

Filozofická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci
Katedra mediálních a kulturních studií a žurnalistiky

JEV SIŤOVÉ LÁSKY
THE PHENOMENON OF LOVE VIA INTERTNET

Magisterská diplomová práce

Tetiana HOLUBOVSKA

Vedoucí práce: Mgr. Zdeněk Sloboda

Olomouc 2018

Prohlášení

Místopřísežně prohlašuji, že jsem magisterskou diplomovou práci na téma: „Jev síťové lásky“ vypracovala samostatně pod odborným dohledem vedoucího diplomové práce Mgr. Zdeňka Slobody a uvedla jsem všechny použité podklady a literaturu. Počet znaků (včetně mezer): 144 629

V Olomouci, dne Podpis

Poděkování

Ráda bych poděkovala Mgr. Zdeňku Slobodovi za odborné vedení mé práce, poskytnutí materiálů a podnětných připomínek. Své rodině, přátelům a respondentům děkuji za vstřícnost, upřímnost a za podporu, kterou mi věnovali během psaní této práce.

Anotace

Magisterská práce je zaměřena na zkoumání realizace intimních a partnerských vztahů, které je možné také označit pojmem láska v současné síťové společnosti. Konkrétněji půjde o „lásku“ realizovanou výhradně prostřednictvím technologických sítí, tedy bez osobního kontaktu. Pomocí chápaných rozhovorů bude ve výpovědích vybraných informantů poukázáno na to, jak lidé označují, prožívají a rozumějí tomuto novému pojetí „síťové lásky“, a zároveň na její možné podoby a definice. Pomocí výpovědí respondentů bylo také zjištěno, jak sociální sítě na internetu vstupují do procesu „síťové lásky“. Magisterská práce přispívá k formování koncepce fenoménu, jenž by se mohl označovat „síťová láska“, a jeho možné adaptaci ve vědeckém prostředí, obzvláště pak v rámci humanitních a společenských věd.

Jméno a příjmení autora: Tetiana Holubovska

Název práce: Jev síťové lásky

Typ práce: Diplomová práce

Pracoviště: Univerzita Palackého v Olomouci, Filosofická fakulta, katedra mediálních a kulturních studií a žurnalistiky

Vedoucí práce: Mgr. Zdeněk Sloboda

Rok obhajoby práce: 2018

Klíčová slova: síťová společnost, kvalitativní výzkum, chápaní rozhovor, zakotvená teorie, tekutá společnost, konfluentní láska.

Počet stran: 63

Jazyk: Čeština

Annotation

The master's thesis is focused on exploring the realization of intimate and partnership relationships, which can also be called as love in the current network society. More specifically, it will be a "love" realized exclusively through technological networks, i.e. without personal contact. With the help of the comprehensive interviews, the testimonials of selected informants will show how people identify, experience and understand this new concept of „love via internet” and at the same time its possible forms and definitions. With the help of respondents, it was discovered how social media on the internet influences the “love via internet”. This Master Thesis contributes to the formation of a phenomenon concept that could be called „love via internet“ and its possible adaptation in the scientific environment, especially in the humanities and social sciences.

Author's first name and surname: Tetiana Holubovska

Title: The phenomenon of love via internet

Type of thesis: Diploma thesis

Department: Palacky University Olomouc, Faculty of Arts, Department of Journalism

Supervisor: Mgr. Zdeněk Sloboda

The year of presentation: 2018

Keywords: network society, qualitative research, Comprehensive Interview, grounded theory, liquid society, confluent love

Number of pages: 63

Language: Czech

Obsah

Úvod.....	1
Teoretická část.....	3
1. Společnost současnosti a její charakteristické rysy.....	3
1.1 Alvin Toffler a civilizace třetí vlny jako informační společnost.....	4
1.2 Jan van Dijk a sociální síť.....	7
1.3 Manuell Castells: síťová společnost a internet jako globální informační prostor.....	9
2. Láska jako druh mezilidského vztahu.....	15
2.1 Anthony Giddens a proměna intimity.....	15
2.2 Zygmund Bauman a jeho koncept tekuté lásky.....	18
2.3 Specifika homosexuální lásky a romantických vztahů.....	20
3 Virtualizace lásky v „síťové společnosti“.....	23
3.1 Aaron Ben-Ze'ev a emoce na internetu.....	24
3.2 Nicola Döring: kybernetický román a jeho výzkum.....	26
Shrnutí teoretické části.....	29
Praktická část.....	31
1 Postup výzkumu.....	31
1.1 Metoda výzkumu.....	32
1.2 Výzkumné jednotky a výběr vzorku.....	33
1.3 Sběr dat.....	35
2. Chápající rozhovory.....	37
2.1 Respondenti.....	37
2.2 Rámcový scénář rozhovorů.....	40
3. Způsob a analýza dat.....	42
3.1 Zakotvená teorie.....	42
3.2 Kódování a kategorie analýzy.....	43

3.3 Analýza.....	44
3.3 Diskuse	51
Závěr.....	59
Seznam použité literatury.....	60
Seznam příloh.....	63
Příloha č. 1. Kódovaný rozhovor. Elena	
Příloha č. 2. Kódovaný rozhovor. Petr	
Příloha č. 3. Kódovaný rozhovor. Olga	
Příloha č. 4. Kódovaný rozhovor. Albina	
Příloha č. 5. Kódovaný rozhovor. Maria	
Příloha č. 6. Kódovaný rozhovor. Anastasia	
Příloha č. 7. Kódovaný rozhovor. Albert	

Úvod

V jistém smyslu se vše neustále mění. Každý den je nový den, každý okamžik je nový okamžik. Dokonce i řecký filosof Hérakleitos řekl, že se nedá vstoupit do téže řeky dvakrát: podruhé se řeka bude lišit, protože stará voda odtéká a přijde nová (Эфесский, 2012: 156). Svět se proměňuje a spolu s tím se mění lidé, jejich komunikace a společenský život.

Na konci dvacátého století se proměnlivý charakter současné společnosti stal předmětem zájmu velkého množství vědců. Britský sociolog Zygmund Bauman ji označuje jako tekutou (Bauman: 2003), a jeho španělský kolega Manuel Castells používá pojem „síťová společnost“: „*společnost, kde jsou klíčové společenské struktury a aktivity organizovány kolem elektronicky zpracovávaných informačních sítí*“ (Castells, 2010: 25).

Pod vlivem vývoje technologií, obzvláště internetu, se transformují i sociální vztahy. Ve své knize *Proměna intimacy: sexualita, láska a erotika v moderních společnostech* sociolog Anthony Giddens uvádí, že vztahy, a obzvláště blízké vztahy (sexuální, romantický, manželský, přátelský a příbuzenský) prošly velkými změnami (Giddens, 2012). Nový druh romantických vztahů, které vznikají v současné společnosti, označuje Giddens „konfluentní láskou“, a jeho kolega Zygmund Bauman – „tekutou láskou“ (2003). Oba se shodují na tom, že žijeme v době probíhající transformace modelů blízkých vztahů.

Tato transformace bude předmětem zájmu mé práce, přesněji to, jak se realizují intimní a partnerské vztahy, které je možné označit také pojmem láska, právě v takové „síťové společnosti“. Konkrétněji půjde o „lásku“ realizovanou výhradně prostřednictvím technologických sítí, tedy bez osobního kontaktu. Své zjištění z výzkumu budu proto rámovat především pojetím současné společnosti coby síťové (Castells, Van Dijk), oplývající tekutými vztahy (Bauman), v nichž se proměňuje pojetí intimacy (Giddens).

Hlavním cílem této práce je poukázat ve výpovědích vybraných informantů na to, jak označují a prožívají toto nové pojetí „lásky“ a jak mu rozumějí, a zároveň se zaměřím na její možné podoby a definice.

Díličními cíli práce je:

- Určit, jak do procesu realizace síťové lásky vstupují technologie, umožňující konzumaci osobních potřeb. Na základě toho reflektovat pozici sítě/internetu v sociálním životě jedinců.
- Definovat pozici síťové lásky v každodennosti jejích aktérů.

- Stanovit souvislost mezi problematikou procesu seznamování a výměnou tradiční formy lásky za její síťovou náhradu (na základě procesů coming out a seznamování mezi homosexuály).
- Přispět do diskuse o proměně intimity v současné společnosti.

Vzhledem k vytčeným cílům práce byla definovaná hlavní výzkumná otázka:

- Jak se pomocí komunikačních technologií, specificky Facebooku a jeho ruské verze Vkontakte, realizují na internetu vztahy intimního a romantického charakteru (tzv. „síťová láska“)?

V rámci práce budou také zodpovězeny dílčí výzkumné otázky:

- Jaká je pozice „síťové lásky“ v každodennosti jedinců, tedy užívání současných technologií k uspokojování romantických, partnerských, příp. sexuálních potřeb?
- Jak do těchto procesů vstupuje samo technické médium, tedy síť?

Toto zjišťování bude realizováno za použití kvalitativních metod.

Svou magisterskou prací přispějí k formování koncepce fenoménu, jenž by se mohl označovat „síťová láska“ a jeho možné adaptaci ve vědeckém prostředí, obzvláště pak v rámci humanitních a společenských věd.

Teoretická část

1. Společnost současnosti a její charakteristické rysy

Základem poznání čehokoliv je uvědomění si charakteru společnosti, ve které se daný jev odehrává. Právě proto se podoba společenských věd neustále mění a každým rokem vznikají ve zkoumání společnosti nové směry.

Například sociologie, která je chápána jako *věda, která se zabývá studiem sociálního života, skupin a společenství* (Giddens, Sutton 2013: 123) se začala formovat ještě na začátku 19. století a do dnešního dne se stala multiparadigmatickou vědou. Pozitivismus, sociobiologie, marxismus, konstruktivismus, strukturní funkcionalismus, interakcionismus a množství dalších významných sociologických směrů se pokusilo o poznání společnosti a interakci individua v ní. Existují teorie, které neztrácejí svoji aktuálnost ani v dnešní době, a jsou i takové, které už nám připadají podivné a zastaralé.

Ruská spisovatelka a politoložka Irina Chakamada píše: *„Žijeme v době, kdy nikdo doopravdy neví, co je správně. Je to čas turbulence, kdy zavedené instituce nefungují, nejsou efektivní. Tato doba je na jednu stranu dosti složitá, ale na jinou dává spoustu nových možností a otevírá všechny hranice.“* (Хакамада 2006: 102).

Věci, které byly ještě včera považovány za jediné správné, dnes už ani nepřipadají v úvahu. Ještě před 50 lety si člověk nedokázal ani představit, že by mohl komunikovat v reálném čase s jiným fyzickým místem vzdáleným přes tisíc kilometrů – dnes dokážeme uskutečnit Skype konferenci mezi Londýnem a Moskvou; v minulosti, abychom získali mléko, bylo nutné vlastnit farmu nebo znát správné lidi, dnes stačí objednat potraviny z e-shopu; před 30 lety bylo možné seznámit se s někým z jiného státu buď na dovolené, nebo shodou okolností – dnes stačí jen zapnout počítač. Svět postupně ztrácí své hranice, tak jak jsme je vnímali dříve, a získává nové charakteristiky.

Předpokládám, že za to můžou významnou měrou informační a komunikační technologie. Podle některých sociálních vědců je vliv technologií tak velký, že vytvořil novou podobu společnosti. Abychom stanovili pozice síťové lásky v sebepojetí jedinců, musíme porozumět charakteru společnosti, ve které se daný jev objevil. Na následujících řádcích představím práce několika sociologů 21. století, kteří se touto změnou a podobou společnosti zabývají. Konkrétně půjde o Jana van Dijka, Manuela Castellse a Alvina Tofflera.

1.1 Alvin Toffler a civilizace třetí vlny jako informační společnost

Alvin Toffler, americký filosof, sociolog a futurolog, je jeden z autorů koncepce postindustriální společnosti. Ve svých hlavních pracích konstatuje, že lidstvo přechází do nové technologické revoluce (superindustriální), to znamená, že po první (agrární společnost) a druhé (průmyslová společnost) vlně přichází vlna informační nebo postindustriální společnosti (Toffler 1980).

Třetí vlna je kniha Alvina Tofflera. Nejprve byla publikována v roce 1980 v angličtině pod názvem *The Third Wave: The Classic Study of Tomorrow* a ve stejném roce byla zařazena do seznamu bestsellerů *The New York Times*.

Nicméně kniha *The Third Wave: The Classic Study of Tomorrow* byla napsána před téměř dvěma desetiletími. Určitě bude hlavní námitkou, že kniha už je zastaralá, že se její základní koncepty ztratily v proudu nejnovějších utopických a futurologických trendů. Moderní čtenář však může zcela důvěřovat fenomenologii dějin, jak ji zastupuje Alvin Toffler. Samozřejmě, že dvě desetiletí poněkud změnila pohled na Tofflerovy ideje, ale důležité je to, že si kniha zachovala svůj význam a hodnotu dodnes.

Alvin Toffler popisuje chaos lidské historie jako model tří vln. Bylo by přesnější nazvat tyto „vlny“ kvantovými skoky na úrovni energetické soudržnosti (1980, 205). První vlna podle Tofflera trvala tisíciletí a umožnila většině lidstva přejít z kmenové fáze do fáze rozvinutých agrárně-feudálních civilizací. Druhá vlna se objevila mnohem rychleji – během několika staletí přenesla téměř celé lidstvo z agrárně-feudálně-venkovské ekonomiky do podoby městského průmyslového trhu.

Třetí vlna získává podle Tofflerových slov nadále na síle a vrcholí během několika posledních desetiletí, jimž říkají „informační exploze“ či „postindustriální ekonomika“. Rychlost každé vlny je desetkrát vyšší než rychlost vlny předchozí. Navíc každá nová vlna je úplnější – a to v tom smyslu, že mění více lidí, mění je silněji a zároveň mění naši představu o lidské přirozenosti a lidské společnosti (1980, 220–232).

První vlna proměnila příslušníky kmene v nevolníky (nebo pronajímatele), což vytvářelo zcela novou sociální rozmanitost, tak subtilní a neuchopitelnou, že antropologové a sociologové mohou studovat po celá léta její neviditelné aspekty. Nicméně tato transformace je tak obrovská, že většina si jí všimne pouhým okem: nerozlišit kmenového člověka od feudálního je stejně nemožné, jako neodlišit psa od osla. Druhá vlna vytvořila to, co Toffler nazývá „industrialitou“, což dalo vzniknout průmyslovým lidem, kteří se stejně zjevně liší od feudálních nebo kmenových lidí, jako se delfini liší od růží. Třetí vlna, která začala, když Shannon a Wiener

definovali pojem informace a von Neumann vyvinul první programovatelný počítač, je dnes stále v pohybu. Do poloviny 80. let se domácí počítač stal stejně běžným domácím spotřebičem jako televizor. Moderní počítačová síť – počítače, které „mluví“ s počítači – zdvojnásobuje svou velikost každé čtyři měsíce. Toffler předpokládal, že tato transformace bude mít také totální charakter: vytváří zcela nového „muže“, novou „ženu“, nové „dítě“, novou „osobnost“, nové „společnosti“, nové koncepce „práce“, „energie“, „reality“ a tak dále.

Každá civilizace má svůj zvláštní světový pohled, svou vlastní morálku a způsob života. Navíc charakteristiky, principy a instituce nové vlny nevyrůstají evolučně ze stejných prvků jako u předchozích vln, ale jsou tvořeny na základě jedinečného genomu nové civilizace. Kolize vln tedy nejsou evoluční, ale revoluční povahy a příchod nové vlny je spojen s válkami, revolucemi a dalšími převraty. A právě kvůli tomu vzniká hlavní konflikt dnešního dne – mezi třetí a druhou vlnou. Když se svět otřese pod tlakem pouhých dvou vln, z nichž žádná není dominantní, budoucnost se stává nejasnou, fragmentární. Konflikty mezi příznivci a odpůrci každé vlny jsou doplněny vnitřními konflikty každé z vln. Pochopení povahy těchto konfliktů nám dává příležitost vidět nejen alternativy budoucnosti a zjistit, co dělají mnohé politické a společenské síly, ale také pochopit naši vlastní roli v tomto procesu, bez ohledu na to, jak nevýznamná může být jedna osoba proti takovému tektonickému posunu. Tofflerova kniha *The Third Wave: The Classic Study of Tomorrow* pomáhá odlišit síly a procesy odchozí druhé vlny od projevů rostoucí třetí vlny.

Třetí vlna přinesla novou infosféru – komunikační kanály, přes které se šíří informace. Nastala éra nemasových médií, což bude mít hluboký dopad na to, jak se formuje naše pojetí světa. Nemasovost médií vede k tomu, že namísto unisonových kanálů, které podporují jednotný pohled na svět, jsme začali přijímat informace z fragmentů mnoha často rozporných zdrojů. Informační proud sestávající z krátkých signálů je obtížné klasifikovat. Je to částečně proto, že signály často nezapadají do dominantních pojmů průmyslové minulosti, ale také proto, že jejich podoba vypadá příliš nelogicky a roztříštěně (1980, 325–350).

S ohledem na novou formu šíření informací je snadné rozlišit, do které vlny člověk patří. Podráždění nelogičností a nesoudržností přenosu informací je jistým znamením majitele mentality průmyslové společnosti. Schopnost absorbovat obrovský objem odlišných signálů a samostatně nacházet koncepty, na které navazují informační jednotky, je nezczitelnou vlastností osoby třetí vlny. Taková nemasovost civilizace, jejíž současnou obětí a zároveň zesilovačem jsou média, nevyhnutelně vede k velkému skoku v množství informací, které si všichni vyměňujeme mezi sebou. Proto můžeme hovořit o civilizaci třetí vlny jako o informační společnosti.

V informačním věku zvýší počítače sílu lidského mozku stejně jako stroje, které v průmyslovém věku zvětšily sílu lidských svalů. Hlavní surovinou nové ekonomiky budou informace a představitivost. Pomocí informací a představitivosti bude nahrazena většina neobnovitelných zdrojů moderní civilizace. V souvislosti s nebývalým růstem důležitosti informací restrukturalizuje lidstvo vzdělání, obnovuje výzkum, a hlavně reorganizuje komunikační systém (1980, 340–352).

Třetí vlna, která nahradila vlnu druhou, změní podle Tofflera (1980, 363) do roku 2025 systém výchovy a vzdělávání takovým způsobem, aby přestal vytvářet lidi pro provádění opakujících se činností. Většina práce se obecně přesune z továrny a kanceláře domů. Ale ani domov, ani žádná jiná instituce nezaujmou místo, které bylo v bývalých civilizacích obsazeno nejprve katedrálou a poté továrnou. Organizace společnosti bude připomínat spíše síť než hierarchii institucí, jak to bylo dříve. Zájmy kulturní, ekologické, náboženské a hospodářské spolupráce jednotlivých regionů budou hrát v procesu vytváření meziregionálních vazeb významnější roli než geografická blízkost.

Třetí vlna není ani utopií, ani anti-utopií. Nabízí pozitivní a revoluční alternativu k budoucnosti, která se nicméně stala realisticky dosažitelnou.

Střet druhé a třetí vlny vytváří šok do budoucna. Jediným způsobem, jak ho překonat, je naučit se, jak jednat za nových podmínek. Za tím účelem se lidé i instituce musí změnit. Některým generacím připadá role strážců civilizace. Osud ostatních je vybudovat civilizaci. Naším cílem je její vytvoření. A výstavba nového politického systému musí začít právě teď, zatímco rozpad starého systému neuvolnil síly tyranie do ulic a nevyhnutelně nezpůsobil násilnou cestu k vítězství demokracie 21. století.

Spolu s tím předpovídal Toffler, že příznakem rychlé změny by mohlo být rozpuštění rodinné jednotky. Autor poznamenal, že by to vedlo ke zvýšení počtu rozvodů, zatímco společnost by začala přijímat komunitu LGBT. Toffler předpokládal, že tím pádem uvidíme rovněž mnohem více rodinných jednotek sestávajících z jediného svobodného dospělého a jednoho nebo více dětí. Všichni tito dospělí nebudou nutně ženy, protože homosexualita se stává sociálně přijatelnější.

Během druhé vlny ztratila rodina své základní funkce: vzdělávání se dostalo do škol, léky – lékárnám, a tak dále. Vztah změnil svou podobu a pro jeho uskutečnění začaly být důležité jiné věci. Právě zjištění toho, co je potřebné k vytvoření vztahu a jak se vlivem internetu změnila jeho podoba, je základním cílem mé magisterské práce,

„*Stejně jako u otců-zakladatelů Spojených států i naším osudem je tvořit*“, napsal Toffler v roce 1980 v knize *The Third Wave: The Classic Study of Tomorrow* (1980, 535).

1.2 Jan van Dijk a sociální síť

Nizozemský profesor sociologie Jan van Dijk uvádí v roce 1991 ve své knize *The Network Society* vlastní odlišný pohled na společnost (Dijk, 2012). Společnost sítí, jak ji pojmenovává van Dijk, byla definována v prvních dvou kapitolách jeho knihy jako forma společnosti, jež organizuje svou komunikaci pomocí mediální sítě, která se postupně slučuje se sítí sociální a s komunikací tváří v tvář. To znamená, že sociální a mediální síť vytvářejí hlavní způsob organizace, a především struktury moderní společnosti. Ale nejedná se o celou podstatu společnosti, ta se stále skládá z prvků, jako jsou individua, páry, skupiny a organizace. Samozřejmě, že mezi sebou navazují vnější a vnitřní vztahy, ale tyto vztahy se nerovnají společnosti jako celku.

Osobní a společenská komunikace jsou podporovány digitálními technologiemi. Postupně se na internet přesunuly nejen nákupy, ale i lidské vztahy. To znamená, že technologické sociální a mediální síť vytvářejí hlavní způsob organizace a hlavní strukturu současné společnosti. Před více než 10 lety předpokládal Jan van Dijk, že společnost postupně změní svou tvář a stane se společností sítí (2012, 121). Internet způsobí to, že se mezi sebou protkává interpersonální, organizační a masová komunikace. Lidé se navzájem propojují a mají konstantní přístup k informacím a komunikaci mezi sebou. Pocit odloučení a touha navázat sociální kontakt, spojit se s druhými, je podle Dijka hlavním důvodem rozšiřování sociálních sítí. Zároveň dodává, že tento nový druh společnosti zakládá své vztahy na technologických sociálních sítích (Facebook, Instagram, různé seznamovací stránky, atd.) a postupně nahrazuje komunikaci tváří v tvář digitálními technologiemi (2012, 145–149). Ty v dnešní době znamenají jeden z nejdůležitějších nástrojů orientace člověka v prostoru a v interakci mezi lidmi. V 80. letech 20. století se s příchodem nových médií zcela změnila struktura společnosti. Dokonce plně síťová společnost, kde jsou všechny vztahy realizovány a podloženy v mediálních sítích, kde se sociální a mediální síť navzájem rovnají, by byla stále založena na tělech, myslích, pravidlech a zdrojích všeho druhu. Každopádně Jan van Dijk zdůrazňuje skutečnost, že společnost se pouze začíná měnit: je to přechod od masové společnosti k síťové (2012, 162–164).

Většina současných společností nemá dosud formu plně rozvinuté síťové společnosti. Prakticky všechny rozvojové země jsou stále převážně masovými společnostmi. Přinejmenším 20–25 procent populace rozvinutých zemí nepoužívá nikdy internet a mnoho starých lidí používá sotva mobilní telefon. V těchto zemích využívá mnoho lidí stále k získání informací a k zábavě tradiční masová média a komunikaci tváří v tvář pro sociální vztahy.

Ve své knize píše Jan van Dijk také o sedmi zákonech webu, které poprvé vytvořil Huberman („Laws of the Web“): zákon o artikulaci sítě, zákon o přístupnosti sítě, zákon o externích sítích, zákon malých světů, zákon o rozšíření sítě, zákon o limitu pozornosti na webu a zákon o moci (2012, 37–42).

Zákon o artikulaci vychází z toho, že struktura sítě proniká všemi sférami společnosti. Jan van Dijk používá metaforu sítí jako nervového systému společnosti: struktura sítě propojuje všechny úrovně společnosti, obvykle nazývané mikro-, mezo- a makroúrovni, a slučuje soukromé a veřejné sféry. Ale na internetu se interpersonální, organizační a masová komunikace stává jediným celkem. Používáním tohoto média si přinášíme „celý svět“ do našich domovů a pracovišť (2012, 38).

Avšak rozdíl mezi veřejnými a privátními doménami zůstává velmi důležitý. Interpersonální komunikace se nestane rovnocennou komunikací masové. Bylo by pro lidi velmi škodlivé, kdyby odstranili všechny rozdíly mezi pracovní dobou, volným časem a časem na spánek pouze kvůli tomu, že teď je možné kontrolovat nová mediální spojení všude a po celou dobu. Závěrem van Dijk uvádí, že mediální sítě a mediální komunikace nenahrazují sociální sítě a osobní komunikaci, ale jsou s nimi integrovány (2012, 38). Vytvářejí jednotnou fyzickou a mediální ekologii, o které doufá, že bude kombinovat silné charakteristiky setkání a zprostředkování.

Zákon o externích sítích tvrdí, že sítě mají vliv na lidi a věci mimo síť (občané států třetího světa se touží připojit k internacionální síťové společnosti; tato touha je vyvolována velkým digitálním rozdílem a nedostatkem informací).

Třetí zákon, který je relevantní k tématu mé práce, je zákon malých světů. Podle něho zvětšují sítě propojení lidí, organizací a společností. Jedná se o lidi, kteří mohou kontaktovat jeden druhého během několika sekund nebo minut, a to ve všech částech světa, pomocí bohatého výběru částečně se překrývajících médií: telefonních hovorů, hlasových schránek, SMS, okamžitých zpráv, e-mailů, faxů, Twitterů a chatových zpráv. Na základě této propojenosti se staré lidské společenské procesy odehrávají na nových místech a s pomocí internetu jsou stále rychlejší. Mimoto se lidé navzájem napodobují a jejich chování je zjevně přenosné: na internetu se stále vyvíjejí nové trendy a komunity, které zakládají vlastní pravidla jednání. Tak jsou lidé ovlivněni nejen místem, kde žijí, a společnou kulturou, ale také místem a způsobem komunikace na internetu. Nejzákladnějším důsledkem zvýšení propojenosti lidí je to, že společnost sítě je velice nestabilním typem společnosti. Sítě neustále vznikají a zase mizí, jedinec může být zároveň součástí různých komunit, a dokonce i interakce, může být stále připojen nebo se najednou vypnout. Tím pádem Jan van Dijk a Irina Chakamada, ačkoli jsou

občany různých zemí a působí v různých oblastech, uvažují stejně o nestabilním, takzvaně turbulentním typu společnosti, který se objevuje v dnešní době. Stejně jako van Dijk zdůrazňuje Irina Chakamada to, že současné technologie a vznik internetu přispěly k proměnlivému charakteru společností, která je založena na technologických sociálních sítích a internetu. (Хакамада 2006: 128).

1.3 Manuel Castells: síťová společnost a internet jako globální informační prostor

Prozkoumáme-li práce významných sociologů současnosti, je vidět, že bestselery se stávají nejen detektivní romány, ale i knihy akademické. Avšak pouze v tom případě, pokud to nejsou běžné vědecké monografie, které jsou přístupné pouze úzkému okruhu odborníků, který zajímají. Takovými akademickými bestsellery jsou vědecké knihy, které se staly mezníky v dějinách kultury a lidského poznání. Každá z těchto knih je sama věnována otřesům v historii naší kultury, civilizace, lidskosti, a tedy i osudu každého z nás a každá z nich nám dává šanci lépe pochopit sebe a svět kolem nás.

Jan van Dijk a Alvin Toffler sdílejí jednotnou myšlenku, a sice že hlavní věcí, která úplně proměnila podobu společnosti a dala vzniknout jejímu síťovému charakteru, je internet. Právě proto, abychom pochopili, jak přesně internet ovlivnil život běžného člověka 21. století, obrátíme se k práci španělského sociologa Manuela Castellse. Profesor sociologie vyučoval a přednášel na univerzitách ve 35 zemích po celém světě. Jako odborník na informační společnost pracoval ve strukturách EU a OSN.

Internet je produktem své doby. Pokud jsou informační technologie současným ekvivalentem elektřiny v éře energie, moderní internet by se dal porovnat se systémem napájení a elektrickým motorem, protože je schopen přinášet „informační energii“ pro všechny oblasti lidské činnosti (Кастельс 2004: 23).

V práci *The Internet Galaxy* se Manuel Castells soustředil na transformaci sociálních vztahů v různých sférách pod vlivem vývoje internetu. Internet je komunikační médium, které poprvé umožnilo komunikaci mnohých lidí s mnoha dalšími, a to kdykoli a v globálním rozmachu. Pokud distribuce tisku na Západě vedla k vytvoření toho, co McLuhan označil za „Gutenbergovu galaxii“, teď vstupujeme do nového světa komunikací – do galaxie internetu (2004, 25).

Vzhledem k tomu, že naše každodenní aktivity jsou založeny na komunikaci a internet ovlivňuje její způsob, je náš život na této nové technologii silně závislý. Na druhé straně pomoci

internetu vyřizujeme mnoho vlastních záležitostí, a tím pádem měníme internet samotný. V důsledku tohoto vzájemného vlivu vzniká nová společenská a technická struktura.

Manuel Castells ve své knize zdůrazňuje, že jedním ze stavů informační společnosti je turbulence v oblasti informací (2004, 27). Rychlé šíření fám a zpráv, které umožnil internet, vytváří atmosféru nejistoty v oblasti informací a reakce chaotické povahy, které způsobují hospodářské a politické krize.

Autor také píše o internetové kultuře, čímž myslí soubor hodnot a víry, který určuje lidské chování. Tím pádem je podle Castellse internetová kultura kulturou tvůrců internetu (2004, 30–33). Je charakterizována čtyřstupňovou strukturou: kultura technologické elity, hackerská kultura, kultura virtuální komunity a podnikatelská kultura. Všechny společně definují ideologii svobody, která je tak široce rozvinutá v internetové komunitě. Technologická elita se objevila na počátku internetu a řídí se hodnotami osvícení, inovací a společné vědecké tvorby. Hackeři rozvíjejí principy sebeorganizace, přesahující kontrolu nad technickou modernizací a autonomií sítí. Virtuální komunity vidí svou roli při řešení společensky významných otázek: jako je ochrana životního prostředí, zachování míru, boj za práva menšin a kultura podnikání je založena na etice okamžité spotřeby.

Vzhledem k tématu mé práce se soustředím na kapitolu „Virtuální, nebo síťová společnost?“. Manuel Castells píše, že vytvoření virtuálních společností, které bylo založeno především na on-line komunikaci, je na jedné straně popsáno jako vyvrcholení historického procesu oddělení místa a společností: nové selektivní modely sociálních interakcí mění formy vzájemné komunikace mezi lidmi, které byly založeny na teritoriálních vztazích. Na druhou stranu se projevy kritiků internetu, někdy založené na výzkumných výsledcích vědců, omezují na to, že šíření internetu přispívá k sociální izolaci, k přerušení sociálních vazeb a ke zničení rodinného života, když anonymní lidé praktikují chaotickou komunikaci a odmítají osobní interakci v reálném životě (2004, 37–42).

Internet byl proto obviněn z podněcování lidí k žití svých vlastních fantazií online, v kultuře, ve které je virtuální realita stále více dominantní. Hry na role a konstrukce identity jako základ pro on-line interakce jsou jen malým zlomkem systému společenských vztahů založených na internetu a tento druh praxe se většinou koncentruje kolem teenagerů. Ve skutečnosti jsou teenageři lidé, kteří se nacházejí v procesu objevování své identity, experimentování s ní a zjištění toho, kdo ve skutečnosti jsou, nebo kým se mohou stát. Teenageři jsou předmětem studia pro pochopení toho, jak se utváří osobnost a pro experimenty s ní.

Manuel Castells nám ukazuje, jak velká síla internetu a výpočetní techniky mění svět. Na druhou stranu je internet pouze prostředkem, který může člověk využít jak pro dobro, tak pro zlo. Je to pokračování naší rozporné povahy. A na tom, jak ho používáme, závisí náš osud, který, jak tvrdí Castells, je již neoddělitelný od osudu internetu (2004, 320).

Manuel Castells se také v první části své trilogie *The Information Age: The Rise of the Network Society* snaží popsat strukturu dnešní společnosti. V důsledku technologické revoluce 70. let byla společnost ve všech svých projevech restrukturalizována do podoby digitální sítě, takzvaného propojení specifických uzlů, do stále se rozšiřující struktury, která je založena na informacích a má vlastní globální logiku (Castells 2010: 21).

V *The Information Age* Castells definuje „sít“ explicitně jako soubor vzájemně propojených uzlů, například burzovní trhy a jejich pomocná střediska pokročilých finančních služeb v síti globálních finančních toků; nebo politické elity v politických sítích, jako jsou národní rady ministrů a evropské komisaři ve vládní síti Evropské unie; nebo vysílací systémy, studia, počítačem podporované komunikace, sdílení informací v globální síti médií a tak dále (Castells 2010: 405). Stručně řečeno, Castells (2010) definuje síť jako sady propojených uzlů, které zpracovávají finanční a jiné cenné toky pomocí nových technologií.

Ve druhé edici knihy *End of Millenium. The Information Age: Economy, Society and Culture Volume III* Manuel Castells empiricky zkoumá kolaps Sovětského svazu a sleduje ho zpět k neschopnosti průmyslového státního přejít do informačního věku.

V roce 2010 vydal Manuel Castells druhé vydání své knihy s novou předmlouvou. V ní analyzoval nejnovější tendence síťové společnosti, ke kterým došlo po deseti letech od prvního vydání knihy, a provedl také významné úpravy své teorie. Ve 21. století se procesy globalizace a automatizace zintenzivňují a to vyvolává velké změny ve společnosti. Castellsova teorie sítí začala vyžadovat nové přístupy kvůli posilujícím krizím, konfliktům a protestním akcím po celém světě. V souvislosti s takovými projevy nestability se zvyšuje naléhavost rozvoje inovativních přístupů k porozumění a výzkumu moderní společnosti, kultury a ekonomiky síťové povahy. Ekonomické a kulturní předpoklady vedly ke změnám ve všech oblastech života. Takto ovlivňují všechny tyto procesy nejen charakter společností, ale i povahu vztahů, které se v ní odehrávají.

Podle tohoto vědce je nejdůležitějším signálem strukturálních změn ve společnosti světová finanční krize z let 2008 až 2009 (2010, 256–261). Důvody pro takové rozsáhlé a neočekávané krize jsou, jak píše Castells, v technické aktualizaci souboru nástrojů finančních systémů. Počítačová automatizace a virtualizace finančního sektoru na celém světě vedly k vytvoření

globálního finančního trhu, který spolu s vnitrostátní politikou deregulace a liberalizace ekonomik způsobil nekontrolovaný pohyb kapitálu ve světě.

Zajímavé je to, že podle Manuela Castellse mizí v souvislosti s příležitostmi, které jsou poskytované internetem a bezdrátovými mobilními zařízeními, prostorová a geografická závislost.

Dalším faktorem změn je vznik „bezčasového času“ (2010, 461). Zde sdílí sociolog myšlenku svého nizozemského kolegy Jana van Dijka. Díky rozšiřování mobilních komunikací a internetu, které umožňují komunikovat 24 hodin denně po 7 dní v týdnu, se hranice mezi osobní, rodinnou a pracovní dobou stávají rozmazané. Lidé se snaží vypořádat se s množstvím úkolů zároveň a snaží se udělat každý z nich co nejdřív. Podle Castellse žijí lidé ve světě svých všudypřítomných avatarů – virtuální realita se stává hlavním životem, který ničí pojem „čas“ (2010, 465).

V posledních letech se změny v oblasti komunikačních technologií zrychlují. Tempo rozšiřování internetu se každým rokem zvyšuje: v roce 1995 činil počet uživatelů internetu na světě 40 milionů lidí, v roce 2009 dosáhl 1,5 miliardy.

Obzvláště vysoká je rychlost pronikání internetu do rozvojových zemí. V roce 1998 představovali uživatelé internetu pětinu světové populace a méně než 10 % z nich mělo přístup k širokopásmovému internetu. Nicméně od roku 2000 se digitální nerovnost mezi těmi, kdo mají stálý přístup do sítě a těmi, kdo ho vůbec nemají, neustále snižuje (2010, 21).

Od 90. let se vyvíjí další světová komunikační revoluce: bezdrátová komunikace se stále rostoucím počtem možností a funkcí a zlepšením příslušných zařízení. Bezdrátová komunikace se stala nejrychleji rostoucí technologií v historii komunikace. Pro srovnání: v roce 1991 bylo kolem 16 milionů uživatelů mobilních telefonů, v polovině roku 2008 jejich počet přesáhl 3,4 miliardy, což je skoro 52 % světové populace (2010, 37).

Manuel Castells věří, že internet a bezdrátová komunikace nejsou média v tradičním smyslu slova a nazývá je prostředky interaktivní komunikace (2010, 43). Nicméně hranice mezi masmédiem a všemi ostatními formami komunikace se stále stírají. Kromě toho je internet komunikačním rámcem každodenního života stále většího počtu osob, je součástí jejich práce a osobní zábavy. Internet je pro ně základem pro získávání informací a využívání veřejných služeb, technologickým rámcem pro fungování politiky a náboženství.

Velké změny byly zaznamenány i v tisku: síťová interakce, synergie s ostatními zpravodajskými organizacemi a média se staly nedílnou součástí tisku, který je přítomen na webu. Kromě toho změnil kombinace zpravodajských síťových služeb s interaktivním blogem a elektronickou poštou a také systémem velmi jednoduché svobodné informace –

RSS (Rich Site Summary), noviny do jiné formy komunikace: masové samokomunikace (2010, 65–78). Tím pádem je masová komunikace, a to jak výroba obsahu, tak jeho doručování publiku také založena na možnostech internetu. Noviny získávají interaktivní charakter, umožňující účast recipienta: komentáře a diskuse, sdělení informace na vlastních stránkách v sociálních sítích, atd. Internetová stránka časopisů přestává být jenom platformou pro sdělení informací, ale začíná být také místem pro seznamování a komunikaci.

Realita masových medií se mění, což potvrzuje význam role masové samokomunikace jako nejnovější formy komunikace. Samokomunikace je masovou, protože oslovuje potenciálně globální publikum prostřednictvím sítí peer-to-peer (typu počítačových sítí, ve kterých spolu komunikují přímo jednotliví klienti (uživatelé) připojení k internetu (2010, 256).

Masová samokomunikace je multimodální, což umožňuje přeformátovat její obsah prostřednictvím bezplatného softwaru, který se stále častěji distribuuje prostřednictvím bezdrátových sítí. Obsah takové komunikace doplňují uživatelé, řídí uživatelé z hlediska zveřejňování zpráv a uživatelé také vybírají, pokud jde o příjem těchto zpráv „od mnohých k mnohým“. Masová samokomunikace je novým komunikačním prostředkem vytvořeným počítačovými sítěmi s digitálními komponentami a pokrývajícím v posledních deseti letech celý svět. Jedná se o vynechání zprostředkovatelů v procesu přenosu informací – každý jedinec, který má přístup k internetu, může vybudovat svůj informační systém (2010, 263).

Ve 21. století vytvořili jednotlivci svůj vlastní systém masové samokomunikace využívající internet a mobilní produkty: SMS, blogy, videoblogy, podcasty, wiki-stránky a funkce expresního schválení či neschválení zveřejněné zprávy stisknutím tlačítka „To se mi líbí“ („Like“). Hosting souborů a peer-to-peer sítí usnadňuje cirkulaci, míchání a přeformátování libovolných digitálních informací (2010, 265–268). YouTube – webová stránka, která umožňuje každému jednotlivci nebo skupině jednotlivců sdílet jakékoliv video soubory a nezávisle nahrávat svůj vlastní obsah, se v roce 2007 stala nejběžnějším médiem na světě. Horizontální komunikační sítě založené na jednotlivých iniciativách, zájmech a touhách jsou multimodální a zahrnují mnoho typů dokumentů, od fotografií a rozsáhlých projektů, jako je Wikipedia (encyklopedie vyplněná uživateli) k hudbě, filmům a sítím sociálních, politických či náboženských aktivistů ve formě fór s obsahem videa, zvuku a textu (2010, 273).

Elektronické sociální sítě (například mezinárodní MySpace, Facebook) se stávají každodenním povinným prvkem života stovek milionů lidí mladších 30 let. Síťové komunity se šíří nejen jako virtuální realita, ale také jako fenomén integrovaný do každodenního reálného života. Tak vzniká nová komunikační kultura.

Důležitou součástí síťové společnosti je spojitost mezi různými lidskými sítěmi. Izolovaná síť je slabší a propojenost s jinou sítí jí dává moc. Individuum může být zároveň součástí několika sítí a s pomocí internetu je možné stále komunikovat a navazovat kontakt se členy každé takové sítě: přes e-mail, sociální sítě ap. Tím pádem se významná část života přesouvá na internet a hlavní je, že se tam začíná odehrávat mezilidská komunikace a vznikají nové lidské vztahy, včetně vztahů romantických.

2. Láska jako druh mezilidského vztahu

Proto bychom stanovili, jaká je pozice síťové lásky v každodennosti jedinců, tedy užívání současných technologií k uspokojování romantických, partnerských, příp. sexuálních potřeb, a jak do těchto procesů vstupuje samo technické médium, tedy síť, musíme nejdříve zjistit, jakou má láska jako taková povahu v současné společnosti. Druhá část teoretického bloku bude proto věnována lidským vztahům, konkrétně pojetí lásky.

V moderní kultuře jsou láska a její definice příliš nezřetelné. Všechno, co je nezbytné pro budoucí život: výchova, normy chování atd., dostává dospívající člověk z vnějšího světa. Dříve byla tímto světem jeho rodina, přátelé a nejbližší okolí. Nyní do tohoto světa přicházejí také masová média, která mají spolu s rodiči a vrstevníky velmi vážný vliv na formování osobního pohledu člověka. Tím pádem se také láska přesouvá do jiné dimenze a dostává svoji novou charakteristiku.

V této části práce se budeme zabývat takovými pojmy, jako jsou romantický intimní vztah a láska. Pro jich lepší rozlišení se obrátím k definici ve velkém sociologickém slovníku.

Intimní osobní vztahy – nejtěsnější, nejdůvěrnější sociální spojení, zvláštní typ sociálních vztahů a jsou součástí společenského systému (R: Nešpor: 2017).

Láska – lidský způsob prožívání pozitivního vztahu vysoké intenzity, zacíleného na nějaký konkrétní či abstraktní objekt (tamtéž). Tradičně se rozlišují různé druhy lásky: romantická láska, manželská láska, láska mateřská. Tato magisterská práce by měla přispět k vytvoření definice vztahu, který budeme nazývat „síťová láska“. Bude se rovněž opírat o pojetí Anthony Giddense a Zygmunda Baumana.

V našem životě se neustále objevují další virtuální věci: virtuální práce, virtuální komunikace a virtuální zábava. Otázkou je, zda tato virtuálnost neovlivnila jednu z nejdůležitějších součástí života, mezilidské vztahy romantického či intimního charakteru, kterým dále v textu říkáme „láska“.

2.1 Anthony Giddens a proměna intimity

Anthony Giddens, bývalý ředitel Londýnské školy ekonomiky a politologie, je nepochybně významnou figurou nejen v britské, ale i v celosvětové sociologii. Během posledních desetiletí aktivně zkoumal problémy postmodernismu a postmodernity. Tyto problémy se týkají širokého tematického spektra: důvěra a riziko, ontologické bezpečí, problém samoidentifikace v rychle se měnícím sociálním prostoru, nové možnosti sociálních transformací atd. Mezi těmito posledními problémy se nachází výzkum moderní sexuální revoluce, který popisuje v knize

Proměna intimacy: sexualita, láska a erotika v moderních společnostech, která byla poprvé vydána v roce 1992.

I když se výraz „sexuální revoluce“ objevuje v knize zřídka, přesto je hlavním tématem této práce, a to hlavně v sociologickém aspektu. Musíme konstatovat, že do poloviny 20. století byl problém sexuality a jeho spojení se sociálními vztahy zkoumán spíše psychology (obzvláště psychoanalyticky) než sociology. Sexualita se ve svých nejrůznějších projevech stala důležitějším aspektem sociální interakce.

Ne nadarmo přiřadil významný ruský a americký sociolog Pitirim Sorokin projevy sexuality k jednomu z tří hlavních stimulujících motivů, které široce ovlivňují osudy celých států a národů. Sexuální instinkt spolu s instinktem potravinovým a instinktem vyhledávat bezpečí je podle něj „bázovým“ neboli „základním“ a potlačení těchto instinktů je příčinou všech sociálních revolucí (Сорокин 2005: 449–452).

Hlavní myšlenkou a hlavním tvrzením, které Giddens obhajuje ve své knize *Proměna intimacy: sexualita, láska a erotika v moderních společnostech* poprvé publikované v roce 1992, je to, že blízké vztahy (sexuální, romantické, manželské, přátelské a příbuzenské) prošly velkými změnami. Autor už nevidí tyto vztahy jako pravidla a normy chování, které přináší společnost – vnímá je jako nástroj pro osobní uspokojení a sebepoznání (Giddens 2012: 123–137).

V první kapitole zkoumá Giddens každodenní experimenty, vztahy a sexualitu. Ve světě s rostoucí sexuální rovností – i když tato rovnost není zdaleka dokonalá – jsou obě pohlaví nucena fundamentálně změnit své názory a chování vůči sobě navzájem. Naše interpersonální existence se zásadně změní a přesune nás do každodenních sociálních experimentů spojených s rozsáhlými společenskými změnami (2012, 26–29).

Předpoklady pro tyto změny spočívají v tom, že rodina, která byla dříve hlavní ekonomickou buňkou, přestává být takovou a funkce sexu již nejsou omezeny na úkoly plodnosti. Příмым důsledkem toho se stal v moderních společnostech tolerantnější přístup k homosexualitě. Když je sex zbaven „super úkolů“, nemůže být podle definice ovládán pouze heterosexuální.

Hlavní výsledek sexuální revoluce vidí Giddens právě ve vzniku fenoménu umělé sexuality (plastic sexuality) - sexuality, osvobozené od tlaku kulturních norem spojených s reprodukčním chováním, stejně jako „pravidel falusu“, tj. převažující význam mužské sexuální zkušenosti v sociální kultuře (2012, 31).

Umělá sexualita, podle Giddense, je sexualita, která už není něco přirozeného a je dána svou jistotou účelu (2012, 35). Sexualita 21. století už není instinktem – ale stává se osobní charakteristikou.

Interpersonální vztahy se dramaticky mění pod vlivem umělé sexuality: začínají být postavené především na principech potěšení a spokojenosti, emoční a sexuální svobody, rovnosti a seberealizace, zatímco dříve, byly postaveny primárně na principu maximalizace užitečnosti.

Ve čtvrté kapitole je základem Giddensův postoj k „čistým vztahům“. „Čistý vztah“ znamená „vztah založený na emocionálním kontaktu, kde hodnota těchto kontaktů je dostatečným základem pro pokračování vztahu“ (2012, 45). Na rozdíl od jiných tradičních forem sociálních vazeb jsou hlavními předpoklady čistého vztahu otevřenost a důvěra - Giddens vytváří paralelu mezi čistými vztahy v intimním životě lidí a demokracií ve společnosti. Klíčovým principem čistých vztahů je řešení všech problémů na základě otevřeného dialogu a důvěry a nepřipustnost nátlaku, což velmi připomíná hlavní hodnoty demokracie. Zajímavé je, že Giddens nazývá homosexuály a lesbičky „průkopníky“, protože se nemohli spoléhat na instituci tradičního manželství, a takto první objevili svět nových vztahů, založených hlavně na demokracii pocitů (2012, 47–52).

Podle Giddense je jedním z nejvýznamnějších projevů sexuální revoluce změna dominantních typů milostných vztahů: na místo ideálu romantické lásky přišel jiný standard – tzv. „konfluentní láska“ (confluent love). Tato láska není, na rozdíl od lásky romantické, orientována na hledání jediného milovaného a na získání věčné lásky. Hlavní pro ni není jedinečnost druhého (milovaného) a specifikum konkrétního vztahu, který je teď a tady. Takový druh lásky nestanovuje budoucnost účastníků těchto vztahů (2012, 61–75).

Mezi nezbytné vlastnosti, které odlišují konfluentní lásku od lásky romantické patří, že vzájemné sexuální uspokojení začíná být nepostradatelnou podmínkou úspěchu vztahu, a jeho trvání je určeno pouze ochotou jeho tvůrce. Tím pádem nic, kromě touhy a přání partnerů, nezaručuje jeho trvanlivost. Je třeba dodat, že konfluentní láska nemusí být podle Giddense nutně monogamní a nemusí být heterosexuální. Právě takový typ lásky považuje Giddens za důvod vzniku „společnosti rozvodů“. Nicméně Giddens také vidí konfluentní lásku jako jednu z inkarnací čistých vztahů, které jsou samy o sobě významné (2012, 91–105).

Ve výsledku se dají identifikovat následující charakteristiky konfluentní lásky. Za prvé sexualita se stává nepostradatelnou a hlavní součástí milostného vztahu. Za druhé v lásce není cenným její předmět, který už není vnímán jako jedinečný a ideálně nalezený navždy, ale samotný vztah jako fakt zde a nyní probíhajícího života. Za třetí je to tekutá, přechodná láska.

Za čtvrté je jednou s forem „čistého vztahu“. Za páté vzájemná sexuální spokojenost se stává nepostradatelnou podmínkou úspěchu vztahu. Za šesté je jeho trvání určeno pouze ochotou těch, kteří tento vztah vytvořili, aby ji podpořili; nic kromě touhy a přání partnerů nezajišťuje její sílu. K tomu zbývá dodat, že za sedmé nemusí být plynoucí láska nutně monogamní a nemusí být heterosexuální.

I když se základními myšlenkami, které Giddens uvádí ve své práci, by se mělo zacházet s jistou kritičností, tato kniha si jistě zaslouží pozornost – alespoň za myšlenku o probíhající transformaci modelů blízkých vztahů, kdy manželství již není přirozené a předem určené, ale nachází se v období sociokulturního přehodnocení a hledání jeho nové definice. Existenci takovéto transformace je opravdu těžké popřít. V jistém smyslu pojmenovala kniha problém a znamenala začátek plodné diskuse, označující nejmodernější tematickou a problematickou oblast pro výzkum manželství a milostných vztahů.

2.2 Zygmund Bauman a jeho koncept tekuté lásky

Jiný známý anglický sociolog Zigmund Bauman, který píše o tématech blížících se tomu, co Giddens rozvíjí, hovoří také o tekuté lásce, a tím se obrací k lexému sémanticky blízkému „konfluentní“.

Kritik postmoderní morálky publikoval v roce 2003 knihu *Liquid love: on the frailty of human bonds* (*Tekutá láska: o křehkosti lidských pout*), ve které definuje daný koncept. Stejně jako Anthony Giddens odmítá současnost označit za dobu postmoderní, a proto pro její popis používá sociologický pojem *tekutá modernita*. Právě v modernosti, která se neustále proměňuje a nabízí nekonečnou řadu nových možností a situací, vzniká takový druh lásky. Tím pádem jsou vztahy, které lidé navazují v dnešní době, tekuté.

Bauman píše, že v dnešní době se láska zapíná a vypíná jako monitor a je rozdělena na samotnou lásku, touhu a chtíč (Bauman 2003: 51). V lásce je to podobně jako při nakupování: dnes lidé nepřicházejí do obchodů, aby uspokojili své touhy, ale pouze proto, že tam chtějí jít. To trvá dlouhou dobu (příliš dlouhou pro standardy kultury, jejíž významnou charakteristikou je prokrastinace a která postuluje potřebu bezprostředního potěšení) na to, aby tato touha vznikla.

Autor píše, že koncept chtění propojuje tím pádem spotřebitele s konzumerismem (2003, 61). Když se vztah mezi dvěma jednotlivci řídí chutí, použije se nákupní model. Avšak to ještě neznamená hromadění zboží – naopak, každé zboží musí být rychle použito a zahazeno, aby se udělalo místo pro zboží (čímž jsou dnes míněny vztahy) nové. To je způsobeno tím, že člověk

vnímá budoucí jako vždy (potenciálně) lepší. „*Zklame-li vás kvalita, hledáte záchranu v kvantitě. Nedostává-li se vám trvání, může vás spasit rychlost změny. A nejen v obchodech, ale nyní i ve vztazích se nabízí možnost vrácení bez udání důvodu do čtrnácti dnů (2003, 110).*“

Bauman píše, že modernímu člověku chybí chuť a hlavně odvaha, vytvořit si trvalé, což však znamená složité a riskantní, vztahy. Stejně jako Giddens, říká Bauman, že trvání vztahu závisí jen na chuti jeho účastníků (2003, 115–121). Tím pádem může náš partner stejně jako my kdykoliv tento vztah ukončit, což by nám mohlo způsobit bolest. Mimo to, pokud se pustíme do nějakého dlouhodobého vztahu, zejména do vztahu typu „Pokud se nás smrt nerozdělí“, uzavíráme si možnost dalších romantických vztahů – a co kdyby byly lepší?

V moderním a tekutém životě neexistují žádné trvalé vazby, a ty, které budeme nějakou dobu mít, musí být volně propojeny, aby bylo možné je co nejrychleji a co nejsnadněji uvolnit, když se změní okolnosti - jak se stává v naší tekuté moderní společnosti, a to znovu a znovu (2003, 125).

Pokud jde o dlouhodobé vztahy, je možno k nim pozorovat velký odpor, a to především mezi mladými, ale i mezi dospělými. Čistá konzumace vztahů se stala tak populární, že mnozí lidé hledají pouze tento cíl, používají a vyhadují ho. Abychom pochopili, co způsobilo tuto změnu v soukromém životě, musíme si uvědomit, že je zásadně důležitá nejistota způsobená globalizací (tekutá společnost), stejně jako zneužívání internetu, který je stálým příkladem představy, která se neukázala být podle plánu. Křehkost internetových vztahů se stává vzorem skutečných vztahů. Je zřejmé, že neoddaná struktura lásky není slučitelná s láskou samotnou.

V zimě roku 2015 se autor zúčastnil rozhovoru s Peterem Haffnerem pro časopis O32c, ve kterém rozvinul své myšlenky ohledně tekuté lásky a jejích hlavních charakteristik (Haffner, 2016).

„*Trend hledání partnera na internetu jde ruku v ruce s trendem online nakupování. Osobně se mi nelíbí chodit do obchodů a nakupovat většinu věcí online - knihy, filmy, oblečení. Pokud chcete novou bundu, web virtuálního obchodu vám ukáže katalog. Pokud chcete partnera, seznamka vám také nabídne katalog. Podoba vztahů mezi zákazníky a komoditami definuje podobu vztahů mezi jednotlivci*“ (tamtéž). Hlavní problém „tekuté lásky“ podle Baumana (člověka, který byl 60 let ženatý s Janine Lewinsonovou - až do její smrti), spočívá v tom, že v turbulentním čase potřebujeme přátele a partnery, kteří nás nezklamou, kteří jsou tu pro nás, když je potřebujeme. Touha po stabilitě je v životě důležitá. Profesor říká, že hodnota sociální sítě Facebook ve výši 16 miliard dolarů je založena na potřebě, aby se člověk necítil osamělý. Na druhou stranu se obáváme, že se budeme angažovat ve spojování se s někým a že se

svážeme. Obáváme se, že se nám to nepodaří. Toužíme po bezpečném útočišti, přesto si chceme zachovat svou svobodu (tamtéž).

Podle Baumana není v postmoderním technickém světě nic trvalé – všechno je tekuté, a může tak být kdykoliv přehodnoceno nebo zapomenuto (tamtéž). Totéž platí i pro lidské vztahy. Na místo předmoderní transcendentní, nepředvídatelné lásky přichází pojetí lásky tekuté, postmoderní. Vztahy jsou v tomto pojetí považovány za investice či konzumní zboží, které můžeme kdykoliv vyměnit, v případě, že pro nás přestanou být výhodné. Postmoderní, nebo podle Baumana tekutá doba, přináší pouze iluzi jistoty, protože stejně tak, jako máme my právo zanechat nebo vyměnit lásku, má stejné právo i náš partner. Bauman říká, že „... *po příchodu virtuální blízkosti jsou kontakty mezi lidmi častější a povrchnější, intenzivnější a kratší. Spojení bývají příliš povrchní a krátká na to, aby zkondenzovala v pouta. Krátké návaly virtuální blízkosti po sobě v ideálním případě nenechávají žádné zbytky ani trvalé usazeniny. Ke skutečnému, ale i metaforickému ukončení virtuální blízkosti totiž stačí stisknout jediné tlačítko. „Být připojen“ je levnější než „být angažován“* (Bauman 2003: 145–153). Na rozdíl od „skutečných vztahů“, je do „virtuálních vztahů“ snadnější vstupovat a opouštět je. Vypadají inteligentně a čistě, mají snadné ovládání, a to především ve srovnání s těžkými, pomalu se pohybujícími skutečnými věcmi.

2.3 Specifika homosexuální lásky a romantických vztahů

Jednou z klíčových charakteristik současné společnosti, jak psal Anthony Giddens, je tolerantnější přístup k homosexualitě (Giddens 2012: 127). Přesto existují jistá specifika romantické lásky a (nejen) s tím související užívání internetu osobami neheterosexuálními. Jelikož mám ve výzkumném vzorku lesbickou ženu, podíváme se nyní krátce na toto téma.

Tato část práce bude věnována procesu coming outu a okolnostem s ním souvisejícím – jak je vnímán ze strany samotných homosexuálů a jak ze strany jejich okolí. Předpokládám, že právě nepřijetí sexuálních menšin společností může vést k výměně tradiční formy lásky za její síťový ekvivalent. Pro odůvodnění této teorie se obrátíme k práci Zdeněka Slobody z roku 2016 *Dospívání, rodičovství a (homo)sexualita*.

Autor označuje současný stav naší společností jako heteronormativní: heterosexuality je tedy považována za ideální vzor. Zdůrazňuje také to, že heteronormativ odmítá nejen homosexuální vztahy, ale také vztahy „nenormálně“ heterosexuální: např. spojené s BDSM praktikami a používáním sexuality a identity (Sloboda: 2016, 52–53). Předpokládám také, že

taková společnost bude odmítat sexuální vztahy založené na internetu, což se pokusím zjistit během výzkumu.

Na základě heteronormativního charakteru současné společnosti hovoří autor také o homofobii: nepřátelskost vůči osobám reálně či domněle se identifikujícím jako neheterosexuální (2016, 55). Homofobie je projevem diskriminace, která občas vede k agresivním následkům: tak jako ve většině Afriky a velké části Asie existuje dosud trest smrti za homosexualitu. V České republice byla homosexualita vyňata z kriminálních činů trestaných smrtí v roce 1787 a dekriminlizace byla provedena v roce 1961 (2016, 42). Už koncem 80. let vznikají v Česku první organizace, které pracovaly na zlepšení postavení homosexuálních osob.

Vzhledem k tomu, že budu spolupracovat také s respondenty z Ruska a Ukrajiny, obrátím se k diskriminaci neheterosexuálních osob v těchto zemích. Na Ukrajině byla dekriminlizace homosexuálních vztahů provedena v roce 1991, v Rusku o dva roky později, v roce 1993 (Кочетов 2013: 202–213). Avšak na rozdíl od České republiky, kde je registrace homosexuálního partnerství legální od roku 2006, v Rusku a na Ukrajině žádná legální registrace vztahu, jako je manželství nebo registrované partnerství, neexistuje.

Podle ruských a mezinárodních organizací zabývajících se lidskými právy projevuje část ruských médií nenávist proti neheterosexuálním osobám: vysílají otevřeně homofobní zprávy a materiály obsahující stereotypy o LGBT (zkratka: lesby, gejové, bisexuálové a transgender). V Rusku se prakticky neprovádějí žádná opatření související s bojem proti otevřeně homofobním výrokům (2013, 207). Dne 30. června 2013 podepsal prezident Putin zákon zakazující „propagandu netradičních sexuálních vztahů“, který byl dříve schválen Radou federace a který vstoupil v platnost dne 1. července 2013. Na Ukrajině byly takové zákony předloženy k posouzení v roce 2012, ale vzhledem k politické krizi a volbám do parlamentu nikdy nebyly schváleny (2013, 225–227). O dva roky později byly na Ukrajině přijaty protidiskriminační právní předpisy, které se týkají zákazu diskriminace v oblasti práce, a to i na základě sexuální orientace. Toto bylo jednou z povinných podmínek pro podepsání dohody o integraci Ukrajiny s EU.

Zjištění toho, do jaké míry se Ukrajina stala tolerantní vůči neheterosexuálním osobám a jak tato tolerantnost ovlivňuje proces coming-outu, je jedním z úkolů této magisterské práce.

Coming-out – je termín převzatý z angličtiny (znamená „vyjít ven“), který se používá pro označování procesu, během něhož člověk rozpoznává, uvědomuje si a přiznává svou sexuální orientaci a je schopen sdělit to jiným osobám. Je to otevřenost až hrdost a přihlášení se ke své identitě (homo – či bisexualita nebo trans identita) (Sloboda 2016: 72). Ve své knize *Dospívání, rodičovství a (homo)sexualita* vymezuje Zdeněk Sloboda pět hlavních aspektů coming-outu.

Jedná se o tři vnější: rodinné a sociální prostředí (sociální sítě), existence kategorie pro identifikaci a pojmenování své kategorie, vzory lidí ve stejné nebo podobné situaci a dva vnitřní: pocit míry či síly odlišnosti jedince a síla osobnosti, což se projevuje ve schopnosti prosadit se proti tlaku svého okolí či společnosti (2016, 73–74). Všechny tyto aspekty ovlivňují to, jak jedinec identifikuje svou sexualitu a jak k tomu přistupuje jeho okolí.

Rozlišují se tři základní druhy coming-outu: vnitřní, vnější a sekundární (2016). V této práci se obrátím na coming-out vnější, protože vycházím z předpokladu, že realizace virtuálních vztahů osobami LGBT je kompenzací nemožnosti vytvářet reálné romantické vztahy v netolerantním prostředí, které zakazuje, nebo případně zásadně sociálně trestá či znemožňuje vznik reálných vztahů. Předpokládám, že právě strach z nepřijetí homosexuálních vztahů společností způsobuje to, že lidé preferují uspokojování svých intimních a sexuálních potřeb na internetu. „*Být chlapcem nebo dívkou v rodině, ve škole, na koužku, nebo i při sledování médií, vždy dochází ke konfrontaci s požadavky vyplývajícími z heteronormativity společnosti*“ (2016, 80).

Jak je vidět, důležitým faktorem k tomu, aby se člověk dokázal vypořádat se svou sexuální orientací, je podpora a pochopení společnosti, ve které žije. Předpokládám, že strach před nepřijetím vlastní sexuální orientace, kterou někteří skrývají po celý život, a různé typy předsudků, které má vůči homosexualitě okolí, hrají obrovskou roli v tom, že lidé přemísťují svůj život do virtuální reality. Do vztahu dvou homosexuálních lidí vždy zasahuje navíc i morální hodnocení společnosti (Janošová: 2000, 171).

Tuto teorii podporuje fakt, že v roce 2015 byla na internetu otevřena registrace veřejného doménového jména v zóně .LGBT. Bylo to zveřejněno druhým největším registrátorem na světě, irským Afilias. Marketingový ředitel firmy Afilias Roland LaPlante si je jistý, že domény v zóně .LGBT dokonale splňují potřeby moderní společnosti. Takové stránky se stanou částmi dobře definovaného prostoru pro představitele LGBT komunity a všech, kteří je podporují (LENTA.RU 2015).

Zkoumání, jak a proč se homosexuální vztahy vyvíjejí na internetu, jak mění současnou podobu lásky a co způsobí jejich šíření, je jedním ze základních bodů, ze kterých bude složena praktická část této magisterské práce.

3 Virtualizace lásky v „sít'ové společnosti“

Před tím než se dostaneme k praktické části této práce, propojíme první dvě témata teoretického bloku. S pomocí takových sociologů jako Jan van Dijk, Manuel Castells, a Alvin Toffler jsme stanovili proměnlivý charakter současné společnosti, pro jejíž další popis budeme používat pojem „sít'ová společnost“. Všichni tři sociologové upozorňují na to, že důležitým faktorem, který ovlivnil její podobu, je internet. Vývoj dané technologie a její propojení s každodenním životem jedinců velmi změnil strukturu dnešního života. Změnil se způsob šíření informací, změnila se jejich podoba, a především se změnil způsob komunikace mezi lidmi. Tyto proměny se následně dostaly do další, nejdůležitější součásti života – do lásky.

Anthony Giddens a Zigmund Bauman se shodují v tom, že turbulentní, proměnlivý charakter společnosti se odrazil i na podobě lásky, která se v ní uskutečňuje. První vědec definuje takovou lásku jako konfluentní, druhý používá podobné slovo – tekutá. A oba dva upozorňují na to, že právě používání internetu a možností, které se objevily s jeho rychlým šířením, poskytují veškeré podmínky pro přesun romantických vztahů do virtuální reality.

Mimo vnějších důvodů pro použití internetu pro uspokojení komunikačních a hlavně romantických potřeb musí určitě existovat i důvody vnitřní. I když jejich objevování je jedním z hlavních cílů této magisterské práce, dovoluji si připustit jeden z nich. Na základě knihy *Dospívání, rodičovství a (homo)sexualita* od Zdeněka Slobody předpokládám, že neheterosexuální páry realizují své romantické intimní vztahy na internetu kvůli tomu, že je jejich reálné prostředí netoleruje, nepodporuje, a dokonce homosexuální vztahy trestá. Je možné, že právě strach z nepřijetí homosexuálních vztahů společností způsobuje to, že lidé preferují uspokojování svých intimních a sexuálních potřeb na internetu. Vzhledem k heteronormativnímu charakteru naší společnosti používá LGBT komunita internet jako platformu pro sociální romantickou interakci podle vlastních pravidel. Důkladnější ověření dané teorie proběhne v praktické části práce.

Přestože existuje celá řada výzkumů zabývajících se vlivem internetu na proces socializace mládeže (např. *Vliv elektronických médií na děti a mládež ČR v roce 2003* Zdeněka Duspivy) nebo výzkumy zabývající se virtuálním přátelstvím (např. *Associations between online friendship and Internet addiction among adolescents and emerging adults* skupiny autorů, Davida Šmahela, Bradforda Browna a Blinky), v českém vědeckém prostředí stále není problematice interpersonální přitažlivosti v kyberprostoru a hlavně jevům sít'ové lásky věnováno dostatek prostoru. Proto se při vytváření teoretického základu budeme opírat o dvě zahraniční studie. První práci izraelského filosofa Aarona Ben-Ze'eva *Love online. Emotions*

on the internet jsem si vybrala, protože autor detailně popisuje a zkoumá samotnou podobu různých vztahů na internetu na základě rozhovorů s respondenty a uvádí důvody preferování takového vztahu, a proto budu její závěry používat jako teoretický rámec pro svou práci. Druhá práce od německé profesorky Nicolý Döring *Studying Online-Love and Cyber-Romance* slouží jako harmonický přechod od teoretické části k praktické, a to vzhledem k tomu, že nejen popisuje důležitost zkoumání vztahů na internetu, ale také uvádí možné způsoby jejich realizace.

3.1 Aaron Ben-Ze'ev a emoce na internetu

V roce 2004 publikovalo nakladatelství Cambridge University Press knihu izraelského filosofa Aarona Ben-Ze'eva *Love online. Emotions on the internet*. V ní propojuje autor pojetí lásky a kyberprostoru a poukazuje na důležitost porozumění emocím na internetu, obzvláště pak romantickým vztahům vznikajícím v kyberprostoru.

Aaron Ben-Ze'ev píše, že počítače změnily nejen to, jak nyní pracujeme, ale také to, jak milujeme. Zamilování, flirtování, podvádění, dokonce i sex online, se staly součástí moderního způsobu života a lásky. Přesto autor upozorňuje na to, že o těchto nových typech vztahů víme stále velmi málo. Proto profesor na Univerzitě Haifa pokládá tyto otázky: Jak se online vztahy, ve kterých se lidi nemusejí nikdy potkat naživo, liší od vztahu v reálném životě? Je sex online stále formou podvádění svého partnera? Proč jsou lidé ochotní říct své největší tajemství někomu cizímu na internetu? A hlavně se zajímá o to, jestli vztahy na internetu mohou úplně změnit monogamní povahu romantických vztahů? (Ben-Ze'ev 2004: 10–15). Odpovědi na tyto otázky najdeme v jeho knize *Love online. Emotions on the internet*.

„*Láska na internetu je jako nová hračka, se kterou si lidé ještě neumějí hrát*“ – píše autor (2004, 9). Filosof však upozorňuje na to, že lidé si mohou splést hračku s realitou, a tím pádem zničit svůj život (2004, 10).

Autor porovná kyberprostor se sledováním filmu nebo přečtením knihy: podle něj spočívá hlavní rozdíl v tom, že během prvních dvou akcí ve filmu si člověk uvědomuje, že se děj odehrává ve fiktivním světě. Pokud se jedná o kyberprostor, takové uvědomování často chybí (2004, 4). Příčinu vidí filosof v interaktivním charakteru kyberprostoru.

Jako příklad uvádí Ze'ev kybersex. Podle výzkumu nevdá 75 % lidí, pokud se jejich partner dívá na pornofilmy, ale 77 % považuje za podvádění videokonverzace intimního charakteru, tzv. kybersex. Interaktivní charakter kyberprostoru vede k tomu, že akce, které se tam odehrávají, spadají pod stejné morální hodnoty, jako akce v reálném životě (2004, 35–40).

Ze'ev zveřejňuje fragmenty rozhovoru s lidmi, kteří praktikují kybersex. Jeden muž, ačkoli je častým účastníkem takových vztahů, do nich nemůže vstoupit, pokud se neseznámí s partnerem. „*Myslím si, že se v tom promítá realita, protože v reálném životě také nebudu mít sex s někým, pokud ani nevím jeho jméno*“ (2004, 6). Avšak jedním z problémů kybersexu je to, že může vést ke zmenšení potřeby skutečné sociální interakce.

Filosof také píše o kyberlásce. Podle něj je to romantický vztah, který se uskutečňuje většinou pomocí počítače. Avšak samotný pocit lásky je stejně silný a reálný jako ve vztazích reálného života (2004, 42).

Další příčinou pro upřednostňování vztahů na internetu je rovnost, kterou poskytuje. Vzhled, rasa, barva pleti, náboženství, věk, sociální status a příjem zde nehrají žádnou roli. Lidé se propojují přes to, co říkají a co mají ve svých myšlenkách. To dává vzniknout novým charakteristikám. Na internetu bude populárnější osoba, která je kreativní, intelektuální, vtipná, a umí rychle odpovídat na jakékoliv zprávy. Pohlaví už také nehraje velkou roli: na internetu si člověk může vybrat, podle jakých genderových charakteristik se bude chovat. „*Navštěvuji lesbický chat skoro pět měsíců. Představuju se jako 30letá lesbická nezadaná maminka. Mám fotografie velmi atraktivní mladé ženy, které mohu sdílet. Jediný problém je, že to nejsem já. Jsem ženatý muž středního věku, a je to jeden z nejsilnějších zážitků mého života. Internet je skutečným mixerem pohlaví.*“ (2004, 17)

Stejně je to s věkem. Filosof upozorňuje ale na to, že taková vlastnost internetu může mít i negativní důsledky. Pedofilové toho mohou zneužít a přilákat děti k sexuálním aktivitám online, které se pak mohou přesunout do reálného života (2004, 20–26). Z toho vychází další důležitý rovnostářský aspekt internetu. Specifická část společnosti, jako jsou psychicky znevýhodnění, nemocní, staří, příliš mladí, stydliví, nepřitažliví, homosexuální, bisexuální a transsexuální lidé, může považovat internet za velmi lákavé místo pro vytvoření romantických vztahů.

Ze'ev píše, že podle své podoby je kyberprostor jedna obrovská komunita – něco jako mentálně nahá komuna. Lidé rádi odkládají své mentální masky a sdělují svá tajná přání (2004, 120–127). Na rozdíl od osobní komunikace tváří v tvář při online komunikaci je kladeno větší množství důvěrných otázek a menší množství otázek periferních.

Ve své knize autor rovněž píše o tom, že většinou jsou online vztahy založeny na textování (2004, 130–137). Avšak kniha byla napsána již před 14 lety a od té doby se technologie rozvíjely dál. Zjistit, zda jsou vztahy na internetu stále založené na textování, je dalším úkolem mé magisterské práce.

Dalším důvodem pro upřednostňování online komunikace je podle Ze'eva to, že lidé mohou volně projevovat své emoce a vytvářet emocionální blízkost bez toho, že by byli zranitelní. (2004, 210). Tím pádem se stává jednodušší zamilovat se na internetu. Sex na internetu je bezpečnější nejen z hlediska fyziologie, ale také psychologicky, pokud člověk zůstává anonymní. Autor upozorňuje také na to, že daná anonymita je iluzorní. Online komunikace po sobě vždy zanechává více stop: napsaná zpráva může být vyhledána a změnit se na veřejnou (2004, 215–220).

Mimo to je hledání partnera online jednodušší i díky tomu, že na internetu člověk nevidí vzhled, sociální status ani věk jedinců. První co vidí a vnímá uživatel internetu, je minulost, přístup a zájmy toho druhého. A právě tyto skutečnosti jsou nejpodstatnější pro uzavírání vztahů.

Zdá se, že ve věku obrazových telefonů a webových kamer jsou tyto záležitosti aktuální jen pro první dny on-line lásky. Je jisté, že více organizované síťové služby vyžadují úplné portfolio a často i videoklipy. Ale Ben-Ze'ev píše, že čistá komunikace je založena na zvláštní dovednosti užívání jazyka, který nám dovoluje vědomě projevovat naše nejlepší já. Špatná poezie a neohrabaná vyprávění, která provádíme on-line, jsou jen to, co zamilovaní vždycky dělali – až na to, že všechna tato jednání, chybná rozhodnutí a přešlapy jsou zachyceny v dialogovém okně (2004, 220–222).

Podle Ze'eva nebyla na internetu vytvořena žádná nová forma emocí, ale dochází ke změnám v jejich vnímání – například v rychlosti, s jakou jsou generovány. Tvrdí, že chaotická a dynamická povaha kyberprostoru nemůže nikdy nahradit stabilnější realitu, protože lidé nemohou žít v kompletním chaosu. Internet podle něj může jen doplňovat běžné romantické aktivity, stejně jako telefon doplňuje běžné sociální činnosti (2004, 280–287). Tuto teorii se pokusím ověřit v praktické části práce, kde pomocí chápavých rozhovorů stanovím příčinu toho, proč lidé preferují vztah na internetu před osobním setkáním a komunikací.

3.2 Nicola Döring: kybernetický román a jeho výzkum

Druhou studií, která se zabývá vztahy na internetu, je článek německé profesorky mediální psychologie, Nicolý Döring, zveřejněný pod názvem *Studying Online-Love and Cyber-Romance*, který vyšel v online časopisu Social Sciences roku 2002. I když byla práce zveřejněna již před 16 lety, je stále aktuální. Ještě před vznikem Facebook, Instagram, Vkontaktě a Tinder autorka píše, že kybernetický román by již neměl být považován za exotický fenomén, ale místo toho by takový druh románu měl být považován za závažné sociopsychologické výzkumné

téma (Doring 2002: 5). Mimoto uvádí Nikola Döring nejen důvody pro zkoumání kybernetického románu, ale také způsoby, jak ho provádět.

Autorka definuje kybernetický román jako vztah prvotně nebo výlučně založený na kontaktu přes internet, kde vášeň, intimita a závazek jsou předávány přes asynchronní nebo synchronní výměny digitálních textových, tónových nebo obrazových zpráv (2002, 4). Na základě této definice a vyprávění lidí z praktické části výzkumu se zamyslím nad možnou podobou a definicí toho, co budu dále nazývat „síťová láska“.

Pro výzkum kybernetického románu uvádí Nicola Döring tři důvody. Prvním z nich je, že romantický vztah v kyberprostoru může být zrekonstruován ve formě běžných sociálních vztahů. Za druhé se jedná o velmi častý jev mezi aktivními uživateli internetu. A nakonec proto, že v kontextu výzkumů sociálních vztahů mohou romantické vztahy v kyberprostoru vyvolávat množství dalších zajímavých otázek k bádání (2002, 3).

Autorka nejprve stanovuje, co je to společenský vztah. Jedná se o vztah, který se rozvine mezi dvěma lidmi, pokud jsou stále v kontaktu, a to buď ve formě asynchronní komunikace (například dopisy, poznámky), nebo komunikace synchronní (např. telefonní hovory, osobní konverzace, společné aktivity). Online vztahy, nebo kybernetické vztahy jsou takové, které jsou založeny na kontaktech zprostředkovaných především prostřednictvím počítačů, kde se první kontakt běžně koná na síti. Pro to, aby se takový vztah stal romantickým, musí podle Döring zahrnovat vášeň, důvěrnost a závazky (2002, 3).

Teoreticky nelze nic namítnout proti tomu, když je romantický vztah primárně nebo výlučně založený na kontaktech na internetu, neboť v zásadě je možné vášeň (např. sdílené vzrušení při vyjadřování sexuálních představ), intimitu (např. podporu v době osobních problémů) a závazky (např. pravidelný kontakt) předat také přes asynchronní nebo synchronní výměnu digitálních textových, zvukových nebo obrazových zpráv. Zda a jak lidé na internetu skutečně využívají těchto možností, a tím skutečně vedou pravé romantické on-line vztahy (síťovou lásku), musí být naopak zjištěno pomocí empirické analýzy.

Každopádně autorka píše, že romantické vztahy na internetu nepředstavují ani exotický či okrajový fenomén, ani epidemický masový jev. Kybernetický román patří naopak do každodenního života značné části uživatelů internetu a jejich množství se neustále zvyšuje. Navíc roste počet lidí, kteří jsou takovými vztahy ovlivněni, protože jejich přátelé, příbuzní, partneři nebo klienti se zamilují na internetu (2002, 4).

Tím pádem upozorňuje autorka na to, že studie o kybernetickém románu přispívají nejen k základnímu vědeckému výzkumu v oblasti sociálních vztahů, ale jsou také relevantní z hlediska aplikované vědy (2002, 8).

Vzhledem k tomu, že komunikace zprostředkovaná počítačem je součástí každodenního životního stylu rostoucí části populace, se kybernetický román a jiné kybernetické záležitosti stávají stále více tématem v kontextu psychologické konzultace a terapie. Proto je zapotřebí odborné zacházení s těmito novými formami vztahů a jejich různými psychosociálními funkcemi (např. kromě eskapismu, kompenzace nebo průzkumu), které by mělo být založeno na zdravém sociálním vědeckém výzkumu, a ne pouze na vyprávění a předsudcích.

Další kapitola v práci německé profesorky se právě proto jmenuje *Jak zkoumat kybernetický román* (How to Study Cyber-Romance?). Döring vymezuje čtyři hlavní metody sběru informací: pozorovací studie, rozhovory a průzkumy, osobní narativy a praktické návrhy (2004, 8–11). Soustředí se na sběr dat, ale ne na jejich analýzu.

První metodu – pozorování počítačem zprostředkovaných komunikačních a interakčních procesů - usnadňuje ten fakt, že médium umožňuje kompletní dokumentaci mezilidských událostí bez jakékoliv další technologie a bez cílových osob, které si všimnou dokumentačního procesu. Například můžeme plně zaznamenávat veřejné chování v mailových seznámkách, diskusních skupinách nebo chatových fórech po celé hodiny, dny a týdny a na základě těchto pozorovaných údajů zkoumat chování, flirtování, seznamování se, a také komunikaci v rámci páru.

Dále upozorňuje Döring na to, že rozhovory a průzkumy jsou obzvláště vhodné pro zkoumání romantických vztahů na internetu, protože se mohou zaměřit na minulé události i na budoucí očekávání a mohou také zahrnovat ty kontakty, které zůstávají pozorování skryté (2002, 12). Pokud jde o osobní rozhovory, mají respondenti navíc možnost vyjadřovat se svými vlastními slovy. Na rozdíl od těchto rozhovorů, neexistuje v průzkumech přímý kontakt mezi výzkumným pracovníkem a respondentem. Otázky v dotazníku jsou zafixované a odpovědi už jsou tam zadány.

Další metodu – prvotřídní osobní narativy – lze nalézt v některé standardní sociopsychologické literatuře o lásce na internetu. Bezpochyby se největší sbírka osobních narativů o on-line vztazích nachází na samotném internetu.

Praktickými návrhy Döring nazývá publikace expertů – buď lidí, kteří osobně zažili takový druh vztahu nebo lidí, kteří mají psychologické vzdělání. Podle autorky nenesou daný způsob sběru dat velkou hodnotu, ale může v sobě nést zajímavé myšlenky (2002, 13).

Bez ohledu na nepochybný užitek daného článku se však jedná spíše o studijní příručku o virtuálních romantických vztazích než o hodnotný empirický výzkum.

Shrnutí teoretické části

V teoretické části mé magisterské práce byl zhodnocen současný charakter takové společnosti, pro jejíž další popis budeme používat pojem „síťová společnost“, a to na základě práce sociologů Jan van Dijka, Manuela Castellse a Alvinna Tofflera. Její proměnlivý charakter, který se odráží v pojmech jako síťová, turbulentní a informační, ovlivňuje všechny oblasti života lidí. Internet a vývoj nových technologií zásadně změnil povahu současné společnosti. S jeho příchodem se v našem životě stále objevují další virtuální skutečnosti: virtuální práce, virtuální komunikace, virtuální zábava, a dokonce i virtuální vztahy.

V další části práce se pojednává o lásce, jako o druhu mezilidských vztahů v současné společnosti. Pro její definici jsem se obrátila k Anthonymu Giddensovi a jeho pojetí konfluentní lásky, k Zygmundu Baumanovi a jeho podobnému konceptu lásky tekuté, a nakonec i k práci Zdeňky Slobody *Dospívání, rodičovství a (homo)sexualita*. První dva sociologové píšou o tom, jakými změnami prošla láska v dnešní době. První vědec definuje takovou lásku jako konfluentní, druhý používá podobné slovo – tekutá. A oba dva upozorňují na to, že právě používání internetu a možností, které se objevily s jeho rychlým šířením, poskytují všechno pro přesun romantických vztahů do virtuální reality. K práci Zdeňky Slobody jsem se obrátila pro teoretické zakotvení své hypotézy o přesunu lásky na internet nebo o přeměně skutečné lásky na její virtuální ekvivalent. Předpokládám, že právě strach z nepřijetí homosexuálních vztahů společností způsobuje to, že lidé preferují uspokojování svých intimních a sexuálních potřeb na internetu.

Ve třetí části teoretického bloku jsem propojila jeho první dvě témata. Vzhledem k tomu, že v českém vědeckém světě stále není problematice interpersonální přitažlivosti v kyberprostoru a hlavně jevům síťové lásky věnován dostatek prostoru, byly pro vytvoření teoretického základu použity dvě zahraniční studie.

Izraelský filosof Aaron Ben-Ze'eva ve své knize *Love online. Emotions on the internet* propojuje pojetí lásky a kyberprostoru a poukazuje na důležitost zkoumání emocí na internetu. Podle filosofa však zde nedochází k vytvoření nového druhu lásky, ale pouze se mění forma jejího vnímání (Ben-Ze'ev 2004: 287).

Další studie, která byla vybrána pro teoretický blok magisterské práce, je článek německé profesorky mediální psychologie Nicolý Döring, zveřejněný pod názvem *Studying Online-Love and Cyber-Romance*. Tento článek v sobě nepochybně nese vědeckou hodnotu, ale je celý složený s teoretických materiálů, což mu dodává charakter příručky. O praktické rady profesorky se budu opírat v teoretické části, během sběru dat a jejich další analýzy. Nicméně

Ize konstatovat, že stále existuje jen velmi málo takovýchto empirických prací, což bylo důvodem pro volbu předkládaného výzkumu, který by mohl napomoci k rozšíření vědeckého základu a vytvoření holistického obrazu jevu síťové lásky.

Praktická část

1 Postup výzkumu

Hlavním cílem této práce je ve výpovědích vybraných informantů poukázat na to, jak lidé označují, prožívají a rozumějí tomuto novému pojetí „lásky“ (kterou dále budu nazývat „síťová láska“) a zároveň na její možné podoby a definice.

Díličními cíli práce jsou:

- Určit, jak do procesu realizace síťové lásky vstupuje technologie umožňující konzumaci osobních potřeb, a na základě toho reflektovat pozici sítě/internetu v sociálním životě jedinců.
- Definovat pozici síťové lásky v každodennosti jejích aktérů.
- Stanovit souvislost mezi problematikou procesu seznamování a výměnou tradiční formy lásky za její síťovou náhradu (na základě procesů coming out a seznamování mezi homosexuály).
- Přispět do diskuse o proměně intimity v současné společnosti.

Vzhledem k postaveným cílům práce byla definovaná hlavní výzkumná otázka:

- Jak se pomocí komunikačních technologií, specificky Facebooku a jeho ruské verzi Vkontakte, na internetu realizují vztahy intimního a romantického charakteru (tzv. síťová láska)?

V rámci práce budou také zodpovězené dílčí výzkumné otázky:

- Jaká je pozice „síťové lásky“ v každodennosti jedinců, tedy užívání současných technologií k uspokojování romantických, partnerských, příp. sexuálních potřeb?
- Jak do těchto procesů vstupuje samo technické médium, tedy síť?

Zodpovězením těchto otázek bude možné přispět k základním vědeckým poznatkům o sociálních vztazích, které jsou důležité pro aplikovanou vědu.

Tato magisterská diplomová práce bude po metodologické stránce realizací kvalitativního výzkumu, jenž je podle Dismana, „*nenumerické šetření a interpretace sociální reality, přičemž jeho cílem je odkrýt význam podkládaný sdělovaným informacím*“ (Disman, 2000). Kvalitativní výzkum pomůže analyzovat socializaci jedinců v kyberprostoru, konkrétně to, jaké je pojetí lásky v síťové společnosti. Současně nám pomůže popsat a interpretovat jev síťové lásky.

Kvalitativní výzkum má procesuální charakter, proto bude jeho postup formován v průběhu sběru dat. V rámci kvalitativní metodologie použijeme pro ni typický ideografický přístup, totiž budou se zkoumat zvláštní případy síťové lásky. K podrobnému a hlubšímu zkoumání daného

jevu využiju teoretický přístup fenomenologického pojetí, který nám pomůže při popisu fenoménu síťové lásky na základě jeho pozorování a toho, jak jej vnímají samotní aktéři.

Sběr dat vzhledem k delikátnosti tématu výzkumu bude realizován na základě chápajících rozhovorů. Dalším důvodem výběru dané metodologie je i to, že nestandardizovaný rozhovor přispívá k tomu, aby zkoumaná osoba spontánně vyprávěla svůj vlastní příběh, což je pro náš výzkum klíčové. Rozhovory budou prováděny osobně, v ojedinělých případech přes Skype.

Vzhledem ke zkoumané problematice nebude vybraný vzorek respondentů podmíněn věkem ani jinými osobními charakteristikami jedince. Jedinou podmínkou bude, aby měli vybraní respondenti vztah na/prostřednictvím/skrz/díky síti. Minimální délka takového vztahu pak musí být nejméně 6 měsíců.

Pro stanovení souvislosti mezi problematikou procesu seznamování a výměnou tradiční formy lásky za její síťovou náhradu se vedle heterosexuálních vztahů budeme věnovat i vztahům homosexuálním. Budeme se opírat o práce Zdeněka Slobody *Dospívání, rodičovství a (homo)sexualita*, přičemž předpokládáme, že právě lidé s netradiční sexuální orientací jsou nejčastějšími aktéry síťové lásky. Abychom stanovili odlišnosti v samotném pojetí heterosexuálních a homosexuálních párů a jejich důvody pro založení takového vztahu, bude se náš výzkumný vzorek skládat z lidí různé sexuální orientace.

1.1 Metoda výzkumu

Tato magisterská práce založená na metodě výzkumu bude realizovaná pomocí chápajících rozhovorů. Takový druh rozhovorů Jean-Claude Kaufmann popisoval ve své knize *Chápající rozhovor*. V takovém rozhovoru se tazatel aktivně zapojuje do otázek, aby vzbudil zájem dotazovaného (Kaufmann: 2010, 23). Tím pádem interpretace rozhovorů a získání informace autorem není jen nevyhnutelná, ale také důležitá součást výzkumu.

Tento druh rozhovorů vytváří teoretický model až na konci. Kaufmann popisuje tuto metodu jako „obrácený způsob konstruování objektu“ (2010). Místo klasického postupu, kde je hypotéza vytvořena předem a následně je ověřována v terénu, zde se hypotéza objeví přímo v průběhu rozhovorů. Rozhovor by měl mít podobu běžné konverzace, avšak hlavním cílem je stále zjišťování informací od respondenta. „*Hlavní hvězdou je respondent, tazatel se mu musí snažit porozumět, pozorně a soustředěně mu naslouchat a dát mu tak najevo, že jím poskytnutý rozhovor má velký význam*“ (2010, 60).

Důležitým prvkem takového rozhovoru je empatie. Jakmile respondent pochopí, že se tazatel skutečně zajímá o jeho svět, rozumí mu, začne prokazovat větší důvěru a ochotu v této

interakci pokračovat. I když musí tazatel zaujímat pozorovací pozici, musí se snažit být milý, pozorný a kladně přijímat všechny odpovědi respondentů.

Takto získaná data pak budou interpretovaná. Chápající rozhovory nepřináší na konci homogenní masu, ale po fázi zpracování materiálů pomocí analytické indukce dochází k interpretaci výsledků. Chápající interpretace je založena na tom, že poukazuje na propojení a pravidelnosti, na koherenci výzkumu.

1.2 Výzkumné jednotky a výběr vzorku

Technikou výběru výzkumného vzorku bude záměrný výběr, který je kvalitativní výzkumnou strategií upřednostňován. Použita bude také metoda sněhové koule. Cílovou populaci výzkumu budou tvořit aktivní uživatelé internetu.

Abychom odhalili chyby v projektovém záměru, bude provedena pilotní studie a předvýzkum. Předem připravíme rámcový scénář chápajících rozhovorů, abychom ověřili, zda budou v praxi fungovat tak, jak jsme zamýšleli.

Předmět výzkumu a výzkumné otázky těsně souvisí s vymezením zkoumané populace a výběr jeho vzorku je založen na výzkumné technice a celkové strategii výzkumu.

Nejdřív odliším cílovou populaci od výzkumného vzorku dané magisterské práce. Jako cílovou populaci označujeme soubor jednotek, pro které by měly platit naše závěry, tedy populaci, o níž chceme vypovídat na základě zjištění z výzkumu (Sedlakova 2004: 86). Odvážím se proto říct, že za cílovou populaci výzkum stanoví všechny uživatele internetu, jediným sociodemografickým ukazatelem je jeho užívání. Podle World Internet Users and 2018 Population Stats představoval počet uživatelů internetu k 31. prosinci 2017 celkem 4 156 932 140 lidí, což je skoro o 1 miliardu více než na konci roku 2016. Je evidentní, že v rámci dané magisterské práce není vzhledem ke zkoumanému problému možné zkoumat celou cílovou populaci, a to obzvlášť z toho důvodu, že více než dvě miliardy uživatelů internetu žijí v Asii.

Avšak pro zkoumanou populaci platí přesnější podmínky než pro cílovou. Do takové populace nemůže patřit každý uživatel internetu, ale jen ten, který si dokázal vytvořit na internetu romantické vztahy (zatím není možné přesně stanovit, kdy a jak lidé objevují partnery pro vztahy na internetu a jak často do takové komunikace vstupují, a proto nemůžeme vymežit uživatele podle dalších kritérií; avšak spoléhám na jejich zjištění během výzkumu). Předpokládám, že velké množství lidí mělo krátkodobou zkušenost z komunikace na internetu, a proto jako jednu z podmínek při výběru zkoumané populace stanovím dobou trvání takových vztahů, což bude nejméně 6 měsíců. Dané rozhodnutí souvisí s tím, že minimální délka vztahů

nejen vymezí počet respondentů, ale také přispěje k tomu, že sebraná data budou mít kvalitnější charakter a budou zajímavější z hlediska výzkumu zkušeností.

Vzhledem k výzkumnému tématu je ovšem velice těžké, skoro nemožné sebrat úplný seznam všech jednotek cílové populace, tzv. soubor základní. Kromě toho respondenti musí mluvit anglicky, česky, rusky nebo ukrajinsky pro možnost naší konverzace (vzhledem k tomu, že sběr dat bude prováděn pomocí chápajících rozhovorů) a musí se nacházet v geografické dostupnosti, případně být ochotni provést rozhovor přes Skype.

Nyní se budeme věnovat otázce výběru vzorku. Daný vzorek neboli výzkumný soubor bude vytvořen přímo pro potřeby magisterské práce. Jak bylo uvedeno výše, nejsem schopná přesně určit, kdo tvoří cílovou populaci výzkumu, což nejen neumožňuje realizování reprezentativního šetření, ale také ztěžuje stanovení základního souboru těch, z nichž budu zkoumané jednotky vybírat. Spolu s kvalitativním charakterem výzkumu vedou tyto charakteristiky k tomu, že při vytváření vzorku použiju výběr záměrný.

Aby byl výzkum více reprezentativní a výběr vzorku snadnější, byla vytvořena určitá kvóta, totiž charakteristika výzkumných jednotek, na jejímž základě sestavím výzkumný soubor. Tuto kvótu představuje délka vztahu na internetu delší než 6 měsíců. Žádné sociodemografické údaje nehrají pro daný výzkum důležitou roli. Naopak pro stanovení souvislosti mezi problematikou procesu seznamování a výměnou tradiční formy lásky za její síťovou náhradu se vedle heterosexuálních vztahů budeme věnovat i vztahům homosexuálním. Výzkumný vzorek se tedy bude skládat z lidí různé sexuální orientace, bude tedy heterogenní.

Vzhledem k časovému omezení výzkumu se také obrátím na techniku sněhové koule. Doufám, že už prozkoumaní jedinci mi pomohu s výběrem dalších. Avšak tato technika bude doplněná i vlastním pátráním po dalších vhodných respondentech.

Pravděpodobně půjdou do výzkumu raději osoby, které jsou na problému osobně angažované, mají vlastní názor a postoj k tématu lásky na internetu. Setkávám se tady s rizikem samovýběru. Avšak vzhledem k delikátnosti zvoleného tématu práce lze očekávat, že účastníci výzkumu budou vybráni na základě vlastní iniciativy, zvlášť pokud je doporučí předchozí respondent. Abych získala nejrelevantnější a nejpravděpodobnější data, budu regulaci rizika poskytování zkreslených údajů (který je co nejvíc vidět při provádění ankety) provádět při fázi sběru dat.

Další specifickou charakteristikou výzkumu je to, že mezi jeho respondenty jsou občané Ukrajiny, Ruska a České republiky. V kapitole *Specifika homosexuální lásky a romantických vztahů* už jsem krátce popsala rozdíl ve vnímání neheterosexuálních párů společností těchto zemí. Další specifickou je preferování sociální sítě Vkontakte v Rusku a na Ukrajině místo

Facebook. Zjištění dalších kulturních rozdílů během výzkumu mezi respondenty z Ruska, České republiky a Ukrajiny je dalším cílem práce.

1.3 Sběr dat

Poté, co budou opraveny možné chyby v realizaci výzkumu, proběhne sběr dat. Budou provedeny chápací rozhovory s podrobným doslovným zaznamenáním dat (audionahrávka). Obdržená data budou převedena do transkriptu, na jehož základě budou následně protříděna a poté interpretována.

Kvalitativní charakter práce a intimnost jejího tématu a také vědecký článek Nicolý Döring, zveřejněný pod názvem *Studying Online-Love and Cyber-Romance*, přispěly k výběru techniky sběru dat. Abych dostala nejpřesnější a nejdůkladnější data, obrátím se k výzkumnému rozhovoru. Právě pomocí dané metody budu získávat data o postojích lidí a jejich chápání jevu síťové lásky.

V roli tazatele budu vystupovat osobně a rozhovory budu provádět při osobním setkání nebo přes Skype. Volbu místa nechám na informantovi s tím, že upozorním na to, že rozhovor nesmí být rušen hlukem z okolí nebo přítomností jemu blízkých lidí. Pokud informant nebude ochotný zvolit místnost, setkáme se na neutrální půdě, jakou jsou kavárna, restaurace nebo park.

Aby byly rozhovory přínosné, připravím jejich scénář. Otázky, které položím dotazovaným, by měly vést k získání odpovědí na výzkumné otázky.

Mimo to nedostatečné znalosti a široké rozpětí tématu budou vystaveny menšímu riziku při využívání techniky chápacích rozhovorů. Informant si tak rozhodne sám, kterému tématu se budeme věnovat více a z jeho vyprávění budou vyplývat další sondážní nebo podpůrné otázky. Předpokládám, že během výzkumu mohu zjistit, že některé údaje z rozhovoru mi chybí nebo že bych chtěla něco více vysvětlit, a proto se hned domluvím s informantem na možnosti opakované schůzky. Takto získaná data budou spíše vytvořená než sebraná během interakce s informantem.

Jako další uplatním výběr dotazovaných z podobné sociální vrstvy, jako jsem já, abych se vyhnula možnému zkreslení. Spoléhám se na to, že se tak informanti budu cítit klidnější a budou mít ke mně větší důvěru.

Proto abych správně stanovila téma rozhovorů a naučila se klást správné sugestivní otázky stejně jako kontrolovat svoji mimiku a gesta, provedu v přípravné fázi jeden cvičný rozhovor. Za dotazovaného si zvolím osobu, která měla také zkušenost z chápacích rozhovorů, ale z pozice tazatele. Tím pádem chci dostat zpětnou vazbu a zároveň zlepšit vlastní cviky.

Všichni dotazovaní zůstanou anonymní a jejich data budou využita jen po vyjádření informovaného souhlasu.

Plánovaná délka rozhovoru by neměla překročit 90 minut vzhledem k tomu, že dotazovaný bude pravděpodobně unavený (což ještě vyzkouším na cvičném rozhovoru). V případě, že po uplynutí této doby zůstanou další otázky, domluví se na termínu ještě jednoho setkání.

Se souhlasem dotazovaného budou rozhovory zaznamenávané pomocí diktafonu.

2. Chápající rozhovory

2.1 Respondenti

Během výzkumu bylo provedeno 7 chápacích rozhovorů s lidmi, kteří měli zkušenost s láskou na internetu. Vzhledem k vzdálenosti byly 3 rozhovory prováděné přes Skype (2 z nich s lidmi z Ukrajiny a jeden s respondentem z Olomouce) a 4 – osobně.

Dále uvádím stručný popis každého respondenta s pořadovým číslem, které budu používat také v dalších částech práce.

Elena: Mladá žena, věk 26 let, pochází z Ukrajiny, kde také žije v městě Kyjevě. Pracuje jako manažerka technické podpory. K výzkumu byla doporučena mou známou, která věděla o tématu dané práce. Rozhovor byl proveden přes Skype.

V době rozhovorů bydlela s mužem, se kterým se seznámila také na internetu. Měla zkušenost s heterosexuální láskou na internetu. Během rozhovorů jsme probraly dva vztahy o délce 2 a 4 roky, v obou případech se respondentka nikdy s partnerem neviděla, ale stejně považovala takovou komunikaci za romantický vztah. Ve dvou případech se seznámili na základě společných zájmů na sociální síti Vkontakte (analog Facebooku pro ruské mluvící). První takový vztah měla od 15 let do 17 let s chlapcem z Chanty-Mantijského okruhu (Rusko) stejného věku. Ten druhý vztah měla ve věku od 17 do 21 let s mužem o dva roky starším z města Jelen (Rusko). V prvním případě se učila na střední škole, ve druhém byla studentkou univerzity. Docela preferuje seznamování na internetu, měla více než čtyři vztahy založené na internetu (viz příloha č.1).

Petr: Muž ve věku 41 let. Pochází z Olomouce, kde také bydlí. Pracuje v logistice. Do výzkumu šel samostatně, dozvěděl se o tématu a chtěl se podělit o vlastní zkušenost. Rozhovor byl prováděn přes Skype.

Měl zkušenost s heterosexuálním vztahem na internetu, který trval rok a pár měsíců od roku 2016. V době vztahu mu bylo 39 let. Partnerkou byla žena z Ugandy, která byla cca o 10 let mladší. Seznámili se na křesťanské seznamce, nikdy se neviděli, ani během toho vztahu, ani na konci. Petr s ní nikdy nevolal přes Skype, nikdy neslyšel její hlas. Celá komunikace byla založená na dopisování přes aplikaci WhatsApp (viz příloha č. 1).

Olga: Žena ve věku 22 let. Pochází z Ukrajiny, žije ve městě Záporoží. Studuje design oblečení. Do výzkumu šla samostatně, dozvěděla se o něm přes můj zveřejněný inzerát o hledání respondentů v sociální síti Vkontakte. Rozhovor byl prováděn přes Skype.

V době rozhovoru se nacházela v homosexuálním vztahu se slečnou stejného věku, která bydlí v Tel-Avivu v Izraeli. Seznámily se ve skupině, která je věnovaná lidem s netradiční

sexuální orientací na sociální síti Vkontaktě. Ve vztahu jsou už více než 6 měsíců a nikdy se neviděly naživo. Mají naplánovanou schůzku přes léto (partnerka je původem ze Záporoží). Je to první zkušenost ze vztahu na internetu a vztahu jako takového. Olga nikdy dříve neměla heterosexuální nebo homosexuální romantický vztah (viz příloha č. 3).

Albina: Žena ve věku 28 let. Pochází z Krymu na Ukrajině, bydlí v Praze. Do výzkumu byla doporučena respondentkou číslo 1. V současné době absolvuje doktorandské studium. Rozhovor byl proveden osobně.

V době rozhovoru se nacházela ve vztahu s mužem ve věku 37 let, který bydlí v Moskvě. Nikdy se neviděli osobně, seznámili se ve skupině věnované cestování na sociální síti Vkontakte. Mají naplánované osobní setkání v létě. Je to první zkušenost se vztahem na internetu. Albina komunikuje s partnerem online a považuje vztah za romantický už více než 9 měsíců (viz příloha č. 4).

Maria: Žena ve věku 21 let. Pracuje v marketingu. Do výzkumu šla samostatně, viděla můj inzerát v sociální síti Vkontakte. Pochází z Kazachstánu, ale bydlí v Praze. Rozhovor byl proveden osobně.

Na době rozhovoru se nacházela ve vztahu na internetu s mužem o rok starším, který bydlí v Kazachstánu. Vztah trvá dva a půl roku, během této doby se nikdy neviděli osobně. Seznámili se v aplikaci Whats Upp. Mladý muž prováděl sociální průzkum a poslal jí audionahrávku své písničky. Osobní setkání zatím neplánují, ale předpokládá, že se uvidí (viz příloha č. 5).

Anastasia Žena ve věku 28 let. Pochází z města Berezovkij v Kemerovské oblasti na Sibiři, bydlí v Praze. Pracuje jako manažerka callcentra. Do výzkumu byla doporučena respondentkou Albinou, se kterou jsem měla rozhovor dřív. Rozhovor byl proveden osobně.

Měla zkušenost se vztahem na internetu před 13 lety. Vztah trval 9 měsíců a byl s chlapcem stejného věku, který bydlel ve městě Perm (v době vztahu Anastasia bydlila ve městě Kemerovo, bylo jí 15 let a učila se na střední škole). Seznámili se na fóru telefonu Samsung. Během vztahu ani po něm se nikdy neviděli. Poté neměla žádné další vztahy na internetu, jenom se přes internet seznámila, ale pokaždé tento vztah se dále rozvíjel už v reálním životě (viz přílohu č. 6).

Albert: Muž ve věku 27 let je původem z Brna, rodiče ale má původem z Vietnamu. Bydlí v Praze a pracuje v marketingu. Do výzkumu byl doporučen Albinou stejně jako Anastasia. Rozhovor byl proveden osobně.

V době rozhovoru se nacházel ve vztahu na internetu se slečnou z Vietnamu. Vztah trval už více než 9 měsíců, nikdy se neviděli. Seznámili se na Facebooku a Alberta zaujala její

profilová fotografie a také komentář, který přidala na Facebook (viz příloha č. 7). Respondent před tím neměl žádnou zkušenost se vztahem na internetu. Plánuje setkání v létě.

Dohromady bylo provedeno 7 rozhovorů, ve kterých jsme probrali 8 vztahů na internetu. 3 respondenti se obrátili na mě sami poté, co jsem zveřejnila inzerát o hledání respondentů na sociálních sítích Facebook a Vkontakte. Technikou sněhové koule jsem získala tři respondenty, kteří byli doporučeni během předchozích rozhovorů. Jednu respondentku mi doporučila moje známá, která sama podobnou zkušenost ale neměla.

Vzhledem k delikátnosti tématu rozhovorů, pro kvalitnější pochopení a další interpretaci dat jsem preferovala rusky mluvící respondenty, s nimiž jsem měla společný rodný jazyk. I když jsem nezvolila žádné věkové omezení, nejmladší respondent byl ve věku 21 let, nejstaršímu bylo 41.

Pět ze sedmi respondentů byly ženy, 2 byli muži. Pokaždé jsem se respondentů ptala, jestli by jejich partnerky nebo bývalé partnerky nebyli ochotni také se mnou promluvit o svém vztahu. Bohužel se mi to v žádném případě nepodařilo domluvit. Ve třech případech respondenti už ztratili kontakt na partnera, ostatní nebyli ochotni zveřejňovat informace o sobě, i když všechno zůstávalo anonymní).

I když tři ze sedmi respondentů (Elena, Petr a Anastasia) mluvili o vztazích, které se odehrávaly v minulosti, jsem přesvědčena o tom, že pro daný výzkum takový rozdíl není podstatný vzhledem k tomu, že zkoumám samotný jev síťové lásky a jeho vnímání účastníky internetových vztahů, nikoliv jeho trvání. Naopak doufám, že různá časová období uskutečnění takových vztahů přispějí k výzkumu rozmanitostí dat.

Původně jsem si myslela, že navazovat kontakt s respondentem bych měla jenom já, abych se vyhnula riziku samovýběru. Ale vzhledem k časovému omezení výzkumu a pomalému a těžkému hledání respondentů jsem musela přidat inzeráty na sociálních sítích, abych rozšířila oblast pátrání.

Mimo sociální síť a s přihlédnutím k tématu jsem se také snažila hledat respondenty na internetových seznamkách. I když se mi tak podařilo navázat kontakt s velkým množstvím lidí, zjistila jsem, že nikdo z dotazovaných neměl tak dlouhý (alespoň 6 měsíců) vztah na internetu. Vysvětlovali to tím, že seznamka na internetu slouží jako platforma pro získávání nové známosti, ale není to platforma pro dlouhodobější komunikaci. To jsem si potvrdila během chápajících rozhovorů, ve kterých jsem zjistila, že kromě jednoho nepotkal žádný respondent svého partnera na seznamce. Pokud jde o toho jednoho – v tomto případě byla seznamka určená jenom pro křesťany, takže ji nelze nalézt na běžných stránkách, jako jsou Badoo, Mamba a Tinder, kde jsem se snažila najít další respondenty.

Geografické pokrytí výzkumu se ukázalo jako poměrně široké: Petr je původem a bydlí v České republice, další dvě respondentky: Elena a Olga bydlí na Ukrajině, Maria pochází z Kazachstánu ale bydlí v České republice, Albina – z Ukrajiny ale také bydlí v Praze, Anastasia je původem z Ruska, kde zažila síťovou lásku, ale momentálně také bydlí v České republice, Albert se narodil a bydlí v České republice, ale má rodiče původem z Vietnamu. Věřím, že taková diverzita respondentů poslouží k inspiraci a bude základem pro další výzkumy vztahů na internetu nejen v České republice, ale také v Rusku a na Ukrajině.

2.2 Rámcový scénář rozhovorů

Ve fázi předvýzkumů jsem provedla jeden cvičný rozhovor se starší kolegyní, která také měla zkušenost se vztahem na internetu, ale jeho délka nepřekročila 2 měsíce. Proto jsem tento rozhovor použila jenom za účelem vytvoření a zlepšení rámcového scénáře rozhovorů, který jsem připravila pro další respondenty.

Vzhledem k hlavním výzkumným otázkám: (1. Jak pomocí komunikačních technologií, speciálně Facebooku a jeho ruské verze Vkontakte, se na internetu realizují vztahy intimního a romantického charakteru (tzv. síťová láska)? 2. Jaká je pozice takové „lásky“ v sebepojetí každodennosti jedinců, tedy užívání současných technologií k uspokojování romantických, partnerských, příp. sexuálních potřeb? 3. Jak do těchto procesů vstupuje samo technické médium, tedy síť?) a poznámkám, které jsem dostala během cvičného rozhovoru, jsem vypracovala následující rámcový scénář rozhovorů, který se skládá ze 4 úvodních a 23 konkrétních otázek.

Rámcový scénář rozhovoru:

1. Jméno / Příjmení
2. Rok narození
3. Zaměstnaní
4. Odkud pochází / Kde bydlí
5. Vztah na internetu: byl / nebyl
6. Délka vztahu
7. S kým: muž / žena. Věk a místo bydlení.
8. Kde a kdy jste se na internetu seznámili
9. Kdo jako první navázal kontakt?
10. Pokud to byl respondent – co ho zaujalo? Pokud kontaktovali respondenta – proč odpověděl?

11. Bylo na profilu foto? Ovlivnilo nějak odpověď? Pokud ano, mohl by si respondent představit, že by tam nebylo – odpověděl by?
12. Jak respondent pochopil, že je to vztah? Mluvili o tom s partnerem? Jak rychle se komunikace proměnila ve vztah?
13. Měla komunikace od začátku romantický charakter? Pokud ne – kdy ho začala mít? Jak to respondent pochopil?
14. Co je pro respondenta romantika na internetu?
15. Co je pro respondenta ekvivalentem feromonů / vůní / doteků? Co je indikátorem přitažlivosti na internetu?
16. Jak často komunikoval / komunikovali? Jaké komunikační kanály používá / používali?
17. Mají nějaké společné známé na internetu / mimo internet?
18. Ví / věděli o tomhle vztahu příbuzní / kamarádi obou stran? Jak reagují / reagovali?
19. Existuje / existovala sexuální touha? Jak ji uspokojují / uspokojovali? (foto / video / volání na telefon / textové zprávy).
20. Byla předtím zkušenost se vztahy na internetu? Pokud ano – proč skončil?
21. Byl předtím vztah v reálném životě? Pokud ano – v čem je základní rozdíl? Plusy a minusy.
22. Je naplánované osobní setkání?
23. Vyznával respondent lásku na internetu? Nebo vyznávali ji jemu?
24. Má / měl paralelně vztah na internetu / v realitě?
25. Pokud by respondent věděl, že osobní setkání není možné – pokračoval by v tomto vztahu?
26. Proč se dosud nepotkali osobně?
27. Pokud se vztah skončil – proč?

Pořadí otázek se měnilo podle povahy každého rozhovoru. Vzhledem k polostrukturovanému charakteru rozhovoru na témata, která jsou v souladu s výzkumnými otázkami, jsem vždycky položila otázky navazující. Zeptala jsem se také na případnou možnost opakovaného setkání, kdybych potřebovala upřesnit nebo doplnit získaná data.

Všech sedm rozhovorů bylo přepsáno, pět z nich bylo také přeloženo do češtiny.

3. Způsob a analýza dat

3.1 Zakotvená teorie

Data sebraná pomocí chápacích rozhovorů budou postupně analyzována a interpretována. Při interpretaci budu pracovat s přepisy rozhovorů. Silverman rozlišuje dva rámcové způsoby, jak přistupovat k analýze kvalitativních dat: realistický, v němž výpovědi respondentů jsou považované za popis určité skutečnosti, a přístup narativní, kdy výzkumník analyzuje rozhovor jako sociální interakce (Silverman 2005). Vzhledem k charakteru mého výzkumu použiju realistický přístup, konkrétně – zakotvenou teorii, ze získaných dat se totiž pokusím dospět k formulaci nové teorie. Předpokládám, že vytvořená teorie bude mít substantivní povahu, což znamená, že se bude vztahovat na zkoumané případy a jim podobné situace.

Základním nástrojem zakotvené teorie je kódování. Vzhledem k tomu, že na počátku analýzy jsou rozsáhlá a nestruturovaná, musím je zorganizovat.

Strauss a Corbinová v roce 1999 vymezili tři typy kódování: otevřené, axiální a selektivní (Strauss, Corbinová 1999: 12). Každý z těchto typů však navazuje na další a vede k teoretické saturaci – stavu, kdy jsou stanovené analytické kategorie, jež tvoří základní kameny výsledné teorie, adekvátně vymezené a datově prodloužené, což pomáhá odhalit jednotlivé varianty, jichž nabývají (Sedláková 2014: 424).

Ve fázi otevřeného kódování rozdělím přepsaný rozhovor na jednotky, kterým přidělím nějaký kód. Nebudu používat žádný socializovaný software, ale tzv. metodu papír a tužka. Paralelně s tím si vytvořím seznam kódů, abych následně mohla provést jejich systematickou kategorizaci.

Jakmile dostanu výsledky otevřeného kódování, použiju postup konstantní komparace k vytvoření nové teorie. Všechna data obdržená během rozhovorů budu neustále porovnávat, hledat v nich podobnosti a rozdíly. Začnu s hledáním shod a rozdílů v rámci každého rozhovoru, pak porovnáám data týkající se různých respondentů. Tím pádem doufám, že zjistím podmínky, které vedly ke vzniku jevu „síťové lásky“, a to jak v každém případě zvlášť, tak obecně mezi respondenty.

Vzhledem ke specifikaci kvalitativní analýzy, která nemá žádné jednoznačně odlišné fáze, v okamžiku, kdy dostanu první rozhovor, začnu hned s jeho analýzou, paralelně budu sbírat další data. Předpoklad, že se kategorie a názvy kódu budou měnit během výzkumu, by musel nakonec dospět ke kvalitnějším výsledkům výzkumu.

3.2 Kódování a kategorie analýzy

Data ze sedmi rozhovorů jsem třídila a přiřazovala do určitých kategorií. Cílem takové kategorizace je zodpovězení hlavních výzkumných otázek:

1. Jak se pomocí komunikačních technologií, speciálně Facebooku a jeho ruské verze Vkontakte, na internetu realizují vztahy intimního a romantického charakteru (tzv. síťová láska)?
2. Jaká je pozice „síťové lásky“ v každodennosti jedinců, tedy užívání současných technologií k uspokojování romantických, partnerských, příp. sexuálních potřeb?
3. Jak do těchto procesů vstupuje samo technické médium, tedy síť?

Třídění a následná interpretace dat by musily zároveň přispět k formování koncepce fenoménu, jenž by se mohl označovat „síťová láska“.

Ve fázi otevřeného kódování jsem vyčlenila seznam kódů z každého rozhovoru, kde první písmeno a číslo slouží pro označení respondenta a další označení čísla řádku v transkriptu, na němž je daný kód umístěn (viz přílohy 1–7). Následně jsem vytvořila podkategorie: délka vztahu, vzdálenost s partnerem, věkový rozdíl páru, frekvence a hloubka komunikace, místo seznámení, důvod pro navazování kontaktu, co je atraktivní na partnerovi na internetu, uvědomění vztahu, předchozí zkušenosti, reakce příbuzných a kamarádů, společní kamarádi, uspokojení sexuálních potřeb, romantika na internetu, důvod k preferování vztahu na internetu, prostředky komunikace a možnost osobního setkání. Těchto 16 podkategorií jsem rozdělila do 3 hlavních: kontextová oblast výzkumu (technické prostředky), vnější faktory, vnitřní faktory a technické prostředky. Konstantní komparace těchto podkategorií a jejich vzájemné propojení poslouží k zodpovězení hlavních výzkumných otázek.

3.3 Analýza

Kontextová oblast výzkumu: technické prostředky

Tato kategorie vytvoří kontext pro pochopení realizace a podoby lásky na internetu. Abych stanovila, jak média vstupují do uspokojování romantických a poněkud i sexuálních potřeb, rozčlením získaná data do následujících podkategorií.

Místo seznámení: Základním etapou každého vztahu je seznámení. Na internetu existuje velké množství web stránek a aplikací pro seznamování lidí. Během výzkumu jsem vymezila 5 hlavních míst pro seznamování. Elena, Olga a Albina (všechny tři jsou původem z Ukrajiny, ale Albina momentálně žije v Praze) se seznámily se svým partnerem na sociální síti Vkontakte (analogová verze Facebook pro ruské mluvící). Albert potkal svou přítelkyni na Facebooku, Petr na seznamce pro křesťany Christian Connection a Maria dostala zprávu od budoucího přítele na messenger WhatsApp.

Zaklad pro seznámení: Mít nainstalovanou aplikaci nebo používat sociální sítě ještě není dostatečným důvodem pro seznamování (podle statistiky sociální sítě Vkontakte k 10. 11. 2018 je tam zaregistrováno 219 milionů lidí). Stejně jako v reálném životě musí mít lidé příležitost se potkat. Ve výzkumu jsem zjistila, že pět ze sedmi respondentů (Elena, Petr, Olga, Albina a Anastasia) se seznámilo na základě společných zájmů. Pro Elenu, Albinu a Olgu to byly skupiny v sociální síti Vkontakte: pro Elenu – skupina věnovaná slovesným rolovým hrám, pro Olgu – pro neheterosexuální lidi a pro Albinu – skupina pro milovníky cestování. Petr se seznámil na mezinárodní seznamovací stránce pro křesťany a Anastasia se seznámila s mladým mužem na specializovaném fóru věnovaném chytrému telefonu.

Jenom Albert se seznámil na základě společných kamarádů (slečna okomentovala fotografie jejich společného kamaráda na Facebooku) a Mariu její budoucí přítel kontaktoval zrovna na aplikaci WhatsApp tak, jak prováděl výzkum ohledně vlastní hudby, kterou posílal spolu se správou: „*Jako první zprávu poslal mně audionahrávku své písničky, udělal to jako sociální průzkum*“ (viz příloha č. 5).

Tohle vysvětluje můj neúspěch ve snaze najít si respondenty na seznamovacích stránkách (Badoo, Mamba a Tinder). Žádný z respondentů si nehledal vztah jako takový, ale jen trávil čas ve skupinách na sociálních sítích, které byly věnované zájmovým pro respondenty tématem nebo na běžných sociálních sítích.

Prostředky komunikace: Tato kategorie poukazuje na to, jaká média používají respondenti pro uskutečnění jevu síťové lásky. Rozdělím je na dva typy: s použitím internetu a bez něj.

S použitím internetu: Všichni respondenti pro svou komunikaci stále používali internet. Všichni si psali textové zprávy na síti Vkontaktě, Facebook a WhatsApp, až na Petra a Anastasiu všichni používali také hlasovou komunikaci pomocí internetu (musím zaznamenat ten fakt, že Anastasia komunikovala na internetu už před 13 lety, kdy neexistovala taková snadná možnost hlasové komunikace) a Elena, Olga, Albert a Albina také komunikovali s partnery prostřednictvím videohovorů.

Bez internetu: I když každý ze vztahů byl založený na internetu, ve dvou případech respondenti používali také běžné telefonní spojení pro komunikaci: Anastasia psala textové zprávy a Elena si volala s partnerem přes telefonické spojení. Čtyři ze sedmi respondentů komunikovali pomocí textových zpráv, hlasového volání a video chatů. Olga, která měla homosexuální vztah, používala jen textové zprávy a hlasové volání vysvětlující absence videohovorů nedostatkem času. Anastasia videohovory nepoužívala vzhledem k jejich slabému rozvoji (vztah se odehrával v roce 2005). Petr nikdy ani neslyšel hlas partnerky – komunikovali jen přes textové zprávy.

Druhá kategorie: Vnější faktory

K dané kategorii jsem přidala data, která popisují umístění a stav internetového vztahu respondenta v okolním světě. Sem patří: délka vztahu, vzdálenost s partnerem, věkový rozdíl páru, reakce příbuzných a kamarádů, společní kamarádi, frekvence a hloubka komunikace.

Délka vztahu: V dané kategorii rozdělím dobu trvání každého mnou zkoumaného vztahu s ukázkou jeho počátku a případně ukončení. Nejkratší vztahy měli Olga, Albina, Anastasia a Albert, doba trvání je více než půl roku a méně než rok. Petr a Elena měli vztahy o délce více než rok, ale méně než dva roky. Více než dva roky trvaly vztahy Marie a druhý vztah Eleny.

Takže minimální délku vztahu měla Olga, a to 7 měsíců, avšak tento vztah pokračoval i době provádění rozhovorů. Nejdelší vztah měla Elena, trval celé 4 roky, ale byl ukončen v roce 2012.

Vzdálenost s partnerem: Tady uvádím vzdálenost mezi místem bydlení respondenta a místem bydliště jeho partnera v okamžiku vztahu. Níže uvádím seznam míst bydlení respondentů a jejich partnerů:

Elena: První vztah: 693 km: (Ukrajina, Kyjev – Rusko, město Jelec).

Druhý vztah: 3436 km (Ukrajina, Kyjev – Rusko, Chanty-Mantsjsk).

Petr: 10531 km (Česká republika, Olomouc – Uganda).

Olga: 2995 km (Ukrajina, Záporoží – Izrael, Tel-Aviv).

Albina: 1 928 km (Česká republika, Praha – Rusko, Moskva).

Maria: 4372 km (Česká republika, Praha – Karaganda, Kazachstán).

Anastasia: 2202 km (Rusko, Kemerovo – Rusko, Perm)

Albert: 9007 km (Česká republika, Praha – Vietnam)

Až na Anastasiu pocházející z Ruska, které je největší zemí na světě, všichni měli vztah s člověkem, který bydlí v jiné zemi. Kromě toho s výjimkou jednoho vztahu (Petr) mluvil každý respondent s partnerem stejným jazykem. Zajímavé ale je, že ve dvou případech (Olga a Maria) partneři pochází ze stejného města, ale nikdy se v reálném životě neviděli: „*Je z mého rodného města. Totiž před tím jsme nějakou dobu bydlili ve stejném městě, ale nikdy jsme se nekomunikovali*“ (viz příloha č. 5).

Věkový rozdíl páru: Tady shromáždím rozdíly ve věku mezi partnery v okamžiku vztahu.

Elena: První vztah: respondentce – 17 let, partnerovi – 19 let.

Druhý vztah – respondentce i partnerovi 15 let.

Petr: respondentovi – 38 let, partnerce – 28 let.

Olga: jsou vrstevnice – 22 let.

Albina: respondentce – 28 let, partnerovi – 37 let.

Maria: respondentka – 21 let, partner – 22 let.

Anastasia: jsou vrstevníky – 15 let.

Albert: respondentce – 27 let, partnerka mladší cca o rok.

Největší věkový rozdíl činil tedy 10 let u respondenta číslo 2, který byl starší než partnerka. Také respondentka číslo 4 byla o 9 let mladší než partner. V jiných případech věkový rozdíl vůbec neexistoval nebo byl nevýznamný.

Častost komunikace: Jak často musí lidi komunikovat a jakým způsobem, aby se komunikace na internetu přeměnila ve vztah. Až na Petra všichni ostatní účastníci výzkumu sdělili, že komunikují s partnerem každý den. Petr komunikuje skoro každý den. Tím pádem jsem zjistila, že podle odpovědi respondentů je součástí síťové lásky každodenní komunikace.

Společní kamarádi: Tato otázka vznikla na základě předpokladů, že pokud se jev síťové lásky neliší od vztahu v reálném životě, musela by platit pro takovou komunikaci stejná pravidla. Pokusila jsem se tedy zjistit, zda je síťová láska ukázkou přemístění běžného života jedinců do virtuální reality a spolu s tím nejen romantické stránky života, ale také s tím spojeného kamarádství.

Společné kamarády ze sedmi respondentů měli jenom Elena, Anastasia a Albert. Všichni se seznámili zvlášť, bez pomoci svého partnera nebo partnerky. Jiní respondenti ani neměli chuť mít společné kamarády. Vzhledem k tomu, že společné známí vznikali na základě společných

zájmů nebo místa původu (jako v případě Alberta) a jich přítomnost nikdy nebyla cílem žádného z páru, dané kritérium není obligatorní pro vznik jevu síťové lásky.

Reakce příbuzných a kamarádů: Tahle kategorie pomůže zjistit, jestli informovanost a schválení internetového vztahu příbuznými a kamarády jsou závazné pro jeho existenci.

Jenom Maria a Elena řekly o svém vztahu k rodině a kamarádům. Maria při tom cítila podporu od kamarádky a neměla žádnou negativní reakce ani od maminky, ale starší Elenini příbuzní tento vztah neschvalovali. *„No příbuzné, které jsou starší, moc to neschvalovali. Říkali, že ztratím svůj čas, ale moji volbu neodsuzovali, totiž nezakazovali mně volat jemu“* (viz příloha č. 1).

Albert, Anastasia a Albina sdílili svůj vztah s kamarády a všichni cítili podporu. Petr a Olga neřekli o svém vztahu nikomu.

Takže ve dvou případech o síťové lásce věděli příbuzní a kamarádi, ve třech jenom kamarádi. Pokaždé respondenti mluvili o tom, že cítí podporu od kamarádů. Ve dvou případech definovali internetový vztah jako příliš soukromý na to, aby o něm někdo věděl, a jen v jednom případě se Olga bála zveřejnit svůj vztah, což však souvisí jen s jeho homosexuální povahou: *„Přišlo mě to natolik soukromé, že jsem se o tom nechtěl s někým bavit“* (viz příloha č. 3).

Třetí kategorie: Vnitřní faktory

K dané kategorie jsem přiřadila kódy, které popisují vnitřní stav, totiž emoce respondenta. Sem patří důvod pro navazování kontaktů, co je atraktivní na partnerovi na internetu, předchozí zkušenosti, uspokojení sexuálních potřeb, uvědomění si vztahu, romantika na internetu, důvod preferování vztahu na internetu a možnost osobního setkání. Právě v dané kategorie se nejvíce ukazují klíčové kategorie výzkumu: virtuál nebo reál.

Důvod pro navazování kontaktu: Co přimělo respondenta navazovat první kontakt s partnerem? Jako hlavní důvod navázání prvního kontaktu uvedlo šest ze sedmi účastníků výzkumu hezkou fotografii partnera. Jenom pro Olgu byl důvodem pro kontaktování komentář, který zanechala budoucí partnerka. Olga napsala soukromou zprávu slečně, kterou uviděla v komentáři ve skupině pro lidi s homosexuální orientací Vkontakte. Zaujaly ji její myšlenky. *„Líbilo se mně, jak přemyslí, co vůbec říká a měla jsem chuť jí napsat“* (viz příloha č. 3).

Petrovi se mimo fotografie také líbil popis profilu. Nehledal vážný vztah a komunikoval skoro s kýmkoliv: *„Podle popisu a podle těch fotek vypadala sympaticky... Takže jsem zareagoval, protože jsem chtěl reagovat jako vůbec, a po druhé, že byla sympatická“* (viz příloha č. 2).

I když kromě Albiny nikdo neuvedl profilovou fotku jako jediný důvod pro navazování kontaktu, zajímavé je, že každý z partnerů ji měl vystavenou na své stránce. Pouze Olga, která měla homosexuální vztah, neřekla nic o fotografii a jejím vlivu na kontaktování, ale odpověděla, že byla zaujatá myšlenkami jiné slečny. Všichni kromě Alberta odpověděli, že by napsali nebo odpověděli na zprávu, i kdyby tam fotografie nebyla.

Co je atraktivní na partnerovi na internetu? Tady uvádím kritéria rozdělená do kategorií, které dělají člověka na internetu pro respondenty půvabným a přitažlivým.

Znalost psaní jako jedno z kritérií atraktivnosti uvedli 2 respondenti: Elena a Maria. Maria: „*Myslím si, že je to řeč. Totiž obyčejná slova, které jsou správně sestavená, věty a tak dál, občas můžu dostat do hloubky, stejně jako účinky nebo dotyky, aromaty a podobně*“ (viz příloha č. 5).

Elena: „*Mimochodem na internetu pro mě je velice důležitý pravopis*“ (viz příloha č. 1).

Podle vyprávění Eleny a Petra je druhým kritériem, které dělá člověka na internetu atraktivním, **intelektuální rozvoj**. Podle Eleny se to projevuje v možnosti psát si s člověkem na jakékoliv téma (viz příloha č. 1), pro Petra se to projevuje ve vzdělání: „*Pomůže nebo je podstatná věc dosažené vzdělání*“ (viz příloha č. 2).

Tři ze sedmi respondentů (Elena, Maria a Anastasia) nemohli popsat atraktivnost jinak než jen pocit přitažlivosti k partnerovi.

Elena: „*Obvykle po takové kamarádké komunikaci s lidmi mám pocit, že ten člověk tebe nějak přitahuje*“ (viz příloha č. 1).

Maria: „*Cítila jsem nějaký svaz, nějakou touhu, která byla více, než kamarádství*“ (viz příloha č. 5).

Mimo to jako jedno z kritérií atraktivnosti člověka na internetu uvedli Maria a Petr také **hezkou fotografií**.

Petr: „*Protože vždycky, asi to tak máme všichni chlapi, že se hodně díváme na ten, na ten vzhled*“ (viz příloha č. 2).

Maria „*Pokud nevypadá přitažlivě na foto, nepodaří se komunikace*“ (viz příloha č. 5).

Také Albina mezi kritérii přitažlivost uvedla laskavost (R662) a Albert – pocit, že se o tebe někdo stará (R764). Tato kritéria se ale neopakovala v rozhovorech s dalšími respondenty.

Romantika na internetu: Jak samotní aktéři síťové lásky definují pojetí romantiky na internetu.

Romantika na internetu se podle vyprávění respondentů projevuje ve dvou rovinách. Elena, Petr, Anastasia a Albert si uvědomují romantiku jako starost a podporu od partnera.

Petr: „Zajímáš se o příčiny, když řekne, že mu není dobře, tak se ptáš, proč, a snažíš se nějak reagovat na jeho situaci, ptáš se, když ti nenapíše dva dny, tak napíšeš: „Jsi v pořádku? Jsi dlouho neozýváš. Byla to takováto starost o toho druhého, jako co s ním je“ (viz příloha č. 2).

Pro Elenu se starost projevovala ve změně textové komunikace na hlasovou v případě, že se cítila špatně: „když mně bylo vážně špatně, volal mě sám, uklidňoval mě hlasem“.

Albert chtěl cítit, že ho někdo potřebuje, a Anastasia, že se někdo o ni stará.

Pro Albinu se romantika projevovala v laskavých slovech a přezdívkách, které začal pár používat.

Uvědomění vztahu: Kritéria, která ukazují, v jaký okamžik a za jakých okolností se komunikace na internetu promění v síťovou lásku.

Čtyři respondentky (Elena, Albina, Maria a Anastasia) si uvědomily vztah, protože jejich partner jim vyznal lásku.

Elena, Petr, Albina a Anastasia mezi kritéria, která ukazují na romantický vztah, uvedli také plánování společné budoucnosti.

Tak například Petr s partnerkou si nikdy přímo neřekli, že jsou ve vztahu, ale stejně to cítil z jiných okolností: „Neřekli jsme si to přímo, prosto tak, já jsem to tak cítil, že ona asi taky, si myslím, že my jsme to tak vnímali, bavili jsme se o tom, jakým způsobem vnímáme nebo jak, jestli, třeba jsem se jí ptal, jestli si dokáže představit, že by žila mimo své zemi, někdy jinde daleko od své rodiny, tak bylo pochopitelné, že to myslím jako tady v České republice, tak se ptala na město, jak to tady vypadá, psal jsem, že by se jí to tady líbilo, jo, a takhle vlastně tím způsobem jsme řešili nějaké otázky do případné společné budoucnosti“ (viz příloha č. 2).

Elena, Olga a Albert se také přímo pojmenovali párem a tím pádem definovali svůj vztah jako romantický. Olga odpověděla na konkrétní otázku své partnerky: „Ona se zeptala mě na to. Konkrétně: jaký máme vztah“ (viz příloha č. 3).

Takže po uvědomění si svého vztahu jako romantického každý z respondentů splňoval alespoň jedno kritérium: vyznávání své lásky, plánování společné budoucnosti a přímo pojmenování se párem. Čtyři ze sedmi respondentů se vyznávali ze své lásky, Petr a Albert si nedokážou představit vyznávání lásky na internetu „Ne, to ještě brzo, myslím, podle mě, že pokud se nepotkáme, tak ještě asi nemá cenu si tyhle věci říkat mezi sebou“ (viz přílohy č. 7). Olga nevyjádřila zatím své city z jiných důvodů: „Je to těžké udělat...no, já si cítím, že ji miluju, ale zatím nemůžu to říct“ (viz příloha č. 3).

Uspokojení sexuálních potřeb: V dané kategorii zjistím, jestli sexuální touha je součástí síťové lásky a případně jak ji účastníci takových vztahů uspokojují.

Pět ze sedmi respondentů se přiznali k tomu, že cítili sexuální touhu po partnerovi a pro její uspokojení používali slova, fotografie nebo videa. Zajímavý je fakt, že jediní dva respondenti mužského pohlaví mluvili o tom, že žádnou sexuální touhu nemají. Petr sexuální touhu neuspokojoval kvůli víře: „*Roli v tom hraje ta víra, kdy prostě dneska, neříkám, že to tak bylo vždycky, ale dneska už prostě preferuju počkat až do toho manželství i s tím sexem, to znamená, že ani na tom internetu prostě to nemá žádný význam, jako není to, takže když to nemám, nepotřebuju, nechtěl bych to provozovat v reálném životě, v reálném vztahu před svatbou, tím miň to má smysl nebo tím miň to dává smysl takhle na dálku přes internet*“ (viz příloha č. 2).

Elena, Maria, Olga, Albina a Anastasia si vyměňovali s partnery erotické fotografie, Elena a Olga – používaly slovesné erotické hry a Maria a Albina také videohovory.

Albert žádnou sexuální touhu necítil.

Předchozí a další zkušenosti: Dané kategorie jsem připravila pro vytvoření kontextu, podle kterého budu interpretovat výpovědi jednotlivých lidí ke klíčovým tématům analýzy. Upřesním, jestli respondent už měl zkušenost se vztahy na internetu a se vztahy v reálném životě.

Dva ze sedmi respondentů (Elena a Maria) měli předchozí zkušenosti se vztahy na internetu kromě toho, že zkušenost Marii je nejistá, byla ještě v pubertě.

Pro Olgu a Anastasii se první síťová láska stala zároveň první láskou v životě.

Paralelní vztah: Tato kategorie ukáže, zda vztah na internetu musí být monogamní, aby byl považován za jev síťové lásky.

Žádný ze 7 respondentů neměl zároveň paralelní vztah jak na internetu, tak v reálném životě. Z toho vyplývá, že předpokladem pro jev síťové lásky je monogamie takového vztahu.

Možnost osobního setkání: V dané kategorii umístím příčiny toho, proč se respondenti zatím nikdy nesetkali osobně a co působí na to, že jejich virtuální vztah se neobrátil na reálný.

Během výzkumů jsem si zjistila, že každý respondent, který se nachází v probíhajícím vztahu, má naplánované osobní setkání (Olga, Albina a Albert – přes léto, Maria zatím nemůže přesně definovat čas). Avšak ve třech vztazích, které skončily v okamžiku provedení pohovoru (Elena, Petr a Anastasia), nikdy respondenti neuváděli nedostatek osobní komunikace jako hlavní důvod pro ukončení vztahů.

Pro Elenu byl hlavním důvodem pro neuskutečnění osobního setkání byl nedostatek peněz: „*Snaha byla, ale nešlo to z různých důvodů. Většinou kvůli penězům.... Přece je to více jak 3 tisíce kilometrů, pokud to správně pamatuju. A byli jsme, v podstatě, ještě dost mladí, a neměli jsme vůbec takové peníze, je to minimálně kolik...No v přepočtu na dnešní, minimálně asi 15 tisíc hriven v jednostranně*“ (viz příloha č. 1).

Pro Petra, který měl přítelkyně na internetu z Afriky, byla důvodem vzdálenost: „*Bavili jsme se o tom, že bychom se mohli potkat časem, ale ta vzdálenost byla dost velká na to, abychom si plánovali konkrétní datum, takže nemohlo to být, jakože příští měsíc mám čas, potkáme se někde*“ (viz příloha č. 2).

Pokud osobní setkání není možné: Pokračoval by takový vztah, pokud by respondent věděl, že se nikdy nepotkají osobně.

Mezi vztahy, které probíhaly v době pohovorů, všichni respondenti až na Mariu řekli, že by vztah ukončili, pokud by věděli, že nakonec se nikdy nepotkají osobně. Jedině Maria je ochotná pokračovat takový vztah, ale jen do té doby, pokud nepotká někoho zajímavějšího v reálném životě: „*Myslím si, že jo, pokračovala bych, pokud v reálném životě nepotkala bych někoho, kdo by mě zaujal mnohem více*“ (viz příloha č. 5).

Důvod preferování vztahu na internetu: Kritéria, kvůli kterým si respondent vybral takový formát vztahu.

Mezi hlavní důvody k pokračování vztahu na internetu patří anonymita, přitažlivost partnera a zvědavost. Anonymita, kterou poskytuje internet, ovlivnila největší množství vztahů. Elena, Olga a Anastasia zdůraznily anonymitu.

Elena: „*No a je také možné, že ještě odehrává ten faktor, že, no samotný internet, že je tam jednodušší důvěřovat neznámému člověku, protože v podstatě původně víš, že se nikdy nevidíte, že on neví tvou minulost, a ty nevíš jeho, totiž taková anonymita*“ (viz příloha č. 1).

Petr a Maria řekli, že je nejvíce zaujal partner. Pro Petra byla také důležitá víra a nemožnost najít si partnerku v reálném životě: „*Ten hlavní důvod, proč jsem na tom internetu, je, že chci křesťanskou partnerku, křesťanku, a ty možnosti, obzvlášť v České republice, jsou hodně omezené. Hlavně kvůli té víře*“ (viz příloha č. 2).

Albina a Albert vstoupili do vztahu ze zvědavosti.

Albert: „*Abych vyzkoušel, jaké to bude*“ (viz příloha č. 7).

Albina: „*Je tam nějaká intrika*“ (viz příloha č. 5).

3.3 Diskuse

Ve třetím stupni selektivního kódování propojím 15 kategorií navzájem, abych přispěla k formování koncepce fenoménu, jenž by se mohl označovat „sít'ová láska“, a jeho možné adaptaci ve vědeckém prostředí, obzvlášť pak v rámci humanitních a společenských věd.

Rozdělení dat do tří kategorií (vnější faktory, vnitřní faktory a technické prostředky) slouží ke zkoumání a pochopení jevu síťové lásky ze strany respondentů, jejich okolí a zároveň médií, s jejichž pomocí se daný jev uskutečňuje.

Vzhledem k hlavnímu cíli práce – ve výpovědích vybraných informantů poukázat na to, jak lidé označují a prožívají nověpojetí síťové lásky a jak mu rozumějí, a zároveň na její možné podoby a definice. Jako hlavní kategorie je určení vnitřních faktorů, kam patří důvod pro navazování kontaktu, co je atraktivní na partnerovi na internetu, předchozí zkušenosti se síťovou láskou a láskou v reálném životě, romantika na internetu, sexuální potřeby a případně jejich uspokojení, uvědomění si vztahu, možnost osobního setkání a důvod preferování vztahu na internetu.

Na základě vyprávění sedmi respondentů a jejich konstantní komparace jsem zjistila, že důvodem pro realizaci síťové lásky nikdy není bezprostřední snaha člověka najít si partnera na internetu. Žádný z respondentů si nehledal vztah a všichni, až na jednoho muže, který potkal partnerku na seznamce pro křesťany, nepoužívali internetové služby zaměřené rovněž na hledání partnerů.

Jako hlavní důvod navázání prvního kontaktu uvedlo šest ze sedmi účastníků výzkumu hezkou fotografii partnera. Poslední respondentku (Olgu) zaujaly myšlenky jiné slečny. Následně během rozhovorů na základě předpokladu, že hezký vzhled je stejně jako v reálném životě jedním z nejdůležitějších faktorů pro první komunikaci, jsem položila otázku na hypotetickou situaci: Zdali by v případě, že by jejich partner neměl na stránce žádné fotografie, i tak navazovali kontakt či by v něm pokračovali? Opět až na jednoho se shodli. Ovšem během rozhovorů každý z nich stále připomínal hezký vzhled partnera. Vzhledem k tomuto protirečení je možné se domnívat, že hezká fotografie a představa, kterou vzbudí, je vstupním impulzem pro vznik síťové lásky.

K dalším kritériím, která dělají atraktivním partnera na internetu, patří intelektuální rozvoj (vzdělanost), pocit, že člověk vás přitahuje, a znalost psaní. Jak pro vztah, který se neodehrává na internetu, tak i pro jev síťové lásky existuje jeden aspekt, který se nedá popsat logicky a jenž nejlépe popisuje informantka Maria: „*Cítila jsem nějaký svaz, nějakou touhu, která byla více než kamarádství*“ (viz příloha č. 5).

Kritériem, se kterým se častěji setkáme jenom ve vztazích, které jsou založené na konstantním dopisování, je znalost psaní.

Častost komunikace, i když je vnějším faktorem, je dalším podstatným kritériem pro zrození síťové lásky. Až na dva respondenty, a to Petra a Alberta, páry vzniklé na internetu

komunikovaly každý den. Petr a Albert – skoro každý den. Konstantní připojení je jedním z projevů vztahu založeného na internetu.

Na základě předpokladu, že rychlý rozvoj internetu usnadnil každodenní komunikaci, která se stává stále dostupnější, „být připojen“ je levnější než „být angažován“ (Bauman 2003: 145–153), jsem udělala rozhovory také s dvěma respondentkami, které měly vztahy na internetu před 10 lety – v roce 2005 a 2008 (Elena a Anastasia). Ale přestože byl tenkrát internet dražší, páry stejně zůstávaly stále v kontaktu, a to buď za pomoci internetu nebo telefonování: „*A ten fakt, že jsme se spolu furt komunikovali, no ne 24 na 7, ale hodně času ze svého života jsem utrácela na dopisování s ním, a evidentně už jsem to měla ve zvyku*“ (viz příloha č. 6).

Nedostatek osobní komunikace se vyměňuje za konstantní připojení s jiným člověkem: „*Ano, mám takový pocit, protože stále jsme v komunikaci. Mluvíme o čemkoliv, takže nepotřebuju někoho jiného*“ (viz příloha č. 3).

Další věc, která se objevila u každého rozhovoru – žádný z respondentů neměl paralelní vztah v reálném životě nebo na internetu. Tím pádem vymezím další vlastnost síťové lásky – monogamní povahu vztahu. Izraelský filosof Aaron Ben-Ze'ev ve své knize *Love online. Emotions on the internet* píše, že jedno z nebezpečí, které přináší s sebou láska na internetu – je úplná proměna monogamního charakteru romantických vztahů (Ben-Ze'ev 2004: 10–11). Data poskytnutá daným výzkumem takové nebezpečí nepotvrdilo.

Pokusila jsem se také pomocí provedených rozhovorů definovat romantiku na internetu, abych lépe pochopila charakter takového vztahů. Avšak každý z respondentů k romantickým věcem přiřazoval pocit starosti a podpory – stejná kritéria, která platí pro reálný vztah.

Pokud jde o zkušenosti – pro dva respondenty (Olgu a Anastasiu) se síťová láska zároveň stala první romantickou zkušeností v jejich životě. Pro Elenu a Mariu vztah na internetu nebyl první, pět ze sedmi respondentů měli před ním zkušenosti se vztahy v reálném životě. V rámci dané informace nevidím žádnou souvislost s romantickými zkušenostmi lidí a možností realizace síťové lásky.

Sexuální touha je také důležitou součástí mnou zkoumaných vztahů Petra a Alberta. Petr, muž ve věku 42 let, sexuální potřeby neuspokojoval kvůli víře: „*V reálném vztahu ten sex většinou roli hraje, druhá věc je, že mezi, nebo roli v tom hraje ta víra, kdy prostě dneska, neříkám, že to tak bylo vždycky, ale dneska už prostě preferuju počkat až do toho manželství i s tím sexem*“ (viz příloha č. 2).

Avšak sexuální touha v žádném z rozhovorů nebyla důvodem pro navazování kontaktu na začátku, rozvíjela se jen postupem času.

Možnost osobního setkání. Čtyři ze sedmi vztahů se stále odehrávaly v době, kdy byl proveden rozhovor. Všichni tito čtyři respondenti – Olga, Maria, Albina a Albert – plánovali osobní setkání. Každému z nich jsem položila otázku o jeho možnosti. Chtěla jsem zjistit, zda by pokračovali ve vztahu, i kdyby věděli, že neexistuje možnost uvidět se s partnerem. Až na Mariu jsem dostala od všech zápornou odpověď. Maria, mladá 21letá slečna, která prožívá jev síťové lásky už 2,5 roku, odpověděla, že ve vztahu by pokračovala, ale jenom do okamžiku, pokud by nepotkala někoho zajímavějšího v reálném životě. Tím jsem se dostala k teorii, že možnost osobního setkání je základním faktorem pro vznik jevu síťové lásky. Tuto teorii jsem ověřovala na základě dat, která jsem získala během rozhovorů s třemi lidmi, kteří už měli síťovou lásku v minulosti. Avšak nikdo nenazval ten důvod, že jim chyběl osobní kontakt jako příčina ukončení vztahů. Mezi dalšími věcmi, které bych chtěla vymezit, je plánování společné budoucnosti. Tři respondenti s ukončeným vztahem plánovali s partnerem společnou budoucnost v reálném životě. Anastasia o tom řekla: *„Plánoval, že přiletí, ale jsme, a hlavně, že jsme si to dva mysleli, že to tak vážně bude, že je to pravda, že se potkáme. On měl dokonce naplánováno, kam půjde pracovat, kde si vydělá na letenku, jak se dostaví a jak všechno bude“* (viz příloha č. 6). Tím pádem jsem k charakteristikám síťové lásky přiřadila perspektivu budoucího společného života v realitě.

Důvody pro preferování vztahu na internetu se lišily. Dva respondenti šli do síťové lásky kvůli partnerovi. Maria reagovala na člověka, který se jí líbil: *„Totiž pro mě ten člověk byl přitažlivý, pokud by místo něj byl nikdo jiný, možná, už bych dávno kašlala na to a preferovala bych reálný vztah“* (viz příloha č. 5), dva respondenti šli do vztahu ze zvědavosti a tři – kvůli anonymitě, kterou poskytuje internet. Například respondentka Elena o tomto říká: *„No a je také možné, že ještě odehrává ten faktor, že, no samotný internet, že je tam jednodušší důvěřovat neznámému člověku, protože v podstatě původně víš, že se nikdy neuvidíte, že on neví tvou minulost, a ty nevíš jeho, totiž taková anonymita“* (viz příloha č. 1). Bohužel vzhledem k časovému omezení výzkumu se mi nepodařilo dosáhnout plné saturace dat v dané kategorii, avšak předpokládám, že pro každého respondenta budou propojené všechny tři důvody do jisté míry.

Takže na základě vyprávění vybraných lidí, kteří měli zkušenost s realizací romantického vztahu na internetu, jsem definovala pojetí síťové lásky. **Síťová láska je na internetu založený romantický monogamní vztah, který vzniká mezi dvěma lidmi, kteří se nikdy neviděli, přičemž je realizována průběžnou a neustálou komunikací skrze komunikační technologie (konkrétně sociální sítě, e-maily, SMS a jiné) a v určité fázi tematizuje plánování společné budoucnosti v reálném životě.**

Druhá kategorie, vnější faktory, byla vytvořena proto, abych definovala pojetí síťové lásky v sebepojetí každodennosti jejich aktérů. Do kategorie patří: délka vztahu, vzdálenost s partnerem, věkový rozdíl páru, společní kamarádi a reakce příbuzných a kamarádů.

Na základě toho, že do výzkumu byli vybráni jen lidé, kteří měli zkušenost se vztahem na internetu s minimální délkou 6 měsíců, je těžké stanovit souvislost mezi dobou trvání vztahu a jeho charakterem. Avšak na základě získaných dat jsem zjistila, že jev síťové lásky se vyvíjí postupně z komunikace. A proto jsem se ptala respondentů také na to, kdy a jak si uvědomili, že se tahle komunikace změnila svou povahou na romantický vztah. Tak Olga, slečna z Ukrajiny, která měla homosexuální vztah na internetu se slečnou z Izraele, už za týden pochopila, že se nachází ve vztahu, dokonce přímo definovala vztah jako romantický s partnerkou. Pro uvědomění svého vztahu jako toho, kterému říkám síťová láska, nejdéle trvalo respondentce, který měla vztah s klukem z Kazachstánu. Maria až po půlroční komunikaci označila charakter vztahu jako romantický. Ostatní respondenti poukázali na to, že do romantické komunikace vstoupili po jednom – dvou měsících kontaktu.

Mimo to pro uvědomění si svého vztahu jako romantického splňoval každý z respondentů alespoň jedno kritérium: vyznávání své lásky, plánování společné budoucnosti a přímé pojmenování párem. Takže v každodenním životě jedinců se jev síťové lásky rozvinul během času na základě plánování společné budoucnosti, uvědomění lásky a definice sebe jako páru.

Vzdálenost s partnerem: Každý ze mnou zkoumaných vztahů byl realizován mezi lidmi žijícími v minimální vzdálenosti 600 km. Až na respondentku z Ruska Anastasiu pocházel každý z partnerů z jiného státu. Takže překonání geografických hranic je další charakteristikou síťové lásky.

Musím také naznačit, že všichni respondenti až na Petra, který měl vztah se ženou z Afriky, mluvili stejným jazykem. Elena, která bydlí na Ukrajině, měla dva vztahy s muži z Ruska, Maria momentálně bydlí v Praze, ale má vztah s mužem pocházejícím z Kazachstánu, Olga je Ukrajinka a má vztah s jinou Ukrajinkou, která emigrovala do Izraele. Albert, i když se narodil v České republice, má rodiče původem z Vietnamu a momentálně se nachází ve vztahu s ženou z Vietnamu, Albina je z Krymu a má vztah s mužem z Ruska. Takže mezi respondenty výzkumu síťová láska nikdy nesloužila jako způsob pro navazování kontaktu s někým z jiné země a jiného původu pro případnou emigraci.

Věkový rozdíl párů: Největší věkový rozdíl mezi párem byl 10 let. Jinak na základě otázek o preferování partnera, které jsme položila každému respondentovi, jsem zjistila, že pro vztah na internetu platí stejné požadavky na partnera jako ve vztazích v reálném životě.

Mnou identifikovaná kategorie „Společní kamarádi“ souvisí s prací *The Internet Galaxy* (2001) Manuela Castellse, který píše o vytvoření nové síťové společnosti, přesouvající celý svůj život do prostředí internetu. Podařilo se mi zjistit, že nejen romantické vztahy, ale i společné kamarádství se objevuje na internetu. Vzhledem k získaným datům, společným známým u páru, který prožívá jev síťové lásky, vznikaly na základě společných zájmů nebo místa původu (jako v případě Alberta, který na základě společných kamarádů z Vietnamu, jež znal osobně, potkal budoucí partnerku na internetu na sociální síti Facebook) a společné kamarády nikdy nebílí cílem žádného z páru, daný kritérium není obligatorní pro vznik jevu síťové lásky.

Reakce příbuzných a kamarádů: Daná data jsem nasbírala, abych stanovila, jak síťovou lásky vnímají nejen její aktéři, ale také jejich příbuzní a kamarádi. Taková informace je důležitá na základě předpokladu, že nepřijetí, nebo naopak podpora takového druhu vztahu společností může podstatně ovlivňovat jejich povahu. Zjistila jsem ale, že ve dvou případech internetový vztah definovali jako příliš soukromý na to, aby o něm někdo věděl (Petr a Olga) a v jednom případě se respondentka bála zveřejnit svůj vztah, což však souvisí jen s jeho homosexuální povahou. Ve dvou případech o síťové lásce věděli příbuzní a kamarádi (Elena a Maria), ve třech jenom kamarádi (Anastasia, Albina a Albert). Pokaždé respondenti mluvili o tom, že cítí podporu od kamarádů.

Na základě zjištěných dat jsem si potvrdila myšlenky Anthony Giddensa, který vnímá současné vztahy jako nástroj pro osobní uspokojení a sebepoznání, ale už ne jako normy chování, které přináší společnost (Giddens 2012: 123–137). I když čtyři ze sedmi respondentů pověděli o vztahu svým kamarádům a příbuzným, pro žádného z nich podpora ze strany společnosti nebyla důležitá. Kromě Eleny z Ukrajiny neměl nikdo z účastníků výzkumu s partnerem společné kamarády ani na internetu, ani mimo něj. Vzhledem k tomu se dá říct, že jev síťové lásky v sebepojetí každodennosti jedinců není součástí jejich sociálního života a vystupuje jako zvláštní aspekt existence. Síťová láska je dalším druhem „čistých vztahů“ Antony Giddense: je stejně založená na emocionálním kontaktu, hodnota toho kontaktu je dostatečným základem pro pokračování vztahu, přitom hlavní předpoklady jsou důvěra a otevřenost (2012, 45–46). Partneři takových vztahů se se stále komunikují a evidentně si do sebe důvěřují vzhledem k tomu, že celý život a obraz jiného člověka vychází ze společného povídání. Avšak takový vztah není plynoucí (Giddens) nebo tekutý (Bauman): charakter vztahu je monogamní, uspokojení sexuálních potřeb, i když je součástí vztahů, nikdy nebylo důvodem pro jejich založení, a žádný ze čtyř vztahů, které už skončily, nebyl ukončen najednou a jenom jednou stranou. Pokaždé respondenti vykazovali stejné emoce (smutek a stesk) při

vzpomínkách na rozchod, který se ničím neliší od rozchodu v reálném životě. **Takže síťová láska je neoddělitelnou součástí každodenního života jejích aktérů, není nástrojem uspokojování sociálních nebo sexuálních potřeb, ale vystupuje jako zvláštní aspekt existence jedinců, slouží pro osobní sebepoznání a pro pocit nutnosti a důležitosti pro jinou osobu.**

Zvláštní součástí práce je souvislost mezi problematikou procesu seznamování a výměnou tradiční formy lásky za její síťovou náhradu na základě procesu coming outu. Proto abych stanovila jak proces coming outu – proces, během kterého člověk rozpoznává, uvědomuje si a přiznává svou sexuální orientaci a je schopen sdělit ji jiným osobám (Janošová 2000: 156-158), ovlivňuje podobu a místo konání romantických vztahů jsem se obrátila také k respondentům s homosexuální orientací. Bohužel vzhledem k omezenému času a možnostem výzkumu a také k intimnosti tématu se mi podařilo najít jenom jednu respondentku s homosexuálním vztahem. Byla to mladá žena ve věku 22 let z Ukrajiny, Záporoží. Avšak respondentka si nehledala schválně vztah na internetu, ale byla členem skupiny lidí s homosexuální orientací na sociální síti Vkontakte, kde se seznámila s partnerkou. Respondentka neplánuje tento vztah jako pouze založený na internetu, ale naopak čeká na osobní setkání a plánuje společný život v reálném životě: „*Doufám, že (pauza), že budeme bydlit spolu někdy mimo Ukrajinu*“ (viz příloha č. 3). Tím pádem síťová láska nevystupuje jako platforma pro vystavení homosexuálních vztahů, ale jako další instrument pro seznamování. Prostudováním práce Zdeněka Slobody *Dospívání, rodičovství a (homo)sexualita* a vzhledem k datům zveřejněným mnou v kapitole 2.3 *Specifika homosexuální lásky a romantických vztahů* jsem si potvrdila, že heteronormativní charakter současné společnosti a zvláště přísnější situace na Ukrajině s přijetím a podporou neheterosexuálních párů než v České republice působí to, že vzhledem k nemožnosti najít si partnera a realizovat homosexuální vztah v realitě se Olga přesunula na internet a využila jeho anonymitu: „*Byla to jen skupina pro lidi, kteří se spojili, aby se nebáli říct o tom, že se jim líbí člověk stejného pohlaví. Měla jsem fejkovou stránku, aby nikdo nevěděl, že jsem to já*“ (viz příloha č. 3). Mimo to Olga byla jediná respondentka, která nemluvila s partnerkou o společné budoucnosti a také jedinou respondentkou, která by se chtěla přestěhovat za partnerkou někam mimo Ukrajinu, do Izraele. Nepřijetí homosexuálních vztahů společností města Záporoží, odkud je respondentka, způsobuje to, že je Olga nucena si hledat vztah na internetu. Zajímavé je také to, že partnerka Olgy pochází ze stejného města, ale vzhledem k tomu, že žije v Izraeli, nemá strach zveřejňovat vlastní sexuální orientaci: „*Kata není proti, že bychom to zveřejnily, ale stejně mám z toho strach*“ (viz příloha č. 3). Uvědomuji si, že je velice těžké analyzovat celou společnost a její postoj k neheterosexuálním vztahům podle jednoho případu, ale doufám,

že tato práce obrátí pozornost k danému tématu a poslouží jako inspirace a stane se základem pro další vědecké výzkumy nejen v České republice, ale také v Rusku a na Ukrajině. Mnou sebraná data potvrdí teorii o tom, že právě **nepřijetí sexuálních menšin společností na Ukrajině vede k výměně tradiční formy lásky za její síťový ekvivalent.**

Vzhledem k dílčím cílů práce – určit, jak do procesu realizace síťové lásky vstupuje technologie, umožňující konzumaci osobních potřeb a na základě toho reflektovat pozici sítě/internetu v sociálním životě jedinců jsem vytvořila třetí kategorii pro sběr dat, která reflektuje role média / internetu v daném výzkumu. Tato kategorie vytvoří kontext pro pochopení realizace a podoby lásky na internetu. Tady má své místo seznámení, základ/důvod pro seznámení a prostředky komunikace. Během výzkumů jsem zjistila, že jenom jeden respondent ze sedmi, a to Petr, používal seznamovací stránku, avšak nehledal tam výjimečně vztah: *„Na začátku já, když jsem se tam registroval, tak jsem to měl hlavně kvůli nějaké komunikaci, přátelství“* (viz příloha č. 2). V jiných případech se Elena, Olga a Albina seznámily s budoucími partnery na sociální síti Vkontakte, Albert – na Facebooku, Maria dostala dopis na WhatsApp a Anastasia se seznámila na fóru pro chytré telefony. Tato data zdůrazňuje ten fakt, že internet vždycky sloužil jako způsob předávání informací, ale nikdy jako nástroj pro hledání romantických vztahů: žádný respondent si nehledal vztah na internetu záměrně. Zajímavé také je, že během výzkumů jsem se snažila najít respondenty na jiných seznamovacích stránkách jako Tinder, Badoo, Mamba apod. Navázala jsem kontakt s 20 lidmi, ale žádný neměl vztah na internetu. Pokaždé mi odepsali, že používají aplikace jenom jako nástroj pro hledání partnera pro osobní reálný život a maximálně po týdnů komunikace na internetu se přemístí do reality. Tím pádem **sociální sítě na internetu vstupují do procesu síťové lásky při zprostředkování informace, ale nejsou výjimečně platformou pro hledání romantických vztahů.**

Všech sedm respondentů používalo internet pro svou komunikaci. Jenom Anastasia a Elena, které měly zkušenosti se síťovou láskou, ještě před 10 lety používaly ještě telefonickou komunikaci a SMS zprávy. Tři respondenti ze sedmi (Elena, Olga a Albina) si psali na začátku přes Vkontakte, Albert – přes Facebook, Anastasia – přes fórum, Petr přes seznamovací stránku a Maria přes WhatsApp. Pak se všichni přemístili do Messengeru (WhatsApp, Vkontakte a v případě Alberta Facetime). Avšak jenom Elena, Olga, Albert a Albina také komunikovali s partnery prostřednictvím videohovorů. Petr měl vztah dlouhý jeden rok, ale nikdy nemluvil ani pomocí videohovoru se svou partnerkou. Tato data ukazují na to, že média se aktivně zapojují do života aktérů síťové lásky, ale jenom v té podobě, kterou dovolí účastníci takového vztahu. Tím pádem se potvrzují slova Aarona Ben-Ze'va, že na internetu nedochází k vytvoření nového druhu lásky, ale jen se mění forma jejího vnímání (Ben-Ze'ev 2004: 287).

Závěr

Cílem práce bylo ve výpovědích vybraných informantů poukázat na to, jak lidé označují prožívají a chápou nové pojetí tzv. „síťové lásky“, a zároveň uvést její možné podoby a definice. Díky množství odborné literatury a pracím takových sociologů jako Alvin Toffler, Jan van Dijk a Manuel Castells jsem stanovila síťový charakter současné společnosti. Práce Zygmunda Baumana a Anthony Giddense přispěly ke stanovení obrazu lásky v takové společnosti. Na základě práce Zdeněka Slobody, chápajícího rozhovoru, procesu coming out a seznamování mezi homosexuály jsem stanovila, že nepřijetí sexuálních menšin na Ukrajině vede k výměně tradiční formy lásky za její síťový ekvivalent. V kvalitativní části práce bylo také zjištěno, že lidé označují síťovou lásku jako romantický monogamní vztah založený na internetu, který vzniká mezi dvěma lidmi, kteří se nikdy neviděli. Realizována je průběžnou a neustálou komunikací skrze komunikační technologie (konkrétně sociální sítě, e-mail, SMS a jiné) a v určité fázi tematizuje plánování společné budoucnosti v reálném životě. Pomocí práce Aarona Ben-Ze'eva a Nikoly Döring a vypovědí respondentů bylo zjištěno, že sociální sítě na internetu vstupují do procesu síťové lásky při zprostředkování informací, ale nejsou výjimečnou platformou pro hledání romantických vztahů.

Prostřednictvím interpretace dat získaných během chápajících rozhovorů jsem zjistila, že síťová láska je neoddelitelnou součástí každodenního života jejich aktérů, není nástrojem uspokojování sociálních nebo sexuálních potřeb, ale vystupuje jako zvláštní aspekt existence jedinců, jenž slouží pro osobní sebepoznání a pro pocit nutnosti a důležitosti pro jinou osobu.

Zároveň se otevírají témata pro další práce. Mohly by se například věnovat procesu coming outu na Ukrajině nebo v Rusku a výměně tradiční formy lásky za její síťovou náhradu nebo hlubšímu zkoumání fenoménu síťové lásky a jeho možné adaptaci ve vědeckém prostředí, obzvláště pak v rámci humanitních a společenských věd.

Seznam použité literatury

BAUMAN, Zygmunt. *Liquid love: on the frailty of human bonds*. Malden, MA USA: Distributed in the USA by Blackwell Pub., 2003. ISBN 9780745624891. (Vlastní překlad z angličtiny).

BEN-ZE'EV, Aharon. *Love online: emotions on the Internet*. New York: Cambridge University Press, 2004. ISBN 9780521832960. (Vlastní překlad z angličtiny).

CASTELLS, Manuel. The Network Society and Organizational Change [online]. 2001 [cit. 14. 11. 2017]. Dostupné z: <http://globetrotter.berkeley.edu/people/Castells/castells-con4.html> (Vlastní překlad z angličtiny).

CASTELLS, Manuel. *The rise of the network society*. 2nd ed., with a new pref. Malden, MA: Wiley-Blackwell, 2010. ISBN 978-1-405-19686-4. (Vlastní překlad z angličtiny).

DIJK, Jan van. *The network society*. 3rd edition. London: Sage Publications, 2012. ISBN 9781446248966. (Vlastní překlad z angličtiny).

DISMAN, Miroslav. *Jak se vyrábí sociologická znalost: příručka pro uživatele*. 3. vyd. Praha: Karolinum, 2000. ISBN 978-80-246-0139-7.

DORING, N. *Studying Online-Love and Cyber-Romance*. In B. Batinic, U.-D. Reips & M. Bosnjak (Eds.), *Online Social Sciences* (pp. 333-356). Seattle, Toronto, Switzerland, Germany: Hogrefe & Huber Publishers. ISBN: 0-88937-257-8. [online]. 2002 [cit. 01. 01. 2018]. Dostupné z: <http://citeseerx.ist.psu.edu/viewdoc/download?doi=10.1.1.129.5489&rep=rep1&type=pdf> (Vlastní překlad z angličtiny).

GIDDENS, Anthony, SUTTON, Philip W, ed. *Sociologie*. Praha: Argo, 2013. ISBN 9788025708071.

GIDDENS, Anthony. *Proměna intimacy: sexualita, láska a erotika v moderních společnostech*. Praha: Portál, 2012. ISBN 978-80-262-0175-5.

HAFFNER, Peter. Zygmunt Bauman: Love. Fear. And the Network. The Network [online]. 2016 [cit. 16. 12. 2017]. Dostupné z: <https://032c.com/zygmunt-bauman-love-fear-and-the-network/> (Vlastní překlad z angličtiny).

JANOŠOVÁ, Pavlína. *Homosexualita v názorech současné společnosti*. V Praze: Karolinum, 2000. ISBN 80-7184-954-5.

KAUFMANN, Jean-Claude. *Chápající rozhovor*. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 2010. Studijní texty (Sociologické nakladatelství). ISBN 9788074190339

LENTA.RU *LGBT Soobshstvo reshilo obosobitsa v internete* [online] 2015 [cit. 28. 12. 2017]. Dostupné z: <https://lenta.ru/news/2015/02/10/lgbt/> (Vlastní překlad z ruštiny).

PETRUSEK, Miloslav, Hana MAŘÍKOVÁ a Alena VODÁKOVÁ. *Velký sociologický slovník*. Praha: Karolinum, 1996. ISBN 80-7184-311-3.

R. NEŠPOR, Zdeněk, ed. *Sociologická encyklopedie*. Praha: Sociologický ústav AV ČR, v.v.i, 2017. ISBN 978-80-7330-308-2 [online] [cit. 30. 11. 2018]. Dostupné z: https://encyklopedie.soc.cas.cz/w/Hlavn%C3%AD_strana

SEDLÁKOVÁ, Renáta. *Výzkum médií: nejužívanější metody a techniky*. Praha: Grada, 2014. Žurnalistika a komunikace. ISBN 9788024735689.

SILVERMAN, David. *Doing qualitative research: a practical handbook*. 2nd ed. Thousand Oaks, Calif.: Sage Publications, 2005. ISBN 9781412901970. (Vlastní překlad z angličtiny).

SLOBODA, Zdeněk. *Dospívání, rodičovství a (homo)sexualita*. Praha: Pasparta. 2016. ISBN 978-80-88163-09-1.

STRAUSS, Anselm L a Juliet CORBIN. *Základy kvalitativního výzkumu: postupy a techniky metody zakotvené teorie*. Brno: Sdružení Podané ruce, 1999. SCAN. ISBN 80-85834-60-X.

TOFFLER, Alvin. *The third wave*. New York: Morrow, 1980. ISBN 9780688035976 (Vlastní překlad z angličtiny).

КАСТЕЛЬС, Мануель. *Галактика интернет: размышление об Интернете, бизнесе о обществе*. Екатеринбург: U-factory, 2004. ISBN ISBN 5947993732 (Vlastní překlad z ruštiny).

КОЧЕТКОВ, Игорь. *Дискриминация по признакам сексуальной ориентации и гендерной идентичности*. Москва: Московская Хельсинская группа, 2013. ISBN 978-5-98440-071-8. (Vlastní překlad z ruštiny).

СОРОКИН, Питирим. *Социология революции*. Москва: Российская политическая энциклопедия, 2005. ISBN 5-8243-0617-6. СОРОКИН, Питирим. *Социология революции*. Москва: Российская политическая энциклопедия, 2005. ISBN 5-8243-0617-6. (Vlastní překlad z ruštiny).

ХАКАМАДА, Ирина. *Дао Жизни*. Москва: Aplina Business Books, шестое издание, 2006. ISBN 9785961454369. (Vlastní překlad z ruštiny).

ЭФЕССКИЙ, Гераклит. *Все наследие: на языках оригинала и в русском переводе*. первое издание. Москва: ООО «Ад Маргинем Пресс», 2012. ISBN 978-5-91103-112-1. (Vlastní překlad z ruštiny).

Seznam příloh

Příloha č. 1. Kódovaný rozhovor. Elena

Příloha č. 2. Kódovaný rozhovor. Petr

Příloha č. 3. Kódovaný rozhovor. Olga

Příloha č. 4. Kódovaný rozhovor. Albina

Příloha č. 5. Kódovaný rozhovor. Maria

Příloha č. 6. Kódovaný rozhovor. Anastasia

Příloha č. 7. Kódovaný rozhovor. Albert

Příloha č. 1. Kódovaný rozhovor. Elena

Žena, věk 26 let, pochází z Ukrajiny, žije ve městě Kyjev. Pracuje jako manažerka technické podpory. K výzkumu ji doporučila moje známá, která věděla o tématu dané práce.

Rozhovor byl prováděn přes Skype.

Vlastní překlad z ruštiny.

00:00:00	1	T	Na začátku tě poprosím o souhlas na to, že budu to nahrávat s účelem používat dál v svojí diplomové práci, která se zabývá láskou na internetu.
00:00:11	2	R1	Ano, určitě, můžeš používat.
00:00:14	3	T	Děkuji. Ještě se zeptám na tvoje jméno a příjmení. Bude to celé anonymní, jsou to údaje jen pro mě.
00:00:11	4	R1	<i>Elena</i>
00:00:32	5	T	Děkuji. A datum narození, aspoň rok.
00:00:37	6	R1	29. prosince 1991 rok. VĚKOVÝ ROZDÍL(R16)
00:00:41	7	T	Dokonce máme stejné datum narození. Děkuji. A kde bydlíš?
00:00:50	8	R1	Kyjev, Ukrajina VZDÁLENOST (R18)
00:00:52	9	T	A zaměstnání, pokud se mohu zeptat.
00:00:54	10	R1	Manažerka technické podpory.
00:00:58	11	T	Děkuji. Tématem mé práce je láska na internetu. Zkoumám, jak lidé, kteří se seznámili na internetu, pokračují ve svém vztahu, a nikdy se navzájem neviděli. Byla jsi v takovém vztahu?

00:01:11	12	R1	Ano, byla jsem.
00:01:14	13	T	Nikdy jste se neviděli s tím člověkem?
00:01:17	14	R1	Ne.
00:01:18	15	T	A kde jste se seznámili?
00:01:19	16	R1	Vlastně jsme se seznámili na základě společného.... No s jedním jsme se seznámili na základě společného zájmu. To jsou slovesné rolové hry na internetu na fórech a tak dál. A s druhým jsme se seznámili vlastně také na základě společných zájmů ve skupině, která se věnuje knihám. MÍSTO SEZNÁMENÍ / VKONTAKTĚ/ SPOLEČNÉ ZAJMY (R116)
00:01:47	17	T	Ve Vkontaktě?
00:01:48	18	R1	Ano. Byl to ještě rok 2008, asi. Původně jsem byla členem skupiny, která byla věnovaná knihám.
00:02:00	19	T	Takže měla jsi dva takové vztahy?
00:02:08	20	R1	Jo jo.
00:02:09	21	T	A teď jsi s jedním z nich?
00:02:29	22	R1	Teď jsem ve vztahu, v podstatě, více úspěšném. Totiž jsme se potkali a teď bydlíme spolu.
00:02:37	23	T	Ale původně jste se seznámili na internetu?
00:02:40	24	R1	Ano.

00:02:42	25	T	A tento člověk, se kterým jsi teď ve vztahu – kdy jste se seznámili?
00:02:46	26	R1	Taktéž.
00:02:52	27	T	To je jiný vztah momentálně?
00:02:53	28	R1	Ano, je to jiný.
00:02:54	29	T	To je třetí takový vztah?
00:02:54	30	R1	Ano.
00:02:58	31	T	Dobře. Vrátime se k těm, které probíhaly jen na internetu. Byly to dva vztahy, ano?
00:03:04	32	R1	Ano.
00:03:05	33	T	A který z nich jsi měla naposled? Kde jste se seznámili? V slovesných rolových hrách?
00:03:08	34	R1	Ano, ten byl poslední.
00:03:10	35	T	Jaký to byl rok?
00:03:12	36	R1	Takhle, byl to rok 2009. A vlastně trval ten vztah 4 roky. DÉLKA VZTAHU / VÍCE NEŽ DVA ROKY (R136)
00:03:17	37	T	4 roky. A odkud byl ten člověk?
00:03:19	38	R1	Člověk. Moskva. Jelec. Oblast si teď bohužel nepamatuju. /
00:03:29	39	T	To už není podstatné.

00:03:31	40	R1	Rusko. Město Jelec. Tak. VZDÁLENOST / MIN NEŽ 1000 KM (R140)
00:03:34	41	T	4 roky. Během toho času neměla jsi žádný další vztah? Možná mimo internetu? A neměl on?
00:03:41	42	R1	Ne, neměli jsme. PARALELNÍ VZTAH / NE (R142)
00:03:46	43	T	Považovali jste to za vztah, i když to celé bylo přes internet?
00:03:47	44	R1	Jo jo.
00:03:49	45	T	A byla snaha se uvidět osobně?
00:03:51	46	R1	Snaha byla, ale nešlo to z různých důvodů. Většinou kvůli penězům. OSOBNÍ SETKANÍ / PENÍZE (R146)
00:03:58	47	T	Takže kvůli dálce?
00:03:58	48	R1	Ano.
00:04:00	49	T	A proč vztah skončil?
00:04:04	50	R1	Tak člověk se nakonec choval nepřípustně. Nakonec řekl mně, že všechno, co mezi námi bylo – je pitomost, je to falešně a v reálu nic takového ani nebylo. A řekl, že já musím odejít, a já... Člověk byl v podstatě velice impulsivní a už jsem měla těch impulsů dost. Takže řekla jsem, že dobře, odcházím, a všechno sbohem.
00:04:32	51	T	Aha. Ale přesto ten vztah trval 4 roky. A jak jste celé 4 roky udržovali kontakt? Přes Skype, přes...
00:04:41	52	R1	No, na začátku bylo... Většinou byly to textové zprávy. Poprvé ISQ, pak Vkontakte a pak různé Messengery. Eeee... Pak trochu byl ten Skype, ale v té době používali jeho málo, protože já jsem

			neměla ještě normální a kvalitní internet. On ho neměl také. Totiž Skype, no, špatná byla tam kvalita, prostě. Takže většinou volali jsme si na telefon. PROSTŘEDKY KOMUNIKACE / INTERNET / TELEFONOVÁNÍ (R152)
00:05:13	53	T	Takže mluvili přes telefon. Totiž pak si vyměnili internet na telefon?
00:05:16	54	R1	Ano.
00:05:17	55	T	A cena hovorů? Je to už roaming, že jo?
00:05:21	56	R1	V té době, aspoň bylo to u mě, já jsem většinou volala, já mám Life a on měl levné tarifní plány, totiž tam bylo něco jako 30 nebo 15 halířů za minutu.
00:05:35	57	T	Uhu. Teď tě položím otázku, můžeš na ni neodpovídat, je to intimnější. Kolik let už tobě bylo v roce 2009?
00:05:44	58	R1	No, bylo to před maturitou. 17 let.
00:05:46	59	T	17 let. A vztah trval do té doby, jak už ti bylo 21?
00:05:50	60	R1	Ano.
00:05:51	61	T	Nebyla mezi vámi žádná sexuální touha?
00:05:56	62	R1	Určitě, že jo.
00:05:58	63	T	Řešili jste to nějak? Možná jste zasílali nějaké foto?
00:06:01	64	R1	Eee...Snažili jsme se, snažili jsme se a samozřejmě, posílali jsme párkrát foto, ale jen párkrát, ale mimo foto na dálku nemůžeš nic rozšířit. A proto vlastně používali jsme zas slovesné rolové hry,

			během kterých se odehrávají různé scénáře. SEXUÁLNÍ TOUHA / FOTOGRAFIE / SLOVESNY HRY (R164).
00:06:33	65	T	Aha. Totiž sexuální scénáře. A telefonické?
00:06:35	66	R1	Ano.
00:06:40	67	T	A co video? Nezkusili jste nic takového?
00:06:42	68	R1	Ne, video jsme nepoužívali.
00:06:46	69	T	Aha, jasně. A ten druhý člověk, se kterým jsi měla vztah na internetu, bylo to ještě do toho?
00:06:48	70	R1	Ano. Dva roky. DÉLKA VZTAHU / VÍCE NEŽ ROK (R170)
00:06:50	71	T	Totiž už jsi měla před tím takový vztah. Dva roky?
00:06:54	72	R1	Ano.
00:06:56	73	T	Ale ten vztah se také skončil a nikdy jste se neviděli?
00:06:59	74	R1	Ano. Skončilo se to, ale v zásadě skončilo se, protože byli jsme s člověkem v dost důvěrném vztahu, neříkám, že by to byla moje první láska, nebo jeho. Totiž už jsme měli, eee, vztah před tím. Ale jsme se sešli na základě společných zájmů a toho, co se jmenuje povahový rozdíl. Já jsem více klidná, a on více takový aktivní a tak dál. Eee. Bylo to zajímavě trávit čas spolu, v podstatě zase ve stejném formátu: ISQ, Vkontakte, telefon. Rozešli jsme se kvůli tomu, že člověk na nějakou dobu jednoduše zmizel z radaru a pak, jak se vrátil, nebylo ho cca měsíc, možná měsíc a půl, takhle úplně, totiž člověk zmizel. I když se vrátil, na všechny moje otázky

			dostávala jsem surový ignorování, a v zásadě, mohu to říct, podle chování. Totiž člověk mohl sprostě na mě mluvit, omlouvám se za upřímost, mohl křičet na mě jen tak, a když jsem nakonec domohla se odpovědi, proč to dělá, jestli jsme nedávala na to žádný důvod, nepodváděla jsem, snažila jsem se ho poslouchat, a on řekl úplně úžasnou věc, že jeho prostě zajímalo, jak dlouho já to vydržím.
00:08:34	75	T	Takové chování?
00:08:35	76	R1	Ano. Samozřejmě řekla jsem, že promiň, nehodlám se už více to snášet, vztah jsme na nějakou dobu ukončili, vůbec přestali jsme se komunikovat. Pak, jak jsme se stali starší, komunikace se obnovila, ale pouze kamarádká.
00:08:51	77	T	Ale také jste se nikdy neviděli naživo?
00:08:54	78	R1	Ne, já jsem také v té době, vlastně, z Kyjeva, a on z Chanty-Mantsjského okruhu. VZDÁLENOST /3000-5000 KM
00:09:00	79	T	Je to také v Rusku?
00:09:01	80	R1	Ano.
00:09:03	81	T	A neviděli jste se také kvůli penězům? Kvůli té vzdálenosti? Měli jste přání se uvidět?
00:09:08	82	R1	Eee....Peníze, vzdálenost. Přece je to více jak 3 tisíce kilometrů, pokud to správně pamatuju. A byli jsme v podstatě ještě dost mladí a neměli jsme vůbec takové peníze, je to minimálně kolík...No v přepočtu na dnešní, minimálně asi 15 tisíc hřiven v jednostranně. OSOBNÍ SETKANÍ / PENÍZE (R182)
00:09:37	83	T	No jo. Ale popři to, ten vztah se skončil, nebyl to moc příjemný konec, jak jsem pochopila.

00:09:45	84	R1	Ano, na konci nebylo to moc příjemně.
00:09:48	85	T	Ale stejně ses odvážila a po druhé šla jsi do vztahu na internetu?
00:09:59	86	R1	Ano, ale v hrubých rysech já to mám jak. Měla jsem 4 nebo 5 vztahů na internetu, ale ve dvou případech jsme se viděli, a s jedním momentálně bydlím. Mám velkou zkušenost, a neučím se na chybách. ZKUŠENOSTÍ / MĚL NA INTERNETU (R186)
00:10:13	87	T	A co ovlivňuje to, že si vybíráš takový způsob seznamování?
00:10:23	88	R1	Je to pro mě pohodlnější se seznamovat na internetu, protože v reálném životě, neříkám, že jsem ustrašená a osamělá, co se stává často, totiž já mám známých, mám, s kým se promluvit, ale jenom jako kamarády, protože normální, mužské komunikace vedle sebe já v podstatě nevidím. Snažila jsem se jednou přemístit se do reálu, jak se říká, ale možná kvůli mojí výchově, moje rodina, v podstatě to, čemu se ještě říká sovětské zakalení, velmi inteligentní, možná, naučili mě, nevím, cítit překrásně, asi. Nemůžu většinou prostě jít s člověkem, mluvit jakoby o počasí. Potřebuju nějaké normální vymezené téma a v souladu s tím špatně reaguju na odpočinek v klubech s pivem a tak dál. A na internetu obzvlášť v sektoru slovesných rolových her, kde se pohybuju už dost dlouhou dobu, lidé jsou většinou vzdělaní. A je tam to, co tě k tomu člověku přitahuje. Je vidět, že je veselý, je vidět, že něčemu rozumí, totiž neztratí se, pokud budu citovat nějakou knihu, a řekne „Taký jsem to četl“. Nebo sám něco cituje. No a je také možné, že ještě odehrává ten faktor, že, no samotný internet, že je tam jednodušší důvěřovat neznámému člověku, protože v podstatě původně víš, že se nikdy nevidíte, že on neví tvou minulost, a ty nevíš jeho, totiž taková anonymita. Pak samozřejmě ano, pokud se komunikace změní ve vztah, už se díváš na věci jinak. DŮVOD PREFEROVÁNÍ VZTAHU NA INTERNETU / ANONYMITA (R188)

00:12:33	89	T	A ten případ, jak jste se seznámili ve skupině Vkontaktě. Měli jste tam profily? Byla tam foto a nějaká informace o vás?
00:12:40	90	R1	<p>Ano, byl to ve skutečnosti jen vznik Vkontakte. No, měli jsme fotografie, měli jsme profil, potkali jsme se přesněji v komentářích k posouzení o knize. On dal mně jen tak číslo popisné, jsem se podivila, jako co to je za numerace, a odpověděl mně, že si rozhodl spočítat, kolik je ve skupině dohromady slečen, které se zabývají takovým tématem. A tak jsem se dostala, vlastně, číslo popisné. Eee...nějak jsme si dělali srandu, a pak pokračovali jsme v komunikaci už v ISQ. Také v souladu s tím, že jeho zaujali zájmy, které jsem měla uvedené na svoje stránce. Eee...a já jsem měla zájem, protože člověk byl dost aktivní, dost to, čemu říká, že myšlenky se pohybují z jedné na druhou a podobně.</p> <p>DŮVOD PRO NAVAZOVÁNÍ KONTAKTU / ZAUJAL TEXT ZPRÁVY / KOMENTÁŘE (R190)</p>
00:13:38	91	T	A v tu chvíli měl fotografie na své stránce?
00:13:42	92	R1	Eeee.... Ano.
00:13:47	93	T	A pamatuješ, jestli jeho fotografie nějak ovlivnily tvoji volbu, jestli budeš s ním komunikovati nebo ne? Je vzhled důležitý na internetu?
00:14:00	94	R1	<p>Eeee...No, nakolik vůbec mužů, no, konkrétně s ním neovlivnily, protože v principu, vzhled se mně zalíbil. Ale berouc v úvahu celé své zkušenosti, pokud můžu tak říct v kontextu tohoto rozhovoru, můžu říct, že vzhled nesehrává velkou roli, jak mě osobně, tak a docela na internetu. Protože v reálném životě můžu odmítnout člověka v dalších setkáních romantické povahy, pokud se mně nezdá vzhledově, ale na internetu měla jsem jeden vztah, nakonec jsme se viděli, určitě, ve kterém se mně vzhledově člověk nelíbil.</p> <p>DŮVOD PRO NAVAZOVÁNÍ KONTAKTU FOTOGRAFIE (R194)</p>

00:14:48	95	T	A jak jste se potkali, zalíbil se ti?
00:14:51	96	R1	E...Ne, stejně v podstatě zůstal ten postoj, že možná dalo by se trochu dokorigovat zevnějšek, ale v podstatě v ten okamžik byl ten rozdíl vyrovnán vzájemným porozuměním, které jsme měli.
00:15:09	97	T	Totiž na internetu máš více času na to, ať poznáš povahu člověka a jeho zájmy převážily by vzhled?
00:15:21	98	R1	Ano.
00:15:26	99	T	Měla jsi někdy vztah, který nebyl navazován na internetu?
00:15:60	100	R1	(Vzdychá) E, měla jsem vztah, který nebyl navazován na internetu. Ten kluk se dlouho dobu o mě ucházel, byl z mého rodného města. Nakonec jsem prostě souhlasila, ale v principu ten vztah skončil cca za půl roku, protože velká láska tam nebyla a mně nevyhovovaly jeho požadavky pro další život. Chtěl, že bych byla celou dobu doma, vařila boršč, vychovala děti a tak dál. ZKUŠENOSTÍ / MĚL V REÁLNÉM ŽIVOTĚ (R1100)
00:16:02	101	T	Totiž vztah, který nebyl založený na internetu netrval déle než půl roku?
00:16:06	102	R1	Ano.
00:16:09	103	T	A vztah na internetu trval 4 roky? Jak si myslíš, proč?
00:16:50	104	R1	No, docela si myslím, že jeden člověk nemůže říct druhému, co on má dělat a jak by měl žít. Vidiš, koho si vybíráš do vztahu, tak naopak ho budeš měnit podle sebe?
00:17:00	105	T	Jen tě chci pochopit, proč preferuješ seznamování a vztah na internetu?
00:17:06	106	R1	Eeee...Na internetu je to pro mě jednodušší, protože vnímám více rozumovou a morální podstatu člověka, a pokud se dostaneš k tomu

			<p>v osobním životě, a navíc v osobním životě, totiž v reálném najdeš takového člověka. No hledala jsem, hledala jsem po tom dvoutletém vztahu, a hledala jsem po tom čtyřletém vztahu na internetu, potkávala jsem různé lidi, ale podle mě byli velice obyčejní a velice hloupí. Totiž člověka zajímá jen nakupování a klubové party, ee, a kariérový růst v práci. Určitě, že je to určitě důležité, i když jsem měla vztah na internetu, také jsme o tom mluvili, že možná musím někam jít na procházku nebo zlepšit si svou pracovní pozici, ale ovšem na začátku já jsem viděla jinou jeho stranu, morálně-etickou, morálně-smyslovou, pokud existuje takový pojem. Tak bylo jednodušší najít styčný bod s člověkem, protože i když jiní říkají, že jsem dost silný člověk, je to pro mě moc důležité, aby člověk mohl být se mnou na jediné smyslové a emocionální rovině. Aby mohl mě podporovat, aby udělal útulné přístaviště, kam bych se ráda vracela. Aby nakonec mohl mě podporovat jako muž, protože ženský to tak mívají, že všechno najednou je špatně a už se nic nedá dělat, nic se tobě nechce. A aby on klidně, také bez hysterie, bez ničeho jen řekl, že všechno bude dobré. ROMANTIKA / PODPORA/STAROST (R1106)</p>
00:19:28	107	T	A jak cítíš tu podporu? Pokud jste ve vztahu na internetu.
00:20:08	108	R1	Tu podporu cítíš různě. Mohli jsme vyměnit textovou komunikaci na hlasovou, zavolat si, když mně bylo vážně špatně, volal mě sám, uklidňoval mě hlasem. Říkal, že všechno bude dobré. Ještě k tomu člověk byl hudebníkem, hrál na klavíru, a proto občas, jak jsem se cítila smutně, volali jsme si a on mně hrál. ROMANTIKA / PODPORA / STAROST (R1108)
00:20:45	109	T	Vždycky se tvoje vztahy na internetu začínaly jako obyčejná komunikace, nebo už od začátku jsi předpokládala, že to bude romantické?
00:21:00	110	R1	Eeee...Začínalo se to jen jako komunikace. Totiž začínáme komunikovat za nějakým účelem, totiž v knihách, jak jsem už řekla,

			<p>se začalo v komentářích, v slovesných rolových hrách, já jsem členem administrace skupiny, a proto hodně hráčů mi píše a položí různé otázky, a pak často z toho vyplývá jednoduchá komunikace, něco jako „Jak se máš?“ a „Co děláš?“ A v určitý okamžik, možná podle toho, jak člověk formuluje své věty, možná podle toho, jak celkově komunikuje, co on ví, jak se projevuje v týchle komunikaci, nakolik je gramotný, mimochodem na internetu pro mě je velice důležitá gramotnost, totiž vůbec nemůžu mít nejen romantický, ale ani kamarádský vztah s člověkem, který zkrátka není gramotný, to je jedna z ukázek toho, že člověk nemyslí na seberozvoj a jeho morální a intelektuální úroveň jsou velice nízké. PŘITAŽLIVOST / GRAMOTNOST (R110)</p>
00:22:34	111	T	<p>Jak už jsme tady, můžeš ještě vymezit další kritéria pro přitažlivost na internetu?</p>
00:22:46	112	R1	<p>No jo, akorát jsem na to myslila, jak jsem mluvila o negramotnosti. Eee..Určité kritéria tam jsou, a mezi prvními je gramotnost. Další kritéria...Nemám ráda, řekneme, moc náhlých a fanatických v něčem lidí. Totiž pokud s člověkem rozhovor od začátku je, například o politice a člověk vztekle začíná stále opakovat, že Rusko například je významný stát, nebo nějaký politik je takový vynikající, a zároveň nevnímá cizí důvody, totiž má to v principu, apriorně, eeee, nebo že považuje nějaké lidi za dobré, jen protože si tak rozhodl, nebo nějaký úsudek je pro něj jenom dobrý nebo jenom špatný. Totiž pokud člověk je v něčem fanatický, to je to spíš negativní kritérium, protože stejně mám radši přizpůsobivost. Určité standardy musí být jasně, ale jsou to standardy, a nejen fanatičnost, kdy naslepo věříš jen vlastním přesvědčením. Mezi tím, co ještě musí mít člověk, no mám kritéria ve své hlavě, jen se snažím jich nějak popást. Obvykle po takové kamarádské komunikaci s lidmi mám pocit, že ten člověk tebe nějak přitahuje, že chce se tobě s ním pokračovat v komunikaci, že chce se tobě, no banálně, zasílat jemu nějaké vtipné obrázky, že on ocení tvůj smysl pro humor, že je to</p>

			zajímavé psát si s ním na jakékoliv téma. Totiž možná se také odehrává role intelektuálního rozvoje člověka. PŘITAŽLIVOST / INTELEKTUÁLNÍ ROZVOJ (R112)
00:25:00	113	T	Asi jsi slyšela, že v reálném životě, pokud se lidé setkávají, často přitažlivost vysvětlují pomocí vůně, vzhledu, chování. Jsou nějaké ekvivalenty tímhle pojmem na internetu?
00:25:28	114	R1	No, vzhled odehrává velmi nedůležitou roli.
00:25:31	115	T	Ale nicméně posílali jste si fotografie.
00:25:34	116	R1	No jo, nakonec chceš vidět, s kým komunikuješ.
00:25:36	117	T	A intimní fotografie také.
00:25:44	118	R1	Ano, ale tohle už, řekněme, jak už jsme ve vztahu. Vztah už nějakou dobu trval, od půlroku a víc.
00:26:00	119	T	Totiž sexuální přitažlivost byla, i když se člověk celou dobu nacházel na internetu.
00:26:09	120	R1	Ano, ano. Byla tam zcela. Chtělo se, ano, nakonec být s člověkem, fyzicky taky. Stejně jako držet se ho za ruku, tak a intimně.
00:26:27	121	T	Neměla jsi nikdy strach, že pokud se uvidíte, nebude splňovat tvoje předpoklady?
00:26:36	122	R1	Měla, ale spíše nebyl to strach, jako přemýšlení nad tím, jak se budu chovat, pokud nebude vypadat tak, jak to popisoval. Ale v podstatě vždycky jsem měla jednu odpověď na to, protože já ho miluju, já jsem jeho vybrala. Prostě pokud všechno, co o sobě říkal na internetu, nebude pravdou, a ve skutečnosti je v roztáhlých kalhotách a seděl mezi chytrých knih, jak se mnou komunikoval, tak to už je jiná věc. A pokud je jen trochu víc křivý nebo tak – to už je maličkost.

Nahrávka část 2

00:03:49	123	T	Řekla jsi ještě, že tě řekl, že tebe miluje. A také jsi použila ten výraz, že jsi milovala člověka. Vyznávali jste si lásku na internetu? Teď mluvím o tom vztahu, který trval 4 roky.
00:04:03	124	R1	Ano.
00:04:05	125	T	Psalí jste to, mluvili o tom telefonicky? Jak to bylo?
00:04:11	126	R1	A psali, totiž tam v ISQ, ve Vkontakte, a samozřejmě, říkali během telefonech hovorů. Často bylo to spolu s uklidňující frází jako: „Miluju tebe, všechno bude dobré“ a podobně. Občas jen takové malé příjemnosti, jako smska s textem „Miluju tebe. Dobré ráno“ a tak dál.
00:04:38	127	T	Jak jste byli v tom vztahu, domluvili jste si nějak, že teď jsi moje holka, nebo teď jsme ve vztahu. Jak jsi pochopila, že je to vztah?
00:05:02	128	R1	No, totiž, tam většinou...e...od začátku ve vztahu, no v tom, že miluje, ee, v lásce se vyznávali mě. Pak už jsem odpovídala, nebo dospívala jsem k tomu. No v tom vztahu, jak jsem byla 4 roky, první vyznal svou lásku on. Řekla jsem, že potřebuju si na to pomyslet, ještě jsem nebyla připravená na to. On vyznal lásku asi po měsíci komunikace. Na začátku snažila jsem se ho překonat v tom, že za měsíc se nedá zamilovat, eee, ale trval na tom, a asi za měsíc už jsem mu řekla, že také jeho miluju. Ale jinak nebylo takové domluvy, že jsi můj přítel, já jsem tvoje přítelkyně. Nebylo, protože v tomhle měli jsme s ním to podobně, že pokud říkáš někomu, že jeho miluješ, to nejsou jen slova, mají pevný význam a pevné povinnosti, a mezi nich je věrnost a jistota, že nebudeš hledat někoho jiného. Pravda ale, že člověk byl dost žárlivý, často podezříval mě, i když pokud já říkám, že miluju, tak to znamená, že opravdu miluju. UVĚDOMĚNÍ VZTAHU / VYZNÁVANÍ LÁSKY (R1128)

00:06:32	129	T	Neměla jsi strach...
00:06:33	130	R1	Oh, promiň, chtěla jsem ještě doplnit. Pak už byly konverzace, řekneme, o společné budoucnosti, že jsme spolu, že jsme pár, totiž z obou stran zněly takové otázky, řekneme, více upřesňující a jistě, že odpovědi byly pozitivní. Totiž nebylo tam možná a tak dál. UVĚDOMĚNÍ VZTAHU / SPOLEČNÁ BUDOUCNOST (R1130)
00:07:00	131	T	Tedy musili jste stejně říkat si takové detaily? Že jste pár?
00:07:08	132	R1	No jo, to je spíš, možná po nějaké hádce, že tak, například, podívej se drahoušku, že jsme spolu, že jsme jako pár, jako přítel a přítelkyně. Rozumíš, že jsi mě takhle urazil, protože, například. I pokud _____ jsme _____ pár, i pokud jsme spolu, tak prosím tě ber do úvahy přání toho druhého a tak dál. UVĚDOMĚNÍ VZTAHU / JSME PAR (R1132)
00:07:36	133	T	A teď nekomunikujete spolu s tím člověkem? S člověkem, se kterým jsi byla 4 roky ve vztahu?
00:07:41	134	R1	Eee..ne.
00:07:43	135	T	Ještě mě napadá taková otázka. Pokud lidé v reálném životě spolu často mají společný všední život, společné přátele, známe. Někam chodí, a také poznávají jeden druhého skrz kamarády. No víš, řekni mně, kdo je tvůj kámoš a já tě řeknu, kdo jsi ty.
00:07:58	136	R1	Ano.
00:08:00	137	T	Pokud vztah je na internetu. Jak se to probíhá? Existujete jen vy dva nebo také máte nějakou internet komunitu, kde spolu komunikujete a sdělujete něco? Společné kamarády. Protože jsi řekla, že jste se seznámili na tom slovesném fóru, také tam mohou být společné...

00:08:17	138	R1	No jo, jakoby společné kamarády jsou, ale je to spíš společné kolo známých, než až tak dobré kamarády, které jsou nejlepší a na celý život. Totiž on jích pozná, jen proto, že hrajeme v jedné hře, jen takhle. KAMARÁDY / ANO (R1138)
00:08:37	139	T	Říkali jste někomu, že jste ve vztahu?
00:08:44	140	R1	Ano.
00:08:46	141	T	Na internetu?
00:08:47	142	R1	Ano, Taktéž příbuzným, taktéž svém kamarádem z reálu, také rolové komunitě, ve které jsme hrávali.
00:08:57	143	T	Aha. A jak reagovalo tvoje okolí na to, že máš vztah na internetu, který trvá už 4 roky? A že jste se nikdy neviděli?
00:09:08	144	R1	No příbuzné, které jsou starší, moc to neschvalovali. Říkali, že ztratím svůj čas, ale moje volbu neodsuzovali, totiž nezakazovali mně volat jemu...Jen že nerozuměli tomu, nerozuměli, na co ztratím čas. REAKCE OKOLI (R1144)
00:09:28	145	T	Ale věděli, že jsi ve vztahu?
00:09:29	146	R1	Jo, jo. Rozuměli to. Totiž...a...Kámoši...Pro kámoše bylo to neobvykle, pro té, které jsou v reálu, protože preferovali vztah tváří v tvář, a ne na internetu. Ale jako tak pokud jsem potřebovala, podporovali mě, totiž neotočili se ode mě stranou. Bylo to pro nich poněkud zájmové, ptali se na mě, jak to vůbec mám, jak to funguje a tak dál. Eee...Rolová komunita, no, se rozdělila na těch, komu to bylo jedno, a těch, kdo nás gratuloval, zajímal se o nás. Totiž jsem nikdy nezažila otevřený negativ. REAKCE OKOLÍ

00:11:11	147	T	A pro tebe samu, podle síly pocitu, že jsi ve vztahu, lišil se ten vztah na internetu, který byl 4 roky, od toho, který byl půl roku v reálném životě?
00:11:19	148	R1	Ano, vztahy se lišily, protože ten internetový byl serióznější, v tom smyslu, že se mně chtělo plánovat možný společný život s člověkem, jestli se nakonec potkáme. Ten vztah v reálu, bohužel, nepřinesl žádný rozvoj. Ten člověk byl starší, asi tak o 5 nebo 6 let, a zajímal jeho spíš vztah sexuální povahy. Byla jsem ještě dost mladá, a nebyla jsem připravená na to. Moje ujištění o tom, že promiň, ale musíme počkat, že nemůžeš mít mě rád jenom kvůli sexu, on ignoroval, že také bylo důvodem pro skončení vztahu.
00:12:16	149	T	A ten vztah, který byl 4 roky, a byl na internetu, eee, řekla jsi sama, že jsi vyrůstala v dost, jak tomu rozumím, konzervativní rodině, a intimní blízkost je pro tebe seriózní krok...
00:12:43	150	R1	Ano, ano. Přiznávám, že ten fakt také ovlivňuje to, že preferuju vztah na internetu. Banálně měli jsme čas na to, ať se společně poznáme, a poté je to pro mě jednodušší důvěřovat někomu. Pokud vím, že to, co říká, je pravda.
00:13:05	151	T	Totíž je to pro tebe nějaká záruka toho, že na začátku poznají tebe jako osobnost.
00:13:17	152	R1	Ano.
00:13:18	153	T	A ty také.
00:13:19	154	R1	Ano, je to ten právě důvod. Totíž poznat na začátku osobu a její touhy, její zájmy. Než jen se potkat, vypít spolu. No ještě mezi takových ostrých rande mohu si vzpomenout jedné, kdy mě napsal kluk, no jsem pabliku našeho města zveřejnila zprávu, že bych chtěla vztah, že bych se s někým komunikovala. Totíž všechno civilně, že na začátku jen komunikace. Napsal mně jeden kluk, šli jsme na rande, měl podobné zájmy, totiž také se zajímá o IT, fantasy. Eee...byl dost galantní, totiž podával mně ruku, uvolnil mně místo,

			<p>zaplatil za kafe. Ale člověk nemá žádné snažení, vyhovuje mu všechno, co už má. Pracoval v té době na dost středné pozice, bydlil s rodiči, ale nic měnit nechtěl. Možná budeš si myslit, že sem merkantilní, ale ne. Nejde tolik o peníze, kolik o tom, že se mně zdá, že člověk musí chtít rozvíjet se. Musí chtít číst něco nového, chce se něco nového dozvědět, možná někam jezdit. A člověk byl takový pasivní, že chtěl sedět doma, místo toho, že bych šli například na výstavu. Totiž neměl vůbec snahu k něčemu a na internetu kvůli tomu, že většinou se setkáváš s někým na základě společných zájmů, máte o čem si promluvit, a vidíš, co toho člověka zajímá. Jak tě říká, že by chtěl jít na nějaký koncert, nebo chtěl by cestovat tam a tam, nebo se zajímá o historii velké světové války, pozná hodně míst, kam tě mohl by odvézt a tak dále. Takže srovnávací lidí z internetu s člověkem v reálu, který byl trochu takový pasivní, a kterého nezajímalo nic mimo ho vlastního světa, já si vyberu někoho z internetu.</p>
00:16:42	155	T	<p>A jak si myslíš, pokud bychom přehodili člověka z reálu do internetu. Takový zajímavý experiment. Pokud by ten člověk, o kterém jsi teď mluvila, byl by na internetu. Byl by to stejný člověk, nebo mohl by tam vypadat nějak jinak?</p>
00:17:04	156	R1	<p>Rozumím, o čem mluvíš, a doopravdy trochu jsem se zamyslela. Eee. Možná jsem velice subjektivní, ale se mně zdá, že během komunikace na internetu mohli bychom být jenom kamarádi. Protože stejně zároveň s reálným životem jsme komunikovali trochu na internetu. Banálně se domlouvali schůzku a tak dále, vyměňovali si novinky. Takže podle té komunikace, podle toho, jak psal zprávy, také jsem viděla jeho pasivnost. Já jsem sama pasivní, a proto potřebuju někoho aktivního, protože pokud ten druhý bude také pasivní, bude to stojací voda. Eee...totiž jak, člověk byl zajímavý, ale vůbec nelákal mě emocionálně, totiž spíše zůstali bychom kamarády, než by byl z toho vážný vztah na internetu. Ve skutečnosti musili jsme ukončit komunikace, protože člověk si hledal jenom přítelkyně a se divák na mě jako na potenciální. Musila jsem říct, že</p>

			promiň, ale máme různé povahy, ale hodně štěstí v hledání a nashlé. Totiž na co budu trápit člověka, pokud on spoléhá na to, že možná se k němu zamiluju a tak dál.
00:18:38	157	T	Takže myslíš si, že na internetu to by dopadlo stejně, jako dopadlo ve skutečností?
00:18:46	158	R1	No jo. Možná teď jsem subjektivní, vzhledem k tomu, jak jsem to zapamatovala, ale pokud při komunikaci s člověkem na internetu občas to fyzické cítím, že člověk se tě líbí, že se probudíš a chce se tě mu napsat, pokračovat ve včerejším dialogu, něco probrat, něco poslat a čekáš od člověka reakce, že možná něco z toho bude. A jestli prostě, no prostě tak nijak.
00:19:33	159	T	Vrátím se k probudit, napsat a tak dál. Jak jsi byla v tom vztahu 4 roky, měla jsi nějaká kritéria, že musil by ti psát 10krát za den, nebo že si musíte každé ráno a každý večer.
00:19:49	160	R1	Spíš takové kritéria měl on. Mně, totiž člověk byl zbytečně starostlivý, a zbytečně se znepokojoval, totiž občas prosil mě, abych s ním komunikovala dýl, nebo určitě mně napiš, kde jsi, co jsi, s kým jsi. Pro mě je docela dost, že jsme se s člověkem domluvili o tom, že si zavoláme nebo potkáme se například v 5 hodin, tak v těch 5 prosím se tam objeví, nebo aspoň napiš, že nestíháš a tak dál.
00:20:30	161	T	Ale komunikovali jste každý den? ČASTOST KOMUNIKACE KAŽDODENNÍ (R1161)
00:20:33	162	R1	Ano.
00:20:34	163	T	Celé 4 roky každý den jste byli připojeni?
00:20:36	164	R1	Jo jo.

00:20:38	165	T	Ještě mám takovou otázku: v reálném životě většinou se setkáváme s lidmi, kteří jsou na stejné sociální úrovni, jako jsme my. To jsou kolegové z práce nebo spolužáci ve škole. Většinou formulujeme si okolí podle věku, sociální úrovně a tak dál. Platí stejná pravidla na internetu? Nebo můžeš tam komunikovat s kýmkoliv? Dokážeš si představit, že by ses seznámila podle zájmu, no slovesné rolové hry může hrát jak člověk 14letý, tak kdokoliv? Není tam žádné věkové omezení?
00:21:23	166	R1	Ano.
00:21:25	167	T	Totíž, pokud by se stalo, že by bylo pro tebe zajímavé komunikovat s člověkem, ale byl by o hodně starší nebo mladší, než jsi, mohl by stát z toho vztah?
00:21:35	168	R1	Eee...myslím si, že asi ne, pokud bych opravdu věděla o věku člověka. Protože měla jsem zkušenost, zase vztahu na dálku, nakonec jsme se uviděli, člověk na začátku zalhal o svém věku, řekl mně, že je stejný ročník, jako jsem já, ale nakonec jsem zjistila, že je mladší o 5 let.
00:22:10	169	T	Bylo to rozčarování? Zakončila jsi ten vztah?
00:22:18	170	R1	Ano, bylo to rozčarování. Prostě člověk zklamal mě hodně, eee, protože hodně lhal. A tohle stalo poslední kapkou. Ale nemluvím teď o tom. Eee...Pokud bych věděla, že člověk je o hodně starší nebo mladší za mě, vztah bych jsem nechtěla. Kamarádství možná, mám hodně kamarádů na internetu, které jsou mladší za mě, mám mezi kámoši na internetu a starší lidí. Ale je to výjimečně kamarádství, protože i když v komunikaci máme stejná zájmy, rozumíme si v případě s těmi, kdo jsou mladší, aspoň rozumím já, že eee...společný život, společné očekávání od života a od vztahu, pokud v něm budeme, budou se velice lišit a bude to nepohodlné. Totíž pokud člověk je mladší, za mě asi bude chtít více romantiky, více kontrolu a tak dál. Ano, byly dva případy, jak mladší lidé vyznávali

			mně svou lásku. Eee...pokud člověk je starší, bude chtít pevné stability, možná bude více přísný, co bych nechtěla, a vůbec jsem jako člověk, jako osobnost nevidím svůj život s někým, kdo je o hodně starší za mě.
00:24:00	171	T	Totíž se dá říct, že v tomhle případě na internetu platí stejná kritéria jako v reálném životě?
00:24:10	172	R1	Ano.
00:24:12	173	T	Ten vztah, který jsi měla 4 roky, ten muž byl stejného věku, jako jsi ty?
00:24:17	174	R1	Byl o dva roky starší. No dva, tři, možná ještě čtyři roky, čtyři už těžce, jsou pro mě přijatelné ve věkovém rozdílu. Ale 4 jen pokud vážně máme nějaké vzájemné porozumění, většinou optimálně je 2–3. VĚKOVÝ ROZDÍL / PLUS/MINUS JEDEŇ-DVA ROKY (R1174)
00:24:38	175	T	Byl starší, ano, o 2 roky?
00:24:40	176	R1	Ano.
00:24:40	177	T	A ten, se kterým jsi měla 2 roky vztah před tím?
00:24:44	178	R1	Můj vrstevník. VĚKOVÝ ROZDÍL, VRSTEVNÍK (R1178)
00:24:46	179	T	A teď tvůj přítel také vrstevník?
00:24:59	180	R1	Je mladší o 2 roky. Plus, minus funguje to oboustranně.
00:25:23	181	T	Asi mám všechno. Určitě, můžeme o tomhle mluvit ještě dlouho, celé té nuanci.
00:25:25	182	R1	No jako říkám – ničemu se nenaučím. Měla jsem různé zkušenosti a s podváděním.

00:25:33	183	T	S podváděním na internetu?
00:25:37	184	R1	No podváděl on. A se lží, a se vzájemným porozuměním. Mimochodem, možná doplním. Ee..Jedna z obtížností ve vztahu na dálku je vzájemné porozumění. Protože většinou komunikace běží textově, a v textu nemůžeš vždycky odhalit emoce a intonace, se kterou člověk to říká, a občas to přivádí k neporozumění. Totiž člověk něco řekl, a jsi si rozhodl, že on tebe urazil, nebo špatně zažertoval, a okamžitě vybuchneš, protože já jsem tě věřila, neceníš mě, no nebo funguje to pro dvě strany, vlastně. Jen že muži častěji o tom mlčí, ale já vybuchám okamžitě. Pokud komunikace je osobní, určitě, velký plus je v tom, že hned vidíš a slyšíš, jak se člověk chová, když to říká.
00:26:36	185	T	Ted už mluvíme skoro hodinu a asi také už máš trochu více uspořádané myšlenky ve hlavě. Víš, že pokud vyprávíš něco někomu jinému, tak také začínáš rozumět v tom o trochu víc. Pokud by tě poprosili vymezit jedno základní kritérium nebo do 5 kritérií, proč preferuješ vztah na internetu, co by to bylo?
00:26:55	186	R1	Eee...Jeden hlavní kritérium je možnost uvidět člověka na začátku bez příkras. Je to od toho, že prvotní je to internet, takže nikoho nezajímá, co bude o tobě myslet ten druhý člověk, kterého možná nikdy neuvidíš. Vždycky se začíná takhle. Pak už je to vztah a začínáš si myslet na setkání a tak dál. Eee...Toto kritérium spolu s rozumem a emocionalitou. Totiž člověk musí umět kriticky myslet a musel by sdělit se mnou stejné zájmy, takhle.
00:27:37	187	T	Ale tyhle dva případy, 2 a 4 let, tyhle vztahy nebyly kvůli tomu, že jsi záměrně hledala vztah na internetu? Totiž bylo to jen shodou okolností?
00:27:50	188	R1	Jo jo.
00:27:57	189	T	A nehledala jsi nikdy zaměřené někdy na seznamkách někoho na vztah?

00:28:02	190	R1	Ne, zaměřené nikdy jsem nehledala, vždycky to bylo náhodně. Pokud se tě člověk přitahuje a chceš se s ním pokračovat ve vztahu. Nikdy jsem nehledala, a řekneme, že možná nebyla bych proti, pokud by nic z toho nebylo, a komunikovali bychom jen jako kamarádi. Protože, jak už jsem řekla, většinou oni vyznávali mně lásku.
00:28:46	191	T	Pokud bys analyzovala, mohla bys pochopit, co převedlo k tomu, že se k tobě zamiluji? Nekomunikovali jste romantické před tím?
00:29:02	192	R1	Ne, ne. Jen jsme si psali, smáli jsme se, probírali nějaké téma, nějaké rolové téma, filmy, prostě sdělovali nějaké události z života, že se něco u někoho stalo v práci, doma, takhle. Totiž nebyla tam žádná romantika.
00:29:26	193	T	A v takové neromantické atmosféře, kdy nemáte žádný vizuální kontakt, nemáte žádné vůně, nevedete vzhled, jen na základě zpráv a společných zájmů lidé vyznávali tě svou lásku?
00:29:43	194	R1	Ano...No, totiž vypadalo to tak, že člověk tě přitahoval. Například, já nebo on možná vypráví o nějaké životní situaci, že se něco stalo během dne. A popisující svou reakce, když on to popisuje, rozumíš, že možná bych odreagovala přesně tak, nebo že on dost vtipně tuhle situaci vyřešil. Nebo on tě radit něco, k čemu bych sama nepřišla. A tebe, no mě osobně, tohle přitahuje. To, že on má přesně to, co mě chybělo. A romantika většinou se začíná po vyznávání v lásce. PŘITAŽLIVOST / CÍTIŠ TO (R1194)
00:30:41	195	T	Totiž se dá říct, že slova „Miluju tě“ se stávala počáteční etapou, kdy komunikace na internetu se proměnila ve vztah na internetu?
00:30:51	196	R1	Ano. Zažila jsem různě, určitě. Byly dobré chvíle, pokud by mně řekli, že můžu všechno zapomenut a začít znova, já bych opakovala to stejně, řekneme, některé ze vztahu já bych opakovala, ale možná bych skončila jich před tím, jak přinesli mně více škody, než zkušeností.

00:31:43	197	T	Zrovna vztahy na internetu?
00:31:44	198	R1	Ano.
00:31:45	199	T	Řekla jsi při podvádění. Jak se odehrává podvádění na internetu? Dovedeš se, že podváděl tě v reálném životě? Jak probíhá ten podvod, pokud jsi ochotná o tom mluvit.
00:32:03	200	R1	No, ochotná jsem, proč ne. No, ve vztazích na internetu měla jsem pár případů. Dozvěděla jsem, že člověk mě podváděl. Podvod teda pro mě nejen víš, že někdo viděl, že vzali se za ruku, no, sakra, kdo to ví. Moje kámoši často se berou za ruku, no a co. Podvod pro mě jsou polibky, sex, konkrétně takové rande.
00:32:35	201	T	Jak ses dozvěděla o podvod, když jste byli za tolik kilometru a neměli jste společné přátele?
00:32:42	202	R1	No, bylo to velice nepříjemné, jasně, že jsem ukončila ten vztah.
00:32:48	203	T	A jak jsi na ten podvod přišla?
00:32:50	204	R1	A. Jak jsem na to přišla. Bud mě prozradili společní známí nebo párkrát bylo, že pochopila jsem podle fotografií, které se ukázaly v novinkách ve Vkontakte. Tam je oddíl rekomendaci, kde v principu se ukazují novinky z života kamarádů tvých kamarádů. Nebo pokud byli spolu ve společnostech, někdo zveřejňoval foto a bylo tam vidět, že člověk se líbá, můj přítel se líbá s jinou slečnou, nebo jsou ve velice romantické situace.
00:33:30	205	T	A jak jsi pak řekla tomu člověku, že víš o tom, jak tě podváděl, ctitel se provinile? Přiznával fakt podvodu?
00:33:42	206	R1	Jo, jo. Dokazoval svoje nevinou, říkal, že byl opilý, a v takových případech komunikovali jsme hlasové, a proto mohu stvrzovat, že slyšela jsem vinu ve hlasu. Bylo to upřímně nebo ne, už zůstává svědomí toho člověka. Ale vina ve hlasu zněla.

00:34:05	207	T	Ve kterém vztahu to bylo? Který trval 4 roky?
00:34:09	208	R1	4 roky, ano.
00:34:10	209	T	Totíž podváděl tě v reálném životě.
00:34:15	210	R1	Ano, on, to město, odkud pochází, provinciálně, je tam kolem 200 tisíc obyvatel. A pro svoje město byl dost populárním člověkem, staral se o sobě vzhledově, hudebník, chytrý, zase galantní, totiž slečny vedle něj byly.
00:34:42	211	T	A nevíš, jestli ve svém městě říkal, že je ve vztahu? Věděli tam o tom, že má vztah na internetu?
00:34:53	212	R1	Ano, jeho kamarádi říkali mně, že v své skupině říkal o tom, že je ve vztahu. No a jednou mě ee...řekli, že se málem kvůli mně popral. Kvůli tomu, že je to Ukrajina a Rusko, jeden člověk začal se smát, že on chodí s chocholuškou a tak dál. Říkali o tom jeho kámoši, nebyl to on.
00:35:27	213	T	A jak jsi navazovala kontakt s jeho přáteli? Bylo to v slovesných rolových hrách?
00:35:35	214	R1	Ano, bylo to v slovesných rolových hrách, ale tyhle byli také jeho kámoši z reálu. Párkrát jsme se zúčastnili přesně v takových online hrách nebo jen tak párkrát jich prosil něco mně předat, a proto zůstali u mě v seznamu kontaktu, ale na rovině „Ahoj, jak se máš“.
00:36:01	215	T	Totíž jeho kamarády z reálného života kontaktovali tebe na internetu?
00:36:10	216	R1	Ano, ano.
00:36:12	217	T	Nebylo to tak, že tady jsou moje kamarádi, seznamujte se?

00:36:19	218	R1	No, jako já se nesnažím se seznámit s kamarády člověka, se kterým chodím. Totiž jeho kamarádi jsou jeho kamarádi, moje jsou moje. Pokud bude příležitost – seznámíme se. Pokud ne, tak na co to je. Můj jeden známý řekl dobrou věc jednou, že pokud a trpím tebe, to ještě neznamená, že musím trpět lidé, kteří jsou tvoje kámoši.
00:37:12	219	T	Děkuji moc.
00:37:17	220	R1	Nemáš za co. Doufám, že jsem tobě pomohla.
00:37:18	221	T	Ještě se naposled zeptám – pokud během zpracování rozhovoru napadnou mě další otázky – mohla bych se na tebe obrátit zase?
00:37:22	222	R1	Ano, určitě. Možná já něco vzpomenu ještě.
00:37:37	223	T	Ano, ano. Jasně, Pokud budeš chtít něco doplnit – určitě mně napiš. Děkuji za tvůj čas a pomoc.

Příloha č. 2. Kódovaný rozhovor. Petr

Muž ve věku 41 let. Pochází z Olomouce, kde také bydlí. Pracuje v logistice. Do výzkumu šel samostatně, dozvěděl se o tématu a chtěl se podělit o vlastní zkušenost.

Rozhovor byl prováděn přes Skype.

00:00:00	1	T	Nejdřív tě poprosím o souhlas na to, že to budu nahrávat a jen s účelem, že to použiju na diplomovou práci.
00:00:07	2	R2	Souhlasím.
00:00:11	3	T	Ještě se zeptám na jméno. Jen pro sebe, bude to anonymní.
00:00:11	4	R2	Petr.
00:00:16	5	T	A rok narození?
00:00:18	6	R2	1977. VĚKOVÝ ROZDÍL (R26)
00:00:22	7	T	A zaměstnání?
00:00:24	8	R2	Pracuju v logistice.
00:00:29	9	T	Budeme mluvit o lásce na internetu, nebo nespíš o vztahu na internetu. Chci se dozvědět, jak lidi to definují, jak žiju a tím, a tak dál. Měl jsi někdy takové zkušenosti?
00:00:42	10	R2	Ano.
00:00:49	11	T	A kde jste se seznámili?
00:00:50	12	R2	Bylo to přes internetovou seznamku, která je určena pro křesťany, a byla to taková mezinárodní. Anglicky jsme spolu komunikovali a bylo to pro lidi z celého světa. MÍSTO SEZNÁMENÍ / NA ZÁKLADĚ SPOLEČNÝCH ZÁJMŮ (R212)
00:01:07	13	T	Ten druhý člověk – byla to žena?
00:01:12	14	R2	Byla to žena.
00:01:14	15	T	Odkud pochází?
00:01:16	16	R2	Pochází z Afriky. Z Ugandy. VZDÁLENOST / 5000-11000 KM (R216)
00:01:21	17	T	A odkud jsi?
00:01:23	18	R2	Já jsem z České republiky.
00:01:29	19	T	Seznámili jste se na té seznamce. Jak dávno to bylo?

00:01:30	20	R2	Nějakou dobu jsme si psali v rámci těch webových stránek, a po – možná měsíci a půl jsme si vyměnili kontakty na What's Upp a psali jsme si dál takhle přes telefon.
00:01:50	21	T	A v jakém roce jste se seznámili?
00:01:51	22	R2	To je teď asi 2 roky zpátky. Takže 2016.
00:01:59	23	T	A ten vztah trval jak dlouho?
00:02:02	24	R2	Ten vztah trval asi rok. Rok a možná pár měsíců. DÉLKA VZTAHU / VÍCE NEŽ ROK (R224)
00:02:09	25	T	A viděli jste se během toho vztahu nebo pak na konci?
00:02:11	26	R2	Ne. Neviděli jsme se ani během toho vztahu, ani na konci. Pořád jsme nějak v kontaktu, ale už si jako nedopisujeme, nepíšeme si.
00:02:25	27	T	Nedomlouvali jste se na tom, že se uvidíte?
00:02:27	28	R2	Bavili jsme se o tom, že bychom se mohli potkat časem, ale ta vzdálenost byla dost velká na to, abychom si plánovali konkrétní datum, takže nemohlo to být, jako že příští měsíc mám čas, potkáme se někde. OSOBNÍ SETKANÍ / VZDÁLENOST (R228)
00:02:48	29	T	Takže hlavní důvod, proč jste se nepotkali, byla vzdálenost?
00:02:52	30	R2	Uhu.
00:02:55	31	T	A ta seznamka, ona je jakože na seznamování pro vztah nebo je to nějaká komunita lidí, kteří sdílí své zájmy a tak?
00:03:01	32	R2	No je tam, je tam více možností toho, těch, více úrovní těch vztahů, které tam člověk může navázat – od nějakého přátelství nebo jenom dopisování si až po vážný vztah, který povede k manželství.
00:03:22	33	T	A tam si to nějak vybereš na začátku při registraci, nebo to zjistíš během tě komunikace?
00:03:36	34	R2	Na začátku já, když jsem se tam registroval, tak jsem to měl hlavně kvůli nějaké komunikaci, přátelství a možná, kdyby náhodou něco, aaaa, později, později jsem si ten status změnil, jako že se chci vážně

			s někým seznámit. A teď si nejsem jistý, co jsem tam měl v té době, kdy jsme si spolu začali psát. Myslím si, že to byl ten první, že hledám jenom přátelství.
00:04:06	35	T	A co měla ona, nevzpomeneš?
00:04:08	36	R2	Já myslím, že ona tam měla od začátku, že hledá vážný vztah.
00:04:15	37	T	Byly tam i profilové fotky, jakože viděli jste se?
00:04:17	38	R2	Jsou tam fotky, je tam nějaký popis té osoby, nějaké otázky, kolem 30 otázek s odpověďmi Ano / Ne a pak ještě nějaké drobnosti jako oblíbené místo, popis, popis, no vlastně popis té osoby, včetně jako nějaká národnost, místo, kde bydlí, věk, rodinný stav, počet dětí, takové základní údaje, pak tedy i fotografie, pak těch 30 otázek, které nemusil každý vyplnit, a pak ještě popis, kde tam byla témata, která o sobě člověk mohl vyplnit nějaký krátký odstavec. Bylo tam: „Kde bych chtěl být za 5 let“, „Jak si představuju svého partnera, jaký mám vztah nebo jakým způsobem, protože to byla křesťanská seznamka pro křesťany, tak jakým způsobem praktikuju víru nebo jaký mám ten vztah k Bohu, aaaa, to je myslím všechno. .
00:05:43	39	T	A kdo byl ten první, kdo navázal kontakt?
00:05:49	40	R2	Tam v tomhle případě to byla ona. Tam je možnost navázat kontakt jednak zprávou a jednak, jako kdyby poslat mrknutí.
00:06:06	41	T	Takže poslala ti mrknutí. A proč jsi zareagoval? Co tebe zaujalo?
00:06:13	42	R2	Podle popisu a podle těch fotek vypadala sympatická, jak jsem říkal, že jsem vlastně na začátku nehledal vážný vztah, nebo jsem od toho nečekal, tak jsem prostě zareagoval na nějaký kontakt v podstatě jako skoro na kohokoliv, kdo nějak mě tam oslovil, tak mně přišlo jako slušné odpovědět nebo nějakým způsobem zareagovat. Takže jsem zareagoval, protože jsem chtěl reagovat jako vůbec, a po druhé, že byla sympatická. DŮVOD PRO NAVAZOVÁNÍ KONTAKTU / ZAUJAL PROFIL / LIBILA SE FOTOGRAFIE (R242)
00:06:50	43	T	Byla sympatická a podle fotek a podle popisu?

00:06:56	44	R2	Ano.
00:06:57	45	T	A co tam bylo nejvíc pro tebe důležité: fotky nebo popis?
00:07:05	46	R2	No... (směje se). To je taková záludná otázka. Protože vždycky, asi to tak máme všichni chlapi, že se hodně díváme na ten, na ten vzhled. A...Nejde to o těch... PŘITAŽLIVOST / HEZKÁ FOTOGRAFIE (R246)
00:07:23	47	T	A zkusíme to tak: pokud by měla tam ty fotky, ale neměla by žádný popis –reagoval bys stejně?
00:07:28	48	R2	Asi bych...Asi ne, asi ne. Bez popisu ten profil je takový, člověk neví, co si představit u toho člověka, co od něj čekat vůbec Je to jako potkat někoho na ulice a o tom člověku nic nevíš. A já jsem na takové lidi bych asi nevěděl, jak reagovat, nevěděl bych, možná to byla ztráta času, asi když by to byl jenom prázdný profil s fotkami, tak bych asi nezareagoval.
00:08:03	49	T	A kdyby to bylo naopak? Kdyby tam byl popis a nebyly tam skutečné fotky?
00:08:07	50	R2	Tak to jsem reagoval, na takové jsem odpovídal.
00:08:11	51	T	A když říkáš, že pokud někdo přijde na ulice, tak nevíš, co ten člověk v sobě má, a měl jsi nějakou zkušenost se seznamováním jen tak venku, s někým na ulice?
00:08:24	52	R2	Vlastně asi ne. Já jsem nesmělý.
00:08:30	53	T	Takže ten hlavní důvod, proč jsi byl na internetu – protože jsi nesmělý?
00:08:43	54	R2	Ten hlavní důvod, proč jsem na tom internetu, je, že chci křesťanskou partnerku, křesťanku, a ty možnosti, obzvláště v České republice, jsou hodně omezené. Hlavně kvůli té víře. DŮVOD PREFEROVÁNÍ VZTAHU NA INTERNETU / BUDE TO PARTNEREM (R254)
00:09:06	55	T	Používal jsi jen tu seznamku nebo ještě nějaké?
00:09:09	56	R	Ještě i jiné, české. Dvě české seznamky.

00:09:19	57	T	Takže začali jste komunikovat a během měsíců jsi změnil, že hledáš už vážný vztah, a změnil jsi to kvůli ní nebo?
00:09:22	58	R2	Je možné, že jsem to změnil ještě později, až už, až už jsme přestali nějak více psát. Jsem nějakým způsobem dozrál, už jako bych chtěl vlastně, protože jsem rozvedený, tak potom jako mně to trvalo nějakou dobu a během té doby jsem teda asi uvědomil, že teda už bych chtěl vážný vztah, ale vlastně během toho, když jsem komunikoval s ní, tak jsem tak jako na to byl připravený a potom, potom jsem si změnil i ten status. Protože v době, když jsme si spolu psali, tak jsem moc na tu seznamku nechodil, jenom občas, když mně někdo tam nějakým způsobem poslal nějakou zprávu nebo mrknutí, tak jsem na to zareagoval, ale nevyhledával jsem další kontakty.
00:10:22	59	T	A chtěl jsi ten vážný vztah s ní konkrétně?
00:10:33	60	R2	Spíš obecně, než, že bych, že bych eee....ale bylo to ve hře, bylo to tak nějak jako nabízelo se to, ale dospěl jsem k tomu nezávisle na ní, protože pořád byla tam ta vzdálenost velká a díky té vzdálenosti to bylo takové jako nejisté, že i bez ní. Bez ní bych k tomu možná bez ní ne, ale každopádně nezávisle na ní jsem si uvědomil, že teda jako hodně koho chci najít. OSOBNÍ SETKANÍ / VZDÁLENOST (R260)
00:11:09	61	T	Ted si trochu odbočím od tématu: řekl jsi, že jsi rozvedený, takže měl jsi manželku, a kde jste se seznámili s manželkou? Jestli to také bylo na internetu?
00:11:19	62	R2	Ne. Jsem ji potkal osobně, seznámil jsem se s ní prostřednictvím její rodiny, kterou jsem už znal. ZKUŠENOST / MĚL V REÁLNÉM ŽIVOTĚ (R262)
00:12:02	63	T	Takže měl jsi zkušenost se seznamováním a v reálném životě a na internetu. Ale preferoval jsi stejně na internetu?
00:12:09	64	R2	Ano, z těch důvodů, které jsem vlastně vyjmenoval.
00:12:15	65	T	Takže komunikovali jste spolu rok. A bylo to jen přátelství?

00:12:22	66	R2	Bylo v tom víc. Bavili jsme se o věcech, které souvisí s partnerstvím, o představě nějakého života a jak si představujeme... Bylo to víc, bylo to takové skoro už, nebo byl to víceméně vztah, jenom pořád takový jako nejistý, že nebylo to na 100 procent. Cítil jsem se tím vázaný, že jsem vlastně jako nikoho v té době nehledal dalšího.
00:12:59	67	T	A kdy jsi pochopil, že už je to vztah? Že to není jen psaní na internetu, jako řekli jste to si nějak, že teď máme vztah, teď jsi můj přítel, moje přítelkyně nebo bylo to nějak pochopitelně podle něčeho?
00:13:17	68	R2	Takhle jsme si to neřekli, ale začlo to klíčit v té době, kdy jsme vlastně přestali komunikovat přes tu webovou stránku, ale osobně přes ten What's Upp, a tak těmi tématy, o kterých jsme se bavili, a tím způsobem, jak jsme spolu komunikovali už to bylo, už to nebylo jenom přátelství. Neřekli jsme si to přímo, prostě tak, já jsem to tak cítil, že ona asi taky, si myslím, že my jsme to tak vnímali, bavili jsme se o tom, jakým způsobem vnímáme nebo jak, jestli, třeba jsem se jí ptal, jestli si dokáže představit, že by žila mimo své země, někde jinde daleko od své rodiny, tak bylo pochopitelné, že to myslím jako tady v České republice, tak se ptala na město, jak to tady vypadá, psal jsem, že by jí se to tady líbilo, jo, a takhle vlastně tím způsobem jsme řešili nějaké otázky do případné společné budoucnosti. UVĚDOMĚNÍ VZTAHU / SPOLEČNÁ BUDOUCNOST (R268)
00:14:39	69	T	Neřekli jste jeden druhému „Miluju tě“?
00:14:50	70	R2	Ne. To je pro mě moc silné vyjádření na to říct to někomu, koho jsem v životě neviděl. Je to hrozně závazný. Já bych... Nevím. Jako přijde mně to fakt už něco, co člověk by neměl říkat jen tak, myslím si, věřím tomu, že je spousta lidí, kteří to říkají jenom jako frázi, jenom na to, aby zaujali toho druhého a za tři měsíce zjistí, že to není pravda, takže si myslím, že by to se nemělo takhle zneužívat a...
00:15:39	71	T	Takže komunikovali jste spolu rok. A jak často jste si psali: bylo to každý den nebo?

00:15:45	72	R2	Skoro každý den třeba nebo častokrát několikrát za den, ale ne každý den. Takže v průměru vícekrát za den, ale byl třeba den, kdy jsem se k tomu nedostal nebo ona, tak jsme si nenapsali, ale v průměru vícekrát za den. ČASTOST KOMUNIKACE / SKORO KAŽDÝ DEN (R272)
00:16:19	73	T	Nepsal jsi s někým jiným v té době? Cítil jsi, že máš někoho, že máš vztah?
00:16:37	74	R2	Psal jsem si, když mně někdo napsal nebo nějak na mě reagoval, tak jsem psal, ale nerozvíjel jsem to pak dál, tu další komunikaci. Cítil jsem se vázaný tady s tou slečnou z té Ugandy.
00:16:53	75	T	A nemluvili jste spolu o tom, že musíte teď smazat ten profil a že ona taky nemůže s někým psát? Nežárnil jsi?
00:17:05	76	R2	Neptal jsem se jí na to (pauza). Neptal, ale tak nějak přišlo mně to, asi by to dalo rozeznat, že třeba ještě komunikuje s někým jiným. Myslím si, že to nedělala, že to měla podobně jak já.
00:17:32	77	T	A jaké prostředky jste používali? Řekl jsi What's Upp.
00:17:38	78	R2	What's Upp, Messenger na Facebooku, aa, ještě ze začátku myslím e-mail. PROSTŘEDKY KOMUNIKACE / INTERNET (R278)
00:17:49	79	T	A volali jste, byla tam nějaká hlasová komunikace?
00:17:51	80	R2	Ne.
00:17:55	81	T	Takže celý rok jste si jen psali? Nevolali jste? Ani Skype?
00:18:01	82	R2	Ne, její hlas jsem neslyšel.
00:18:05	83	T	Ale každopádně cítil ses jako ve vztahu?
00:18:07	84	R2	Ugu, jo.
00:18:19	85	T	Můžeš nějak teď popsat, proč jsi se cítil jako ve vztahu? Čím to přesně bylo?
00:18:22	86	R2	No asi tím, co jsem už zmínil, že jsme řešili tu případnou budoucnost společnou. Tím, že jsme si psali o každodenních věcech, o našich zájmech, o tom, co jsem dělal včera. Nebylo to takové nějaké zdvořilostní ptaní se: „jak se máš“ a podobně. Bylo to, bylo to jako už rozhovor, kdy se zajímáš o toho druhého člověka víc do hloubky.

			Zajímáš se o příčiny, když řekne, že mu není dobře, tak se ptáš, proč, a snažíš se nějak reagovat na jeho situaci, ptáš se, když ti nenapíše dva dny, tak napíšeš: „Jsi v pořádku? Dlouho se neozýváš. Byla to taková ta starost o toho druhého, jako co s ním je. ROMANTIKA / STAROST (R286)
00:19:18	87	T	Posílali jste si nějaké fotky? Jakože jak vypadá dnes nebo tak?
00:19:28	88	R2	Moc jich nebylo těch fotek, ale nějaké ano. Některé ano.
00:19:33	89	T	Řekl jsi na začátku, že jsi muž a muži to mají vzhledově, že potřebujete vidět. A neměl jsi nějakou snahu nebo přání prostě vidět víc těch fotek, aspoň pokud nevidíš toho člověka? Nebo zavolat přes Skype a uvidět, že je naživo? Neměl jsi strach, že to není ten člověk? Nebo že může vypadat jinak v životě?
00:19:54	90	R2	Fotky....No...(Pauza). Párkrát, párkrát jsem měl takovou jako snahu, nebo snahu, pocit, že bych jako nějakou fotku jako viděl rád, ale bylo toho víc pozadí. Víc mě zajímaly ty odpovědi, a to psaní než ty fotky. Protože viděl jsem jich pár, a to mně vlastně stačilo. Aaa...Já myslím za celou tu dobu jich mohlo být 7 až 10, víc ne.
00:20:38	91	T	Takže za rok 10 fotek maximálně?
00:20:40	92	R2	Ale nemyslil jsem si, že by, že by to nebyla reálná osoba. A to jsem už potkal taký, že jsem, že někdo mně psal, nějaká možná žena, možná vůbec ne, a neustále jako se ptala na nějaké fotky a to bylo, ano to byla dokonce představila se jako, každopádně asi z Ruska, z Petrohradu, a posílala nějaké fotky, beztak asi stažené někde z internetu, a chtěla nějaké fotky. Bylo to, bylo to očividně, že to je vlastní nějaký jako feikový profil, tak jsem s ní nějakou dobu bavil a psal jsem jí, odepisoval, a pak mě to přestalo bavit, napsal jsem, že to není reálná osoba, takže tahle ne. Jednak měla ten facebookový profil se spoustou přátel, to většinou nebývá, že ty falešné profily mají pár

			přátel, a ještě bez nějakých interakcí, tak u ní tak nebylo. Měl jsem vlastně na ni telefonní číslo přes ten What's Upp, měl jsem na ni kontakt na e-mail, Facebook, všechno to bylo propojené, takže na feikový profil to by bylo moc. Byl jsem založený na to, abych dokázal, že je reagovaná na více osob najednou a bez zbytečných nějakých komplikací, tak tady tohleto jsem nepředpokládal. A jsme pořád navíc v kontaktu, v nějakém přes Facebook, takže mě ani nenapadlo, že by to nebyla reálná osoba od začátku.
00:22:33	93	T	A byl tam nějaký věkový rozdíl velký nebo?
00:22:37	94	R2	Věkový rozdíl tam byl. Byla mladšíaaa...přesně nevím. Kolem 10 let to bylo. VĚKOVÝ ROZDÍL / VICE NEŽ 9 LET (R294)
00:22:50	95	T	Pokud si vybíráš partnera na internetu, co je pro tebe důležité? Jestli je důležitý ten věkový rozdíl, například pokud potkáš někoho, kdo se ti bude líbit podle zájmu, ale bude o 20 let starší?
00:23:12	96	R2	20 let starší je hodně. To už, to už určitě ne. Tam by to asi neklapalo, protože 20 let starší žena. Ještě třeba další kritérium je, že pokud by to bylo možné, rád bych měl děti ještě. To už je trošku problém i s ženou, která je stejně stará jako já. Takže, ale není to moje podmínka, že by ty děti chtěl, takže stejně stará žena by nebyl problém pro mě, a 20 let to už je trošku fyzicky nemožné.
00:23:51	97	T	Dá se říct, že na internetu platí stejné podmínky a pravidla, jaké platí v reálném životě, nebo jsou nějaké jiné? Kde se právě nejčastěji seznamuješ se? Na internetu?
00:24:17	98	R2	Noooo....Co se týká vztahů, tak teď v posledních letech ano, na internetu, a při té příležitosti byly v těch různých kolektivech, kde jsem se pohyboval, ale vždycky to šlo o někoho, koho jsem znal. Nejdřív pro mě bylo důležité vědět, o koho jde, a trošku toho člověka poznat, než jsem se rozhodl, že bych s ní chtěl nebo teoreticky mohl mít nějaký vztah. První jsem vždycky tak nějak, no první jsem se podíval, jak vypadá (směje se), a potom po nějakém časovém odstupu, když bych měl pocit, že by to mohlo jít, tak už byla dávno zadaná (směje se), a to je druhá věc, takže jak časový odstup jako

			jsem vždycky potřeboval na to, abych se rozkoukal a zjistil, jestli to má smysl. Nikdy jsem nešel do ničeho naslepo, že to třeba vyjde.
00:25:30	99	T	A pokud ten člověk je na internetu, tak důležité je, jak vypadá, společné zájmy, jsou ještě nějaká pravidla? Co musí mít ten profil, že bys napsal? Nebo, že bys reagoval na tu zprávu?
00:25:42	100	R2	Pomůže nebo je podstatná věc dosažené vzdělání, kdy třeba není to podmínkou a není to pravidlem, ale pokud má žena vysokou školu, je to pro mě nebo pro ni z mé strany plus, protože se s ní dá mluvit o více věcech a není to vztah třeba založený jenom na sexu nebo na tom, že umí dobře vařit. Tak i to vzdělání hraje určitou roli pro mě. PŘITAŽLIVOST / INTELEKTUÁLNÍ ROZVOJ (R2100)
00:26:23	101	T	Už jsi řekl, že měl jsi ten vztah celý rok na tom internetu. Neměl jsi žádný další vztah v reálném životě během toho roku?
00:26:33	102	R2	Ne. PARALELNÍ VZTAH / NE (R2120)
00:26:35	103	T	Můžeš na to neodpovídat, ale chci se zeptat, jestli neměl jsi nějakou sexuální touhu?
00:26:48	104	R2	Ne.
00:26:50	105	T	Kvůli tomu, že bylo to na internetu? Mně spíš jde o to, že pokud člověk je ve vztahu v reálném životě tak většinou tam je ten sex. Pokud ten vztah je na internetu, tak jestli si to za něco vymění, nebo jestli to vůbec nepotřebuje?
00:27:14	106	R2	V reálném vztahu ten sex většinou roli hraje, druhá věc je, že mezi nebo roli v tom hraje ta víra, kdy prostě dneska, neříkám, že to tak bylo vždycky, ale dneska už prostě preferuju počkat až do toho manželství i s tím sexem, to znamená, že ani na tom internetu prostě to nemá žádný význam, jako není to, takže když to nemám, nepotřebuju, nechtěl bych to provozovat v reálném životě, v reálném vztahu před svatbou, tím míň to má smysl nebo tím míň to dává smysl takhle na dálku přes internet. SEXUÁLNÍ TOUHA / NEMĚL (R2106)

00:28:03	107	T	Děkuji. Takže komunikovali jste spolu rok, ale nakonec se to skončilo. Byl nějaký důvod?
00:28:15	108	R2	Nakonec se to skončilo, já jsem to tak nějak ukončil, kdybych přemýšlel o tom právě o té vzdálenosti a o tom, jestli je rozumné se tahle vázat, když zatím prostě jsme do tedka nenašli příležitost, jak se potkat a kdy se potkat, jakým způsobem se k sobě dostat., aaaa, nechtěl jsem tím vázat ani, sebe ani ji, nějakou dobu jsem to v sobě tak nějak přemýšlel jsem o tom, přestal jsem s ní komunikovat, asi 14 dní, řekneme tři týdny možná jsem jí vůbec jako nenapsal a po těch třech týdnech, když to ve mně dozrálo, že to vlastně asi nemá smysl, že to dál nebudeme nějak natahovat, tak jsem jí to napsal v tomhle smyslu, že jsem nepsal, že se jí omlouvám, protože jsem hodně přemýšlel a dospěl jsem k tomu, že prostě nechci nějakým způsobem ublížit tím, že to budu dál udržovat a tak za další půlrok nebo za další rok, až se ještě více sblížíme, tak řeknu, že tomu už nevěřím, tomu vztahu nebo že si myslím, že to někam nevede. Přestal jsem mít jako pocit, že to má smysl na dálku, na tak velkou dálku a ukončil jsem to.
00:29:58	109	T	A během toho roku, jak jste komunikovali spolu, psali jste spolu, někdo z tvého okolí věděl o tom, že máš takový vztah na internetu?
00:30:07	110	R2	Z mého okolí ne. REAKCE PŘÍBUZNÝCH / NIKDO NEVÍ (R2110)
00:30:11	111	T	Nikomu jsi to neřekl?
00:30:13	112	R2	Ne.
00:30:16	113	T	A jestli ona to někomu řekla, nevíš?
00:30:19	114	R2	Jednou vím, že se zmínila, že měli nějakou skupinku a že tak jako s kamarádkami, a že se zmínila o tom, že si s někým píše z České republiky, ale nezmínila to jako vztah. Později nevím, ale té doby to bylo nějak po třech měsících a že se změnila, že jako si s někým píše, ale jestli si to pak rozvinula někdy dál – to nevím.

00:30:49	115	T	A proč jsi to nikomu neřekl? Nechtěl jsi to nějak sdělit nebo necítil jsi to tak moc důležité, že by to s někým sdělil?
00:31:04	116	R2	Přišlo mně to natolik soukromé, že jsem o tom nechtěl s někým bavit. REAKCE PŘÍBUZNÝCH / NIKDO NEVÍ (R2116)
00:31:12	117	T	A pokud chodíš s někým v reálném životě, tak taky to nesdělíš do svatby? Jen pak – pozvání na svatbu? (smějeme se)
00:31:21	118	R2	To je otázka, na kterou se nedá úplně odpovědět, protože s nikým nechodím.
00:31:33	119	T	Ale chodil jsi před tím s manželkou, že jo? (smějeme se)
00:31:36	120	R2	To teda věděli všichni ve chvíli, ale do té doby, kdy s minulou manželkou, kdy jsme si psali, tak jsme taky to nějak neventilovali ven, až teprve když jsme se dali dohromady, tak jako opravdu, tak už jo, ale jinak vlastně toto byla jediná vlastně příležitost, kdy jsem to mohl někomu říct nebo neříct.
00:32:09	121	T	A před tou slečnou z Ugandy měl jsi nějaké zkušenosti se vztahem na internetu?
00:32:18	122	R2	Měl jsem pár nějakých komunikací, ale jenom třeba výměnu jedné zprávy. ZKUŠENOSTÍ / NEMĚL NA INTERNETU (R2122)
00:32:29	123	T	Měli jste nějaké společné přátele na internetu? Nebo nějakou společnou komunitu?
00:32:34	124	R2	Ne, ne. Neměli.
00:32:37	125	T	Jak se to skončilo, měl jsi pak nějakou další zkušenost na internetu?
00:32:45	126	R2	Měl jsem pár dalších nějakých seznámení, ale netrvalo to dlouho, většinou, většinou jsme se potom nebo ve dvou, to byly dva, tři případy, kdy jsme se potkali... ZKUŠENOSTÍ / (R2126)
00:33:02	127	T	A byli to také lidé z daleka nebo byli to z České republiky už?
00:33:03	128	R2	Z České republiky už byli.
00:03:06	129	T	Takže už po té době nehledal jsi někoho, kdo by bydlil tak daleko?

00:33:11	130	R2	Ano. Jako třeba ještě, ještě bych si to dovedl představit někde z okolní země, Rakousko, Polsko, Ukrajina, ale jako dál už ne. Pak jsem si uvědomil, že kolikrát máme problém nebo nedovedl jsem si představit vztah s někým třeba z Karlových Varů, natož prostě – i když Karlovy Vary jsou v České republice, ale představit to docela daleko. Tak natož jako takhle načíst na jiný kontinent, takže už pak jenom fakt v okolí, v okolních státech.
00:33:53	131	T	Zkus si představit, že by ta slečna bydlila v České republice, takže šlo by to úplně všechno jinak?
00:34:01	132	R2	Šlo by to jinak, ale zrovna s ní si myslím, že by to taky nedopadlo.
00:34:07	133	T	Takže byl tam nějaký další důvod?
00:34:11	134	R2	Ten...Nebyl to důvod toho ukončení, to byla ta vzdálenost hlavně a to, že mně to přišlo právě takové hodně na dálku a pro případ, že by my jsme třeba potkali za další dva roky a teď by jsme zjistili, že si neseďme, tak by to byla ztráta času, ale tam u ní třeba jsem narazil na to, že jak to říct, nechci to říct nějak neslušně, ale že je trošku nechápavá v některých věcech. Jak jsem zmínil to vzdělání, třeba, že ta vysoká škola znamená, že s tím člověkem se můžeš bavit o více tématech tak...byla hodná, byla přímá, jako byla fajn, ale v některých věcech trošku omezená, omezené vnímání, omezené chápání některých věcí a takže to bych, to by mně asi vadilo nebo by to špatně nějakým způsobem vstřebával, že bych ji musil vysvětlovat některé věci, které mně přijdou samozřejmé a nebylo by to tak, nebylo by to, asi bych to nevnímal jako úplně rovnocenné, rovnocenný vztah.
00:35:36	135	T	Komunikovali jste v angličtině?
00:35:40	136	R2	Uhu.
00:35:41	137	T	Tvůj rodný jazyk je čeština a jaký její rodný jazyk?
00:35:47	138	R2	Tam nějaký ten jejich...Nevím, jak se jmenuje jejich jazyk. Taký to nebyl její rodný.
00:35:55	139	T	Nebyla žádná bariéra jazyková? Necítil jsi, že...
00:36:03	140	R2	Nepřišlo mně to tak. Ne.

00:36:10	141	T	To mě napadlo, že možná jakože nebyla tak nechápavá, že možná to bylo tím jazykem, že nemohla se vyjádřit nebo tak.
00:36:17	142	R2	Její angličtina byla na dobré úrovni, ale párkrát jsem třeba na Facebooku třeba to bylo vidět jak nebo vlastně, když jsem viděl její profil, tak někdy ty její reakce nebo komentáře byly takové...nebylo to angličtinou. Bylo to tím, jaká byla. Jakože některé věci malá si, nebo trošku jinak, nebo min v souvislostech...
00:36:53	143	T	A pochopíš to všechno podle komentářů, podle toho, jaké píše zprávy? Která jsou kritéria proto, že pochopíš, jestli člověk je chápavý nebo nechápavý na internetu?
00:37:06	144	R2	Komunikovali jsme spolu přes rok, takže si myslím, že to jsem pochopil.
00:37:14	145	T	Ale neodradilo tě to seznamování od dalších seznamování na internetu?
00:37:17	146	R2	Ne. Ne, ne. Jen ta dálka.
00:37:23	147	T	Chceš ještě něco doplnit? Asi ode mě to bude všechno.
00:37:32	148	R2	Jestli ty nic dalšího nemáš, tak mě nic k tomu už nenapadá.
00:38:00	147	T	Ještě se zeptám, že případně, pokud budu to zpracovávat a budu mít nějaké další otázky, jestli můžu tě kontaktovat?
00:38:08	148	R2	Určitě.
00:38:10	149	T	Děkuji moc.

Příloha č. 3. Kódovaný rozhovor. Olga

Žena ve věku 22 let. Pochází z Ukrajiny, kde také ve městě Záporoží bydlí. Studuje design oblečení. Do výzkumu šla samostatně, dozvěděla se o něm přes můj zveřejněný inzerát o hledání respondentů na sociální síti Vkontakte.

Rozhovor byl prováděn přes Skype.

Vlastní překlad z ruštiny.

00:00:00	1	T	Ahoj. Začneme se tím, že tě poprosím o souhlas s nahráváním za účelem použití nahrávky ve své diplomové práci. Zůstane to celé anonymní.
00:00:13	2	R3	Ano, souhlasím.
00:00:15	3	T	Zeptám se, jak se jmenuješ?
00:00:19	4	R3	Olga.
00:00:20	5	T	Jaký jsi ročník?
00:00:23	6	R3	1996 . VĚKOVÝ ROZDÍL (R36).
00:00:25	7	T	A odkud jsi?
00:00:26	8	R3	Město Záporoží.
00:00:29	9	T	A zaměstnání?
00:00:31	10	R3	Studuju design oblečení.
00:00:35	11	T	Aha, děkuji. Ozvala jsi se jako respondent tématu Láska na internetu. Měla jsi nebo máš s tím zkušenost?
00:00:42	12	R3	Mám zkušenost, poprvé v životě.
00:00:46	13	T	Takže momentálně jsi ve vztahu, který je přes internet?
00:00:49	14	R3	Ano.
00:00:50	15	T	Můžeš o tom něco říct? Kde jste se seznámili?
00:00:54	16	R3	Eeee....Seznámili jsme se na internetu, na sociální síti, která se jmenuje Vkontaktě. E...ve skupině pro lidi...e...s netradiční orientací. Uviděla jsem ji v komentářích pod jedním zápisem a napsala jsem tam. MÍSTO SEZNÁMENÍ / SPOLEČNÉ / VKONTAKTĚ (R316)
00:01:16	17	T	Takže jsi člověk s netradiční orientací?

00:01:22	18	R3	Ano.
00:01:23	19	T	A tahle slečna...Jak se jmenuje, mohu se zeptat?
00:01:28	20	R3	Jmenuje se Katia.
00:01:29	21	T	Aha. Měla jsi zkušenost s homosexuálními vztahy předtím?
00:01:38	22	R3	Ne, neměla.
00:01:41	23	T	A tradiční? Heterosexuální vztahy?
00:01:44	24	R3	E...Moc ne. Většinou mám problémy ve vztazích s lidmi. ZKUŠENOSTI / NEMĚLA V REÁLNÉM ŽIVOTĚ
00:01:52	25	T	Takže je to tvůj první romantický vztah?
00:01:58	26	R3	Ano.
00:02:01	27	T	Jak dlouho už trvá?
00:02:02	28	R3	Více než...asi 7 měsíců. DĚLKA VZTAHU / VÍCE NEŽ PŮL ROKU (R328)
00:02:09	29	T	Aha. A odkud je Katia?
00:02:14	30	R3	Bydlí v Tel Avivu, v Izraeli. VZDÁLENOST / VÍCE NEŽ 1000-3000 KM
00:02:19	31	T	A nikdy jste se neviděly za více než půl roku?
00:02:22	32	R3	Nikdy.
00:02:24	33	T	Plánovaly jste si setkání?
00:02:28	34	R3	Ano. Pochází z mého města, bydlí tady její rodiče a doufám, že brzo přijede a uvidíme se. OSOBNÍ SETKÁNÍ / MÁME NAPLÁNOVANÉ (R334)
00:02:36	35	T	Berete se jako pár?
00:02:43	36	R3	Ano.
00:02:45	37	T	Ví někdo z tvého okolí, že se nacházíš v takovém vztahu?
00:02:50	38	R3	Ne. V našem městě tohle...(pauza) moc lidé netolerují. REAKCE PŘÍBUZNÝCH / NEVÍ NIKDO (R338)
00:02:56	39	T	Jednopohlavní vztahy?
00:03:00	40	R3	Ano.

00:03:01	41	T	Z jakých důvodů jsi začala hledat partnera na internetu? Tahle stránka Vkontaktě je speciálně zaměřená na seznamování? Nebo je to nějaké společné fórum? Od začátku jsi chtěla najít někoho na vztah?
00:03:21	42	R3	Ne, byla to jen skupina pro lidi, kteří se spojili, aby se nebáli říct o tom, že se jim líbí člověk stejného pohlaví. Měla jsem fejkovou stránku, aby nikdo nevěděl, že jsem to já. DŮVOD PREFEROVÁNÍ VZTAHU NA INTERNETU / ANONYMITA (R342)
00:03:42	43	T	Dokonce. A kdo koho první kontaktoval, ty ji, nebo ona tebe?
00:03:49	44	R3	Napsala jsem jí první, ale ne proto, abych měla vztah, ale kvůli komunikaci. DŮVOD PRO NAVAZOVÁNÍ KONTAKTU
00:03:59	45	T	Za jak dlouho při takovém kontaktu jste pochopily, že jste v romantickém vztahu?
00:04:00	46	R3	Tak asi za týden, byly jsme v kontaktu každý den od rána do večera.
00:04:14	47	T	Aha. Zazněla přímo nějaká fráze nebo mluvily jste o tom, že jo, teď jsme ve vztahu, teď jsi moje holka a jsme spolu? Jak jste pochopily, že už je to vztah?
00:04:30	48	R3	No já...Ona se na to zeptala mě. Konkrétně, jaký máme vztah. UVĚDOMĚNÍ VZTAHU / JSME PÁR (R348)
00:04:43	49	T	Za týden?
00:04:44	50	R3	Ano.
00:04:46	51	T	Měla jsem zajímavý rozhovor se slečnou na stejná témata. Měla několik vztahů na internetu a vždycky rozhodujícím faktorem toho, jak chápala, že je ve vztahu, bylo, že jí ten druhý vyznával svou lásku. Říkal jí: „Miluju tě“. Už jste používaly taková slova s Katiou?
00:05:12	52	R3	No...to je těžké udělat. Eee...no já cítím, že ji miluju, ale zatím to nemůžu říct.
00:05:24	53	T	Ona ti to neřekla také?
00:05:25	54	R3	Ne.

00:05:28	55	T	Jaké způsoby komunikace používáte? Jen skupinu Vkontaktě?
00:05:41	56	R3	Většinou si voláme přes WhatsApp. PROSTŘEDKY KOMUNIKACE /INTERNET (R356)
00:05:44	57	T	Jsou to telefonické hovory nebo také video?
00:05:50	58	R3	Jen telefonické, ale pořád si posíláme fotografie, kde jsme a co děláme.
00:05:57	59	T	Takže přes video jste si ještě nevolaly?
00:06:01	60	R3	Ne. Protože na to musíme mít čas, a máme svůj život, práci, kamarády. Takže nemáme kdy.
00:06:14	61	T	Je Katia vrstevnice? Je mezi vámi nějaký věkový rozdíl?
00:06:20	62	R3	Není, je vrstevnice. VĚKOVÝ ROZDÍL / VRSTEVNÍK (R362)
00:06:23	63	T	Ví o tobě její okolí?
00:06:27	64	R3	Eee...nikdy jsem se neptala.
00:06:30	65	T	Takže nemluvíte o rodičích, budoucnosti a tak?
00:06:38	66	R3	Ne, nemluvíme. Máme strach o tom mluvit, dokud jsme se ještě nepotkaly osobně.
00:06:47	67	T	Ale stejně jste ve vztahu, a pokud by ti napsal někdo jiný, možná také přes internet, seznámila by ses?
00:07:03	68	R3	Ne, spíš ne.
00:07:04	69	T	Takže máš takový pocit, že jsi ve vztahu?
00:07:12	70	R3	Ano, mám takový pocit, protože stále jsme v kontaktu. Mluvíme o čemkoliv, takže nepotřebuju nikoho jiného.
00:07:19	71	T	Píšete si každý den?
00:07:23	72	R3	Jo, jo. ČETNOST KOMUNIKACE / KAŽDODENNÍ (R372)
00:07:32	73	T	Má Katia stejný postoj?
00:07:34	74	R3	Ano, říká mi, že takhle komunikuje jen se mnou.
00:07:35	75	T	Nežárlily jste někdy? Nebyla nedůvěra? Poznáš někoho z jejího okolí?

00:07:44	76	R3	Znám jenom podle fotek, které mi posílá a které přidává na internet.
00:07:51	77	T	A jinak nemáte společné známé?
00:07:55	78	R3	Ne, ne. SPOLEČNÉ ZNÁMÉ / NE (R378)
00:07:57	79	T	A před Katiou, neměla jsi žádný vztah v reálném životě? Nebo možná měla jsi nějaký vztah na internetu?
00:08:11	80	R3	Na internetu ne, je to moje první zkušenost. ZKUŠENOST / NEMĚLA NA INTERNETU (R380)
00:08:16	81	T	Takže tvůj první vztah v životě je přes internet?
00:08:18	82	R3	Ano.
00:08:20	83	T	A co myslíš, pokud bys potkala Katii v reálním životě, skončily byste také ve vztahu?
00:08:26	84	R3	Myslím si, že jo.
00:08:31	85	T	Co si myslíš, byla to náhoda, že jste se seznámily na internetu, nebo internet je v něčem pro tebe přednostním místem na seznámení?
00:08:59	86	R3	Mně se zdá, že bychom se stejně seznámily v reálním životě. Myslím si, že pokud bychom se potkaly, tak bychom stejně skončily spolu.
00:09:37	87	T	Říkala jsi, že jsi psala z fejkové stránky. Ona měla skutečný profil?
00:09:39	88	R3	Ona jo.
00:09:42	89	T	A proč jsi jí napsala?
00:09:46	90	R3	Prostě mě moc zaujaly její myšlenky, které sdělovala ve skupině. Líbilo se mi, jak přemýšlí, co vůbec říká a měla jsem chuť jí napsat. A pak se to všechno takhle rozvíjelo. DŮVOD PRO NAVAZOVÁNÍ KONTAKTU / ZAUJAL TEXT ZPRÁVY / KOMENTÁŘE (R390)
00:10:04	91	T	V té chvíli, kdy jsi jí psala, měla fotografie na stránce?
00:10:13	92	R3	Ano, měla fotografie.
00:10:15	93	T	A pokud by měla ten stejný profil, ale chybělo by tam foto, napsala bys jí?
00:10:26	94	R3	Ano, stejně bych jí napsala.

00:10:33	95	T	Odepsala ti hned? Neměla žádné obavy, že nemáš fotografii? Nebo měla jsi na profilu cizí foto?
00:10:44	96	R3	Měla jsem tam jen obrázky, nebyli tam lidé. Dopisovaly jsme si tak pár dní, prodloužily jsme témata, o kterých psala ve skupině. A pak, za pár dní jsem jí řekla, že to není moje skutečná stránka, vyměnily jsme si telefonní čísla a hned si začaly psát na WhatsApp.
00:11:11	97	T	A proč máš anonymní stránku ve Vkontaktě?
00:11:25	98	R3	Prostě v mém městě nemají lidé dobrý postoj k takovým lidí, jako jsem já.
00:11:34	99	T	Ví někdo z tvého okolí o tvé sexuální orientaci?
00:11:40	100	R3	Ne.
00:11:42	101	T	Ani rodiče, ani kamarádi? Nemluvila jsi o tom s někým?
00:11:47	102	R3	Ne, nikdo o tom neví.
00:11:50	103	T	Když Katia přijede, pochopila jsem, že to máte naplánované, budete se skrývat? Skrývat svůj vztah?
00:12:02	104	R3	Katia není proti, abychom to zveřejnily, ale stejně, mám z toho strach.
00:12:13	105	T	Ví někdo z jejího okolí, že má netradiční orientaci?
00:12:18	106	R3	No všichni ne, určitě rodiče o tom neví, ale kamarádi ano.
00:12:24	107	T	A jak se projevuje ten špatný postoj? Jak to cítíš?
00:12:37	108	R3	No, bojím se, že pokud se o tom dozví, tak mě nikdo nepochopí, přestanou se mnou komunikovat a zůstanu sama.
00:12:50	109	T	Ted' trochu intimnější otázka, položím ji každému svému respondentu, ale nemusíš na ni odpovídat. Už jste dospělí lidé a jste ve vztahu víc než 7 měsíců. Nemáte žádnou sexuální touhu? Pokud ano, jak jste to řešily?
00:13:15	110	R3	Mluvily jsme o tom a vyměňovaly jsme si intimní fotky. SEXUÁLNÍ TOUHA / EROTICKÉ FOTOGRAFIE / SLOVESNÉ (R3110)
00:13:32	111	T	A jak vidíš dál vývoj tohoto vztahu?
00:13:36	112	R3	Doufám, že (pauza), že budeme bydlet spolu někdy mimo Ukrajinu.

00:13:45	113	T	Takže jsi ochotná se přestěhovat za ní do jiného státu?
00:13:49	114	R3	Ano.
00:13:50	115	T	Jen proto, abyste byly spolu?
00:13:56	116	R3	Prostě proto, abychom byly spolu, ano.
00:13:57	117	T	Nechystá se vrátit na Ukrajinu?
00:13:58	118	R3	Ne, ona tam má práci, kamarády, celý život.
00:14:03	119	T	Nebojíš se takhle začínat život v jiném státě?
00:14:06	120	R3	Ne, já se nebojím.
00:14:25	121	T	Máte naplánované datum setkání?
00:14:32	122	R3	Ano, bude to v létě.
00:14:34	123	T	Takže už jste se domluvily, že přijede teď přes léto?
00:14:39	124	R3	Ano.
00:14:42	125	T	Jak dlouho to bude v létě, co budete ve vztahu?
00:14:47	126	R3	Asi 8 měsíců...e...ne, počkejte...e...asi rok.
00:14:58	127	T	Neobáváš se setkání? Co očekáváš?
00:15:02	128	R3	Mám takovou nervóznost. Ale jen příjemnou.
00:15:13	129	T	Pokud bys byla v takové situaci, že by Katia neměla možnost přijet. Pokračovala bys v takovém vztahu?
00:15:21	130	R3	Nevím, je to těžké, ale (pauza) myslím si, že už bych moc nevěřila v jeho pokračování.
00:15:42	131	T	A kromě Vkontaktě používala jsi nějaké seznamovací stránky?
00:16:04	132	R3	Používám Facebook a Instagram.
00:16:14	133	T	Takže žádné přímo seznamky?
00:16:15	134	R3	Ne.
00:16:27	135	T	Možná chceš ještě něco doplnit? Všechno bylo jasné, na co jsem se ptala?
00:16:33	136	R3	Ano.
00:16:36	137	T	Mockrát děkuji. Poslední otázka, v případě, že budu pracovat nad rozhovorem a něco mi nebude jasné, nebo mi bude něco chybět, mohu se na tebe zase obrátit?
00:16:52	137	R3	Ano, jasně.

Příloha č. 4. Kódovaný rozhovor. Albina

Žena, 28 let. Pochází z Ukrajiny, Krym, bydlí v Praze. Do výzkumu byla doporučená respondentkou číslo 1. Je v doktorandském studiu.

Rozhovor byl proveden osobně.

Vlastní překlad z ruštiny.

00:00:00	1	T	Na začátku tě požádám o souhlas s nahráváním. Zápis budu používat jen pro diplomovou práci.
00:00:06	2	R4	Ano, souhlasím.
00:00:08	3	T	Děkuji. Tvoje jméno a příjmení?
00:00:11	4	R4	Albina
00:00:13	5	T	Rok narození?
00:00:14	6	R4	1990. VĚKOVÝ ROZDÍL (R46).
00:00:15	7	T	Zaměstnání?
00:00:16	8	R4	Dělám doktorandské studium.
00:00:18	9	T	Děkuji. Všechno to zůstane anonymní, je to jenom pro mě. Zareagovala jsi na můj inzerát, že hledám lidi, kteří mají zkušenost se vztahy na internetu.
00:00:30	10	R4	Ano, ano.
00:00:31	11	T	Měla jsi takový vztah nebo ho momentálně máš?
00:00:32	12	R4	Momentálně jsem v takovém vztahu. Mám přítele z Moskvy, je mu 37 let, píšeme si online a považujeme se za pár už více než 9 měsíců. DÉLKA VZTAHU/ VÍCE NEŽ PŮL ROKU, VZDÁLENOST/• 1000-3000 KM, VĚKOVÝ ROZDÍL/ •VÍCE NEŽ 9 LET (R412)
00:00:48	13	T	A kde jste se seznámili?
00:00:50	14	R4	Seznámili jsme se ve skupině Vkontaktě. Je tam skupina o cestování, jsou tam různé life chaty, takhle. Nechala jsem tam komentář, on mi dal like, podívala jsem se na jeho profil, na jeho fotografie, líbil se mi a tak jsem mu (směje se) napsala. Odpověděl mi, a tak jsme si začali psát. MÍSTO SEZNÁMENÍ/VKONTAKTĚ/SPOLEČNÉ ZÁJMY (R414)
00:01:10	15	T	Takže je z Moskvy. A odkud jsi ty?
00:01:13	16	R4	Bydlím v Praze.

00:01:16	17	T	Proč jsi mu napsala?
00:01:27	18	R4	Asi proto, spíš, že se mi vizuálně líbil na fotografii. DŮVOD NAVAZOVÁNÍ KONTAKTU /LÍBILA SE FOTOGRAFIE (R418)
00:01:33	19	T	Takže jen vizuálně?
00:01:34	20	R4	Ano, ano.
00:01:35	21	T	Pokud vím, tak správně Vkontaktě musíš vyplnit profil, přidat tam věk a tak....
00:01:41	22	R4	No, on měl skoro prázdný profil, jen nějaké fotky, nějaké minimum, že je z Moskvy a to je všechno, nic víc.
00:01:46	23	T	Kolik měl fotek, nevzpomínáš si?
00:01:48	24	R4	Dvě, tři. Moc ne. Byl tam takový skoro prázdný profil, na rovinu.
00:01:52	25	T	Neměla jsi pocit, že to není skutečný profil, že měl tak málo fotek?
00:01:56	26	R4	Nemyslela jsem na to. Nevím. Zkusila jsem to – odpoví, neodpoví, takhle (směje se).
00:02:00	27	T	A ty jsi měla fotografie na profilu?
00:02:02	28	R4	Ano, ano. Mám hodně fotografií.
00:02:03	29	T	Měla jsi předtím zkušenost s takovým vztahem?
00:02:08	30	R4	Ne, neměla. Je to takové spontánní. Nehledala jsem to naschvál. Stalo se to samo. ZKUŠENOSTI / NEMĚLA NA INTERNETU (R430)
00:02:14	31	T	Ten komentář, který jsi tam přidala, a on dal like, o čem byl? O cestování?
00:02:22	32	R4	Ano, nechala jsem tam nějaký life hack. Cestovali jsme do Vídně a někdo tam něco napsal, takže jsem odpověděla a on přidal like. No nevím, možná se mu to líbilo. Já už si nepamatuju.
00:02:34	33	T	Byl jediný, kdo dal like?
00:02:35	34	R4	Ano.

00:02:37	35	T	A trvá to už více jak 9 měsíců. Neviděli jste se nikdy?
00:02:41	36	R4	Ne, jen to plánujeme. OSOBNÍ SETKANÍ / MÁME NAPLÁNOVANÉ (R436)
00:02:43	37	T	Ale myslíte si, že jste ve vztahu?
00:02:44	38	R4	Ano.
00:02:46	39	T	A jak se to rozvíjelo? Hned jste pochopili, že je to romantický vztah?
00:02:50	40	R4	Ale ne. Na začátku jsme si jen psali, pak jsme si začali psát častěji, každý den, ráno a večer. Věděli jsme o denním rozvrhu toho druhého. Pak jsme to nějak pochopili, že už je to nějaká romantika. Takové specifické (směje se) zprávy jsme si začali psát. Nějak tak. UVĚDOMĚNÍ VZTAHU (R440)
00:03:11	41	T	A jak chápeš romantiku na internetu? Jak ji definuješ?
00:03:14	42	R4	Podle zpráv. Podle videohovorů. Když jsme začali používat nějaké laskavé přezdívky, začali si posílat nějaké foto. Tak nějak. ROMANTIKA NA INTERNETU / LASKAVÁ SLOVA (R442)
00:03:26	43	T	Takže na internetu jste si to rovnou neříkali, že teď máte romantický vztah? Neříkali jste si, teď jsi moje holka, já jsem tvůj přítel? Vyznávali jste si lásku?
00:03:38	44	R4	Nějak intuitivně jsme se pochopili. Já, no jako, vím, že on nikoho jiného nemá, on ví, že já také ne. Tak nějak. A jo, lásku jsme si vyznávali. Asi po půl roce. Tak nějak. A plánujeme se potkat v létě. UVEDOMĚNÍ VZTAHU / VYZNÁVÁNÍ LÁSKY (R444)
00:03:47	45	T	A těhle 9 měsíců, co jste spolu v kontaktu, neměla jsi zároveň vztah mimo internet?
00:03:50	46	R4	Ne, neměla. PARALELNÍ VZTAH / NE (R446)
00:03:51	47	T	A na internetu také ne?
00:03:52	48	R4	Ne.

00:03:53	49	T	A on neměl? Nevíš o tom?
00:03:54	50	R4	Ne (směje se). Aspoň o tom nevím.
00:03:58	51	T	Jaké prostředky používáte pro komunikaci?
00:04:00	52	R4	Eeee....většinou komunikujeme přes Telegram. Pokud si voláme přes video, tak Skype. PROSTŘEDKY KOMUNIKACE / INTERNET (R452)
00:04:07	53	T	A jak často komunikujete?
00:04:08	54	R4	E...v Telegramu každodenně, a přes Skype o víkendu většinou. ČETNOST KOMUNIKACE / KAŽDODENNÍ (R454)
00:04:13	55	T	Máš nějaké kritérium, třeba že během dne by ti měl napsat 5 zpráv minimálně (směje se), nebo by měl psát ráno a večer?
00:04:21	56	R4	No nějak tak každé ráno, každý večer, povinně, ano, a během dne, jako co se děje, na oběd možná, nebo pokud se něco zajímavého stalo, tak píše určitě, ale konkrétně třikrát, čtyřikrát za den si píšeme. ČETNOST KOMUNIKACE (R456)
00:04:34	57	T	Takže v principu víš, jak tráví každý svůj den?
00:04:36	58	R4	Ano.
00:04:40	59	T	A máte něco společného? No, pokud komunikace probíhá v realitě, často se stává, že jsou v ní například společní kamarádi.
00:04:46	60	R4	No, my jsme se seznámili ve skupině, takže společné kamarády... On nemá nikoho v Praze, já nemám nikoho v Moskvě. A proto společné kamarády nemáme. SPOLEČNÉ KAMARÁDY / NE (R460)
00:04:55	61	T	Ví tvoje okolí o tom, že jsi v takovém vztahu?
00:05:05	62	R4	Nedávno jsem o tom řekla svým kámoškám. No jsou zvědavé, jak to dopadne (směje se). Jak se to bude vyvíjet. REAKCE PŘÍBUZNÝCH / VĚDĚNÍ KAMARÁDŮ (R462)
00:05:15	63	T	Kamarádky nikdy neměly takový vztah?
00:05:16	64	R4	Ne, takový ne.

00:05:17	65	T	A ví o tom kamarádi, zná mí od něj? Nebo možná jeho příbuzní, ví o takovém vztahu?
00:05:20	66	R4	No jo, příbuzní o tom ví. A nějací blízcí přátelé vědí, že existuje taková Máša v Praze (směje se).
00:05:30	67	T	A neříkají mu na to nic, nevíš? Podporují ho, nebo ne?
00:05:32	68	R4	Všichni jsou zvědaví. REAKCE PŘÍBUZNÝCH A KAMARÁDŮ (R468)
00:05:43	69	T	Měla jsi předtím vztah v reálném životě?
00:05:44	70	R4	Ano, určitě. ZKUŠENOST / MĚLA V REÁLNÉM ŽIVOTĚ (R470)
00:05:46	71	T	Neseznámili jste se na internetu?
00:05:48	72	R4	Ne.
00:05:49	73	T	A v čem je ten největší rozdíl? Existuje nějaký? Proč jsi teď preferovala vztah přes internet před reálným životem?
00:05:56	74	R4	Možná pokud bych měla vztah v reálném životě, nenapsala bych mu (směje se). Nevím. To záleží. Oh...no nevím. Mně se to líbí. Jsme furt připojení, je tam nějaký zájem. No ale člověk se taky bojí, budeš zklamaná, nebo ne, poprvé, jak se potkáte. Nebude tam nějaká intrika? No a plánujeme něco spolu, co a jak? Neříkám svatbu a děti, ale nějakou blízkou budoucnost. UVĚDOMĚNÍ VZTAHU / SPOLEČNÁ BUDOUCNOST (R474) DŮVOD PREFEROVÁNÍ VZTAHU NA INTERNETU / ZVĚDAVOST (R474)
00:06:28	75	T	Ale je to 9 měsíců života.
00:06:29	76	R4	Ano, ano. Neříkám, že je to ztracených 9 měsíců. Mě to zajímá.
00:06:31	77	T	Máte nějakou fyzickou touhu? Přání vidět se osobně?
00:06:35	78	R4	Ano, mám určitě. Ale shodou okolností zatím.... za pár měsíců, doufám.
00:06:42	79	T	Všichni jsme dospělí lidé. Pokud budeme mluvit o nějaké osobnější věci, nikdy jsi neměla touhu....
00:06:57	80	R4	No určitě jo. Ale co se dá dělat (směje se).
00:07:00	81	T	Nemusíš odpovídat, ale ptám se každého. Posílali jste si nějaké foto nebo volali jste si?

00:07:05	82	R4	No jo. A intimní fotografie jsme si posílali a volali přes Skype (směje se) no víš za jakým účelem. USPOKOJOVÁNÍ SEXUÁLNÍCH POTŘEB / FOTOGRAFIE / VIDEOHOVORY (R482)
00:07:19	83	T	A teď v létě, plánujete se vidět?
00:07:20	84	R4	Ano, ano.
00:07:21	85	T	Máš z toho nějaké obavy?
00:07:22	86	R4	Ano. Na rovinu. Jako že i ho poznám a tak, ale neviděla jsem ho, nedotýkala jsem se ho.
00:07:29	87	T	Pokud bys věděla, že setkání není možné, pokračovala bys v tom vztahu?
00:07:33	88	R4	No, asi ne, vztah asi ne. Myslím si, že to by zaniklo samo. Pokud nemáš jasné plány a tak, na co to je. POKUD OSOBNÍ SETKÁNÍ NENÍ MOŽNÉ / ROZEJDEME SE (R488)
00:07:44	89	T	Ještě se zeptám, neseznamovala ses na internetu předtím?
00:08:10	90	R4	Ne, neměla jsem důvod.
00:08:14	91	T	Děkuji. Pokud budu mít další otázky, mohu ti napsat?
00:08:16	92	R4	Určitě.
00:08:16	93	T	Pokud budeš chtít něco doplnit, také je to možné.
00:08:18	94	R4	Dobře, děkuji.
00:08:19	95	T	Tobě také.

Příloha č. 5. Kódovaný rozhovor. Maria

Žena ve věku 21 let. Pracuje v marketingu. Do výzkumu šla samostatně, viděla můj inzerát na sociální síti Vkontaktě. Pochází z Kazachstánu, ale bydlí v Praze.

Rozhovor byl proveden osobně.

Vlastní překlad z ruštiny.

00:00:00	1	T	Na začátku poprosím o tvůj souhlas s tím, že si budu náš rozhovor nahrávat, ale jen za účelem použití ve své diplomové práci.
00:00:06	2	R5	Souhlasím.
00:00:08	3	T	Děkuji. Poprosím tvoje jméno a příjmení.
00:00:10	4	R5	<i>Maria.</i>
00:00:11	5	T	Rok narození nebo věk.
00:00:13	6	R5	Rok 1996. 21 let. VĚKOVÝ ROZDÍL/ PLUS/MÍNUS JEDEN-DVA ROKY (R56)
00:00:16	7	T	A zaměstnání?
00:00:17	8	R5	Pracuju v marketingu.
00:00:22	9	T	Děkuji. Všechno to zůstane anonymní, je to jen pro mě. Odpověděla jsi na inzerát, že hledám lidi, kteří by měli zkušenost se vztahy na internetu. Měla jsi takový vztah nebo pořád máš?
00:00:33	10	R5	Pořád jsem v takovém vztahu.
00:00:35	11	T	Takže momentálně jsi ve vztahu, který se rozvíjí na internetu?
00:00:41	12	R5	Přesně tak.
00:00:44	13	T	Jak dlouho už ten vztah trvá?
00:00:46	14	R5	Dva a půl roku. DĚLKA VZTAHU / VÍCE NEŽ DVA ROKY (R514)
00:00:47	15	T	Během těch dvou a půl let, musím se zeptat, jestli je to muž nebo žena?
00:00:52	16	R5	Je to muž.
00:00:54	17	T	Takže během dvou a půl let nikdy jste se s tím člověkem neviděli?
00:00:57	18	R5	Nikdy jsme se neviděli.
00:01:01	19	T	Kde jste se seznámili?
00:01:03	20	R5	Seznámili jsme se přes Messenger. On jen tak napsal mně na WhatsApp. MÍSTO SEZNÁMENÍ / PŘÍMÝ KONTAKT (R520)

00:01:07	21	T	A jaká byla první zpráva, pamatuješ si?
00:01:13	22	R5	Jako první zprávu mi poslal audionahrávku své písničky, udělal to jako sociální průzkum.
00:01:23	23	T	A pak jste si začali psát?
00:01:24	24	R5	Ano.
00:01:25	25	T	A proč jsi pokračovala v komunikaci s ním? Co tě zaujalo?
00:01:28	26	R5	Eeee...Byla jsem rozčilená. Chtěla jsem říct všechno, co si myslím o téhle písničce. DŮVOD NAVAZOVÁNÍ KONTAKTU
00:01:33	27	T	Takže se ti ta písnička, kterou poslal, nelíbila?
00:01:35	28	R5	Ne. A on se mi také nelíbil.
00:01:39	29	T	Ale teď jste více než dva a půl roku spolu.
00:01:41	30	R5	Ano.
00:01:43	31	T	Měl zveřejněnou nějakou fotku?
00:01:48	32	R5	Ano, měl profilovou fotku na Messengeru.
00:01:50	33	T	Byla tam jeho fotografie?
00:01:52	34	R5	Ano.
00:01:53	35	T	Oceňovala jsi ji? Dívala ses na foto, než jsi mu odepsala?
00:01:56	36	R5	Jasně.
00:01:57	37	T	Líbila se ti?
00:01:58	38	R5	Ano, líbila se mi, ale zdálo se mi, že je starší, než mi říká. A podle fotky bylo vidět, že je velice sebejistý. A proto jsem chtěla ztlumit jeho sebejistotu a zkritizovat písničku. DŮVOD NAVAZOVÁNÍ KONTAKTU / LÍBILA SE FOTOGRAFIE (R538)
00:02:12	39	T	Pokud by tam neměl foto, odpověděla bys mu?
00:02:16	40	R5	Mmmm...Myslím si, že jo, ale konverzace by nebyla tak dlouhá.
00:02:21	41	T	Takže foto ovlivnilo tvoji volbu komunikovat s ním, nebo ne?
00:02:26	42	R5	Ano.
00:02:27	43	T	Měla jsi také fotku?
00:02:28	44	R5	Ano.
00:02:30	45	T	Odkud ti napsal? Jak tě našel na Messengeru, nevíš?

00:02:31	46	R5	Myslím si, že někde uviděl moje číslo na sociálních stránkách.
00:02:36	47	T	Takže na začátku jste si psali po Messengeru a pak se z toho rozvíjel vztah?
00:02:42	48	R5	Ano.
00:02:43	49	T	Kdy jste to pochopili, že jste ve vztahu?
00:02:46	50	R5	Mmm...jak jsme pocítli, že už jsme překročili hranice kamarádské komunikace. Dialogy a přezdívky se změnilly do romantické povahy.
00:02:58	51	T	Jak často si píšete?
00:02:59	52	R5	Každý večer. Běžně. ČETNOST KOMUNIKACE / KAŽDÝ DEN
00:03:05	53	T	Neříkali jste něco jako, teď jsi můj přítel, já jsem tvoje přítelkyně. Teď jsme ve vztahu.
00:03:13	54	R5	Neříkali jsme to, stalo to samo sebou. Nebylo to oficiálně přítel a přítelkyně.
00:03:18	55	T	Neříká ti, že jsi jeho přítelkyně?
00:03:24	56	R5	Mmmm...Neříká to, ale dává to najevo svým chováním, jsem jako jeho vlastnictví.
00:03:29	57	T	Zeptám se ještě, odkud pocházíš a kde bydlíš?
00:03:35	58	R5	Pocházím z Kazachstánu, ale momentálně bydlím v České republice.
00:03:38	59	T	A on?
00:03:40	60	R5	On je z Kazachstánu a pokračuje tam ve studiu a pracuje. VZDÁLENOST /3000-5000 KM
00:03:41	61	T	Takže za dva a půl roku jste se nikdy neviděli?
00:03:45	62	R5	Ne, bylo to tak, že když jsem byla v Kazachstánu, neměla jsem zájem vidět se. A pak jsem se přestěhovala do Česka a z různých důvodů jsme se vidět nemohli.
00:03:55	63	T	Neplánujete teď setkání?
00:04:02	64	R5	Mmm...Uvidíme. Myslím si, že se uvidíme, ale nemůžu říct, za jak dlouho. OSOBNÍ SETKANÍ / MÁME NAPLÁNOVANÉ (R564)
00:04:09	65	T	Říkali jste si „Miluju tě“?
00:04:16	66	R5	Ano, určitě. Už od půlky prvního roku naší komunikace.

00:04:23	67	T	Takže také definovali charakter vztahu, který je teď? UVĚDOMĚNÍ VZTAHU /VYZNÁVÁNÍ LÁSKY
00:04:29	68	R5	Ano.
00:04:32	69	T	Měla jsi zkušenost se vztahy online před ním?
00:04:37	70	R5	Spíš jo, než ne. Bylo to v pubertě, takže vztah nebyl moc uvědomělý. ZKUŠENOSTÍ / ANO NA INTERNETU (R570)
00:04:45	71	T	Takže jste si také dopisovali na internetu a nikdy jste se neviděli?
00:04:46	72	R5	Ano, předpokládala jsem, že je to můj přítel, nebo můj budoucí přítel.
00:04:50	73	T	A kde to bylo, na jakých stránkách, nepamatuješ si?
00:04:52	74	R5	Bylo to na stránkách mail.ru.
00:04:56	75	T	Ten člověk, se kterým jsi ve vztahu teď, je to tvůj vrstevník?
00:04:59	76	R5	Je starší o rok než já. VĚKOVÝ ROZDÍL/ PLUS/MÍNUS JEDEN-DVA ROKY (R576)
00:05:00	77	T	Pokud by tě požádali, abys popsala kritéria přitažlivosti na internetu, dokázala bys to udělat?
00:05:10	78	R5	Mmm....myslím si, že jo. Je to gramotnost, protože se můžeme akorát dívat na to, co ten druhý píše. Takže gramotnost...e...takt...protože někdo ho vůbec nevnímá, nevidí svého oponenta. A určitě hezká fotografie. No ne hezká, ale musí tě ten člověk přitahovat, pokud nevypadá přitažlivě na fotce, nepodaří se komunikace. PŘITAŽLIVOST NA INTERNETU / GRAMOTNOST (R578) /HEZKÁ FOTOGRAFIE (R578)
00:05:50	79	T	Jaké komunikační kanály používáte?
00:05:56	80	R5	Komunikujeme jenom přes WhatsApp, ale používáme tam různé věci, jako jsou hlasové zprávy, telefonování a videohovory. PROSTŘEDKY KOMUNIKACE / INTERNET (R580)
00:06:11	81	T	Ví někdo z tvého okolí o tomto vztahu?

00:06:15	82	R5	Ví o tom moje nejlepší kamarádka a moje maminka. VĚDĚNÍ RODINY A KAMARÁDŮ (R582)
00:06:20	83	T	Jak reagují na tento vztah?
00:06:21	84	R5	Reagují dost klidně, na začátku si myslely, že je to nějaká blbost, ale teď, jak vidí, že ten vztah pokračuje, reagují adekvátně. REAKCE PŘÍBUZNÝCH
00:06:31	85	T	Nezakazovala to maminka, nic ti neřekla?
00:06:33	86	R5	Máma mi nic nezakazovala. Možná si myslí, že to všechno zůstane jen na internetu, a proto to nebere vážně. No a kamarádka to naopak bere vážně a podporuje mě. REAKCE PŘÍBUZNÝCH
00:06:43	87	T	A jeho příbuzní? Ví někdo z jeho strany o tomto vztahu?
00:06:46	88	R5	Nemám stoprocentní jistotu, ale myslím si, že jeho nejlepší kamarád o tom ví.
00:07:06	89	T	Kdy jste pochopili, že už jde o romantický vztah?
00:07:09	90	R5	Myslím si, že to bylo někdy uprostřed prvního roku naší komunikace.
00:07:15	91	T	Takže teď jste rok a půl ve vztahu?
00:07:16	92	R5	Ano, tak nějak bych řekla.
00:07:17	93	T	Za ten rok a půl neměla jsi zároveň vztah v realitě? Nebo neměl on?
00:07:20	94	R5	Neměla jsem paralelní vztah, ale měla jsem nějakou blízkost, něco takového, fyzickou touhu k reálnému člověku, který se teď nachází vedle mě. PARALELNÍ VZTAH / NE
00:07:34	95	T	Brala jsi to jako podvod? Co tě odradilo od toho, že jsi s tím člověkem nic neměla?
00:07:39	96	R5	Zastavilo, asi, sebeúcta a úcta k mému partneru, partneru na internetu. Eeee... Za podvod to nepovažuji, ale vinila jsem se, protože jsem si uvědomovala, že to není správné vzhledem k mému partnerovi.
00:08:08	97	T	Takže se cítíš zadaná?
00:08:09	98	R5	Ano.
00:08:10	99	T	Měla jsi vztah v reálném životě předtím?

00:08:12	100	R5	Ano, ale kratší dobu. ZKUŠENOSTI / MĚLA NA INTERNETU (R5100)
00:08:18	101	T	Jak dlouho trval?
00:08:19	102	R5	Míň než půl roku.
00:08:20	103	T	Pokud by tě poprosili, abys vymezila základní rozdíly, v čem jsou výhody a nedostatky vztahu na internetu v porovnání s realitou? Proč jsi preferovala vztah na internetu?
00:08:38	104	R5	(Zamyslela se). Myslím si, že každopádně fyzický vztah, který se rozvine v reálném životě, je lepší než komunikace na internetu. Ale, ale, ale záleží to na člověku. Totiž pro mě ten člověk byl přitažlivý. Pokud by místo něj byl někdo jiný, možná už bych na to dávno kašlala a preferovala bych reálný vztah. Protože ve vztahu po dopisování ti chybí aktivita, chybí objetí. DŮVOD PREFEROVÁNÍ VZTAHU NA INTERNETU / BUDE TO PARTNEREM (R5104)
00:09:13	105	T	Když už o tom mluvíme, položím ti otázku, nemusíš na ni odpovídat, ale ptám se na to všech svých respondentů. Už jste dospělí lidé, neměli jste sexuální touhu? Pokud ano, co jste s tím dělali?
00:09:26	106	R5	Měli. Myslím si, že jako mnoho dalších, vyměňovali jsme si fotografie intimní povahy a dokonce videa. SEXUÁLNÍ POTŘEBY / EROTICKÉ FOTOGRAFIE / VIDEOHOVORY (R5106)
00:09:40	107	T	Pokud bys ses s tím člověkem seznámila v realitě, myslíš si, že byste také skončili ve vztahu?
00:09:50	108	R5	Myslím si, že jo. Protože každopádně mám teorii, že jestli má mezi vámi něco vzniknout, nedá se to zničit, a je jedno, pokud je to vztah na internetu nebo v reálném životě.
00:10:15	109	T	V té době, kdy ti napsal, hledala jsi nějaký vztah? Dívala ses na něj od začátku jako na potenciálního partnera?
00:10:22	110	R5	Myslím si, že si každá mladá slečna, nevím, tak v 18, 19 letech hledá nějaký stálý vztah....Eee...Poprvé jsem se na něj nedívala

			jako na potenciálního partnera, ale cítila jsem nějaké pouto, nějakou touhu, která byla více než kamarádství. PŘITAŽLIVOST / MÁM POCIT, ŽE MĚ PŘITAHUJE (R5110)
00:10:46	111	T	Jak můžeš cítit takové pouto na internetu? No víš, v reálném životě jsme si zvykli používat věci, jako jsou feromony, vůně, vzhled, chování. Na internetu nic z toho není. Je tam nějaký ekvivalent k těmto pojmům?
00:11:04	112	R5	Myslím si, že je to řeč. Totiž obyčejná slova, která jsou gramotně sestavená, věty a tak dál, občas můžou jít do hloubky, stejně jako účinky nebo dotyky, aromata a podobně. PŘITAŽLIVOST / GRAMOTNOST (R5112)
00:11:17	113	T	Hádali jste se?
00:11:24	114	R5	Určitě, jako každý pár.
00:11:26	115	T	A z jakých důvodů?
00:11:30	116	R5	Že chodím eeee....pařit. Asi to bude žárlivostí a strachem, že můžeš člověka ztratit.
00:11:44	117	T	Nehádali jste se nikdy kvůli vzdálenosti?
00:11:47	118	R5	Kvůli vzdálenosti ne. Oba jsme rozumní lidé a víme, že jsou to okolnosti. Nemůžeme se hádat kvůli okolnostem.
00:11:56	119	T	On je z Kazachstánu, ale není z tvého města?
00:12:00	120	R5	Je z mého rodného města. Totiž předtím jsme nějakou dobu bydleli ve stejném městě, ale nikdy jsme spolu nekomunikovali.
00:12:14	121	T	Pokud by ti řekli, že osobní setkání není možné nikdy, pokračovala bys v tom vztahu?
00:12:21	122	R5	Myslím si, že jo, pokračovala bych. Pokud bych v reálním životě nepotkala nikoho, kdo by mě zaujal mnohem víc. OSOBNÍ SETKÁNÍ NENÍ MOŽNÉ / POKRAČUJU (R5122)
00:12:38	123	T	Máš nějaký strach před setkáním?
00:12:42	124	R5	No mám spíš chvění než strach. A to chvění je těžké si vymezit. Totiž můžeš předpokládat, že je to strach, ale myslím si, že asi chvění. Protože no, určitě, očekávání, a nechceš udělat žádné

			chyby, chceš dobře vypadat a být tím, koho si představoval na internetu.
00:13:01	125	T	Ode mě je to všechno. Všechny otázky byly pochopitelné?
00:13:05	126	R5	Ano.
00:13:06	127	T	Pokud budeš chtít něco doplnit, klidně mě kontaktuj, nebo pokud mě ještě napadnou další otázky, mohu se s tebou spojit?
00:13:13	128	R5	Ano, určitě. Děkuji.
00:13:14	129	T	Tobě také.

Příloha č. 6. Kódovaný rozhovor. Anastasia

Žena ve věku 28 let. Pochází z města Berezovkij, v Kemerovské oblasti na Sibíři, bydlí v Praze. Pracuje jako manažerka v callcentru. Do výzkumu byla doporučena respondentkou číslo 4. Rozhovor byl proveden osobně.

Vlastní překlad z ruštiny.

00:00:00	1	T	Na začátku bych tě chtěla požádat o souhlas s nahráváním tohoto rozhovoru, a to za účelem použití v mé diplomové práci.
00:00:05	2	R6	Ano.
00:00:06	3	T	Zeptám se na jméno a příjmení.
00:00:07	4	R6	<i>Anonymní</i> .
00:00:10	5	T	Rok narození.
00:00:11	6	R6	1990.
00:00:12	7	T	A zaměstnaní?
00:00:15	8	R6	Manažerka v callcentru.
00:00:16	9	T	Odkud jsi?
00:00:18	10	R6	Narodila jsem se ve městě Berezovkij, v Kemerovské oblasti Na Sibíři. VZDÁLENOST (R610)
00:00:20	11	T	Reagovala jsi na můj inzerát, že hledám lidi, kteří by měli zkušenost s láskou na internetu.
00:00:28	12	R6	Ano, správně. Měla jsem takovou zkušenost.
00:00:29	13	T	Jak dávno to bylo?
00:00:30	14	R6	Bylo to asi 13 let zpátky. Bylo mi kolem 14 nebo 15 let. V té době jsem dostala svůj první telefon Samsung, byl to první módní chytrý telefon. Ten telefon měl nějaká specializovaná fóra, na kterých, vlastně, se to všechno odehrávalo: dopisování a chatování. Byl tam profil, kam bylo možné přidat několik fotografií a nějakou informaci o sobě. A takhle jsem se seznámila s tím mladým člověkem, se kterým jsem pak, myslím, měla vztah. MÍSTO SEZNÁMENÍ / FÓRUM / SPOLEČNÉ ZÁJMY (R614)
00:01:11	15	T	Jak dlouho trval ten vztah?
00:01:13	16	R6	Kolem 9 měsíců. DÉLKA VZTAHU / VÍCE NEŽ PŮLROKU (R616)

00:01:14	17	T	A ten mladý člověk, byl to vrstevník?
00:01:18	18	R6	Byl to vrstevník, bohužel teď si přesně nepamatuju, byl tam plus mínus jeden rok. Totiž teď je mi 27, v té době mi bylo 15 let, takže jemu bylo od 14 do 16 let. Ano, nějak tak. VĚKOVÝ ROZDÍL / VRSTEVNÍCI (R618)
00:01:33	19	T	Odkud byl?
00:01:37	20	R6	Z města Perm. Pak se přestěhoval do Permy, předtím bydlel v oblasti, zdá se mi, že ta vesnice se jmenuje Dobranka. VZDÁLENOST /1000-3000 KM (R620)
00:01:48	21	T	Devět měsíců jste byli ve vztahu a nikdy jste se neviděli?
00:01:50	22	R6	Ne, nikdy jsme se neviděli.
00:01:51	23	T	A kdo byl ten první, kdo napsal, pamatuješ?
00:01:55	24	R6	Bohužel ne. Ale předpokládám, že vzhledem k tomu, že to bylo fórum, tak jsme si asi v nějakém rozmezí psali, a pak už jsme začali psát soukromé zprávy.
00:02:09	25	T	Měli jste tam nějaké fotografie? Profilovky?
00:02:10	26	R6	Ano, ano. Byly tam asi 3 až 4 fotografie. Pamatuju si dokonce jeho fotografii, první, po které jsem si s ním začala psát. Nepamatuju si, kdo komu napsal první, ale komunikace pokračovala díky té fotografii, kterou měl. Byl tam jeho obličej a modré oči. Skočila jsem na to. DŮVOD NAVAZOVÁNÍ KONTAKTU / LÍBILA SE FOTOGRAFIE (R630)
00:02:33	27	T	Pokud si představíš, že by tam neměl žádné fotky, začala by sis s ním psát?
00:02:36	28	R6	Možná. Myslím si, že jo. Protože to byl takový věk, kdy jsem neměla žádné vytížení, co se týká volného času. Učila jsem se, ano, ale nic víc. Ještě jsem sportovala, ale jiné koníčky jsem neměla.
00:02:56	29	T	Co bylo důvodem k tomu, že jsi mu odpověděla? Kromě modrých očí?
00:03:05	30	R6	Podle své povahy předpokládám, že byl hodný. A možná, v těchto tématech, kdy jsem viděla jeho, jeho zprávy, odpovědi, které

			neměly v sobě nic negativního, ty mě přitahovaly. Protože stejně cítíme, s jakým naladěním člověk píše komentář. DŮVOD NAVAZOVÁNÍ KONTAKTU / ZAUJAL TEXT ZPRÁVY (R630)
00:03:27	31	T	A jak jste pochopili, že jste ve vztahu? Byla to od začátku romantická komunikace, nebo až s postupem času?
00:03:38	32	R6	Tohle si pamatuju. Na začátku jsme si psali jen všeobecně, prostě psali jsme si o tom, jak kdo žije, a dál už to bylo dost pravidelné, takže vznikla závislost na tom druhém. A dál, určitě, změnilo se to do romantické povahy. Taky nějaké komplimenty, vyznání a tak dál.
00:04:01	33	T	A co je romantika na internetu? Jak se projevuje?
00:04:05	34	R6	Romantika na internetu...Hm...Pravděpodobně, trochu naivní jo, ale ten pocit, že tě někdo potřebuje. V tu chvíli jsem ho měla, protože komunikace s vrstevníky pro mě byla těžká. Přesně kvůli tomu jsem se cítila na fůru let. Je to jednodušší, pokud se nevidíte naživo. Takhle. A já jsem potřebovala vědět, že mě ještě někdo potřebuje. A ten fakt, že jsme spolu furt komunikovali, no ne čtyřicet hodin a sedm dní v týdnu. Ale hodně času svého života jsem věnovala dopisování s ním a evidentně už jsem to měla ve zvyku. ROMANTIKA / STAROST (R634)
00:04:52	35	T	Ten fakt, že tě potřeboval, cítila jsi to, nebo říkal ti o tom?
00:04:56	36	R6	Jistě, říkal mi to. No ne říkal, ale psal. Nepamatuju si, jestli jsme si často volali, protože v té době ještě byl roaming. Abys někomu zavolala, stálo to něco okolo 50 rublů za minutu. Proto jsme si většinou psali.
00:05:00	37	T	A jak často, pamatuješ si?
00:05:16	38	R6	Každý den. ČETNOST / KAŽDODENNÍ (R638)
00:05:17	39	T	A které způsoby komunikace jste používali?
00:05:18	40	R6	V té době to bylo fórum. Občas mi volal, ale zřídka. Neexistovalo ještě Vkontaktě, a proto jsme používali emaily, pokud jsme si chtěli poslat nějakou fotografii. Ano, bylo to velice roztomilé a naivní. PROSTŘEDKY /TEXTOVÉ KOMUNIKACE / TELEFONOVÁNÍ (R640)

00:05:41	41	T	V té době ještě nebylo žádné videospojení?
00:05:42	42	R6	Ne, ne. V té době ještě nebylo. Počítač jsme zapínali zřídka, protože, jakože, internet je drahý. Sms jsme si psali zřídka. Pamatuješ když, určitě jsi to zažila, místo azbuky používali latinku, aby zpráva byla delší. PROSTŘEDKY KOMUNIKACE / TEXTOVÉ ZPRÁVY (R642)
00:05:58	43	T	Ano, ano. Aby byla delší a levnější. Protože azbuka se počítala nějak jinak.
00:06:04	44	R6	A proto, vlastně, jsme používali soukromé zprávy na fóru. Kromě toho jsme se potkávali na různých chatech, byly tam nějaké tematické rozdíly. No a soukromé zprávy.
00:06:23	45	T	Nepamatuješ, jak dlouho jste si psali před tím, než se z toho stal romantický vztah?
00:06:27	46	R6	Asi měsíc.
00:06:28	47	T	Tedy měsíc jste si jen psali, a pak 8 měsíců jste měli vztah?
00:06:34	48	R6	Ano.
00:06:35	49	T	Neměla jsi zároveň vztah v reálném životě?
00:06:38	50	R6	Ne. PARALELNÍ VZTAH / NE (R650)
00:06:39	51	T	Takže jsi to brala jako monogamní vztah?
00:06:40	52	R6	No, neměla jsem takovou vnitřní potřebu. Byla jsem natolik ponořená v těchto emocích, protože víš, že zakázané ovoce nejlíp chutná. Jeho hlas zřídka slyšíš, protože bylo drahé telefonovat, takhle. No a evidentně se tady odehrával ten pocit nutnosti, že tě někdo potřebuje. Protože sama jsem měla takové dětství, že jsem musela lidem vše dokazovat, zasloužit si jejich lásku. Byla jsem tlustější, s nízkým sebevědomím. A musela jsem si takhle zasloužit kamarádství. A s ním to vzniklo tak, pamatuju si ten moment, že on první mi dal vědět to, že mě potřebuje. Totiž nemusela jsem nic dělat a on mi ukázal, že mohu být potřebná.
00:07:34	53	T	Říkali jste si „Miluju tě“? / UVĚDOMĚNÍ VZTAHU / VYZNÁVÁNÍ LÁSKY

00:07:36	54	R6	Ano. Psal mi. A já, určitě, odpovídala tím samým, a v ten samý okamžik, měla jsem jistotu, že je to vážně tak. Neměla jsem žádné pochybnosti. UVĚDOMĚNÍ VZTAHU / VYZNÁVÁNÍ LÁSKY (R54)
00:07:50	55	T	Měli jste naplánované setkání?
00:07:51	56	R6	Ano, ano. Plánoval, že přiletí. Už jsem bydlela v Kemerovo. Narodila jsem se v jednom městě, a pak jsem se přestěhovala do oblastního centra Kemerovo. Plánoval, že přiletí. A hlavně jsme si to my dva mysleli, že to tak vážně bude, že je to pravda, že se potkáme. On měl dokonce naplánováno, kam půjde pracovat, kde si vydělá na letenku, jak se dostaví a jak všechno bude. Tedy takový sen potkat se, ten tam byl. Protože po dlouhé komunikaci, a měli jsme dlouhou komunikaci, jo, 9 měsíců, potom a během toho času, už jen vzít za ruku toho člověka, ke kterému máš takový postoj, už jen to bylo hodně. UVĚDOMĚNÍ VZTAHU / PLÁNOVÁNÍ SPOLEČNÉ BUDOUCNOSTI (R656)
00:08:38	57	T	Měli jste takové přání?
00:08:40	58	R6	Ano. Pamatuju si doposud, které emoce to u mě vyvolovalo.
00:08:44	59	T	A jak jsi pochopila, že je pro tebe přitažlivý? V životě tomu říkáme feromony, vůně, dotyky. Musí být nějaký ekvivalent i na internetu.
00:08:55	60	R6	Myslím si, že v 15 letech o feromonech nic nevíš.
00:08:58	61	T	Ale nějak byl pro tebe přitažlivý. Co ho udělalo takovým?
00:09:01	62	R6	Laskavost. Přesně, laskavost, ano, protože to byl ten člověk pro mě, o kom jsme neměla pochyb. Ani mě nenapadlo, že možná má nějaký další vztah. Nemyslela jsem na to. Nevyvolával u mě takové myšlenky. Nooo, co ještě by mě mohlo přitáhnout, to že pro mě, jako pro člověka, je velice důležitá laskavost, a z jeho strany jsem nikdy nezaznamenala žádnou agresivitu. Žárlil, určitě, je to možné, protože se nevidíte, nejste spolu fyzicky. Jo, a nevíš, totiž musí tam být 100% důvěra. Nevíš, co člověk dělá ve chvíli, když nekomunikuje s tebou. A samozřejmě existuje možnost, že žárlivost se muže ukázat jen proto, že je to velice silné nervové vypětí,

			<p>pokud takto komunikuješ s člověkem. Chceš se ho dotknout, už máš takovou potřebu, v 15 letech už jsme všichni dospělí. Ale bohužel neměli jsme takovou možnost.</p> <p>PŘITAŽLIVOST/ LASKAVOST (R662)</p>
00:10:13	63	T	<p>Když už o tom mluvíme, nemusíš odpovídat, ale ptám se každého, měli jste sexuální touhu?</p>
00:10:22	64	R6	<p>Samozřejmě, že jo. Nikdy předtím jsem neměla kluka, byla jsem panna, a asi jsem ještě tak moc neznala vlastní tělo, takže jsem nevěděla, co s tím musím udělat. Ale jo, fotografie jsme si posílali, určitě. Já jsem to měla celé přikryté, ale on ne (směje se). Pamatuju si dokonce, že jsem si speciálně koupila spodní prádlo, přemluvila jsem maminku, aby mi koupila spodní prádlo, krásné. Pamatuju si ho doteď. Víš které, takové kalhotky braziliano, které jakoby všechno kryjí, ale zároveň ukazují zadek. Posílala jsem mu fotografii v tomhle prádle. SEXUÁLNÍ TOUHA / FOTOGRAFIE (R664)</p>
00:11:09	65	T	<p>Je to zajímavé, že jo, že v 15 letech organismus nějak reaguje sexuální touhou na člověka, který není vedle. A pak si říkej, že je to všechno založené na vůni, je to stejně v hlavě.</p>
00:11:23	66	R6	<p>No je to z mozku. U ženských to hodně souvisí s mozkem.</p>
00:11:29	67	T	<p>No a u mužů asi také, pokud to také prožívají.</p>
00:11:36	68	R6	<p>No já si myslím, že určitě nemůžu mluvit za jiného člověka, ale předpokládám, že naše naivita a čistota, jak jsme zcela nevěděli, co je zrada opačného pohlaví, a cítili jsme se na stejné rovině. Nemůžu říct, že bychom měli společné zájmy, měli jsme absolutně různé sociální statusy, protože já mám plnohodnotnou rodinu, můj tatínek je stále na nějakých vedoucích pozicích. On bydlel, nejen že ve vesnici, ale také jen s maminkou. Ale neviděla jsem v tom problém. V podstatě materiální stav pro mě nehraje velkou roli. Vždycky, pokud vidím, že člověk je rozumný, perspektivní, víc ho podpořím, a pak bude všechno dobré. Možná to také záleží na ženské. Sociální postavení pro mě nebylo v té době důležité. PENÍZE (R668)</p>

00:12:30	69	T	Měli jste nějaké společné známé? Možná někdo z fóra?
00:12:35	70	R6	No, komunikovali jsme tam všichni spolu, byla tam menší společnost, dokonce moje spolužačka tam byla. Scházeli jsme se s dětmi z fóra, a znali jsme se každý podle nickname. A měla jsem takový smělý a drzý nickname – In Red. Protože jsem měla parfém In Red. No jo, takhle přes kámoše jsme věděli něco o jiných. SPOLEČNÍ KAMARÁDI / ANO (R670)
00:13:05	71	T	A věděl někdo z tvého okolí, že s ním máš vztah?
00:13:07	72	R6	Ano.
00:13:08	73	T	Příbuzní?
00:13:10	74	R6	A, příbuzní. Myslela jsem si, že lidí ve skupině.
00:13:12	75	T	A ve skupině, věděli o tom? Jak reagovali, pamatuješ si?
00:13:17	76	R6	Už se tam napodruhé mezi sebou vyspali, pro ně to bylo absolutně normální, myslím si. A příbuzní ne, spíš ne. Nepamatuju si přesně, ale asi ne. Protože to byla pro mě natolik soukromé, že jsem nemohla dovolit nikomu do toho lézt. REAKCE PŘÍBUZNÝCH /VĚDENÍ KAMARÁDŮ (R676)
00:13:18	77	T	A z jeho strany, nevíš, věděl o tom někdo?
00:13:41	78	R6	Možná o tom věděla jeho maminka, že komunikuje tak intimně s nějakou holkou. Nepamatuju si, ale zdá se mi, že něco takového říkal.
00:13:48	79	T	Měla jsi před tím zkušenost s takovým vztahem na internetu?
00:13:53	80	R6	Ne. ZKUŠENOSTI / NEMĚLA NA INTERNETU (R680)
00:13:54	81	T	A měla jsi vztah předtím v reálném životě?
00:13:57	82	R6	Ne, neměla. ZKUŠENOSTI /NEMĚLA V REÁLNÍM ŽIVOTĚ (R682)
00:14:23	83	T	Takže to byl tvůj první vztah?
00:14:24	84	R6	No takový emocionální, ano.
00:14:25	85	T	A byl na internetu.
00:14:28	86	R6	Možná proto, že jsem neměla velké sebevědomí, abych šla do vztahu v reálném životě. DŮVOD PRO PREFEROVÁNÍ VZTAHU NA INTERNETU / ANONYMITA (R686)
00:14:44	87	T	Proč ten vztah skončil?

00:14:46	88	R6	Myslím si, že to bylo moc těžké emocionálně. Už si přesně nepamatuju, ale zdá se mi, že jsme neviděli perspektivu a furt jsme se hádali. Skandály byly, pamatuju si, že poslední měsíce jsme se podezřívali, že někdo někomu poslal smile a tak dál.
00:15:11	89	T	Takže jste žárlili na jiné komunikace na internetu?
00:15:13	90	R6	Ano. Bylo to, protože jsme měli pocit, že patříme jeden druhému emocionálně. A samozřejmě, pokud to už trvá, je jedno, pokud je to měsíc, zasmáli jsme se a dost, ale pokud to trvá už takhle dlouho... Pak jsem našla jeho profil na Vkontaktě, to už mi bylo asi 23 nebo 24 let, a měla jsem radost, že jsme to celé skončili. Protože, bohužel, ten člověk zůstal na stejné úrovni, jako kdysi, byl jak dítě. Nevyrostl dál.
00:15:58	91	T	Našla jsi ho, ale nekomunikovala jsi s ním?
00:16:00	92	R6	Ne, nepsala jsem mu. Neviděla jsem pro to žádný důvod. Mohla jsem napsat, určitě, asi by si mě pamatoval, ale nepoznal by mě. Já jsem se hodně změnila, a myslím, že by ani neuvěřil, že jsem se přestěhovala do Petrohradu a pak ještě do Prahy. Myslel by, že s ním takové komunikovat nestanou. Aspoň předpokládám, že by to tak bylo na základě jeho sebevědomí.
00:16:29	93	T	Měla jsi pak další vztahy na internetu?
00:16:34	94	R6	Ne, vztahy jsem neměla, jen jsme komunikovali pár měsíců.
00:16:38	95	T	Ale pak jste se potkali?
00:16:40	96	R6	Ano. Takhle, že bych si s někým jen dopisovala, tím už čas ztrácet nebudu. Už jsem v takovém vztahu byla a teď už mám jiné potřeby. Už mi nestačí jen dopisování. Teď už potřebuju dotyky, potřebuju si očichat toho člověka, jestli voní dobře, nebo ne. Je tu ještě taková věc, ano, může být, že se ti člověk natolik líbí, že, promiň za detaily, chceš dokonce čichat jeho pot, natolik se ti líbí. A také naopak, občas se ti dokonce nelíbí jeho parfém, natolik je ti ten člověk nepříjemný. Teď jo, to, co ses zeptala ohledně feromonů, možná se to rozvíjí časem, protože už víc poznáš. Už víc znáš

			vlastní tělo, své záliby, a to, co nemáš ráda, už líp pracuje tvoje intuice, a nejen emoce. V 15 letech tam jsou jen emoce.
00:17:36	97	T	Dokázala bys teď jít do takového vztahu, který je jen na internetu?
00:17:40	98	R6	Už bych si nedovolila takové emoce. Potřebuju, aby mě někdo obejmul, mám to ráda, určitě intimní blízkost není na posledním místě. Protože jak si vybíráme muže, nedíváme se jen na povahu, ale také na sexuální přitažlivost. A pokud tam není, tak nic neuděláš.
00:18:10	99	T	V 15 letech většinou nevíme nic o sexuálním životě.
00:18:12	100	R6	No to ne. V té době jsem ani neměla myšlenky na to, že bych k sobě pustila člověka tak blízko. Petting – to jo, určitě, napadlo mě to. Ale tak, že bych se s někým vyspala – nevím, asi jsem se moc bála.
00:19:28	101	R6	V takovém věku, v 15,16 letech to prožíváme jednodušeji. Ano, bylo to zajímavé, každý den jsme si psali a tak.
00:19:40	102	T	Nelituješ toho, že to bylo?
00:19:41	103	R6	Ne, ne lituju, protože teď jasně odděluju komunikaci. Jak někdo píše, už vím, stojí to za to, psát si s ním dál, nebo ne. Pokud je dopisování o ničem – zas to bude takový vztah, jako jsem měla v 15 letech. Už to nepotřebuju. Nehledám si chlapečka na psaní, ale hledám si muže, který se mnou bude fyzicky.
00:20:20	104	T	Děkuji.
00:20:21	105	R6	Je to všechno?
00:20:21	106	T	Ano, to je konec. Všechny otázky byly srozumitelné?
00:20:22	107	R6	Ano.
00:20:23	108	T	Mockrát ti děkuji.
00:20:24	106	R6	Nemáš za co.

Příloha č. 7. Kódovaný rozhovor. Albert

Muž ve věku 27 let. Pochází z Brna, rodiče má ale původem z Vietnamu. Bydlí v Praze. Pracuje v marketingu. Do výzkumu byl doporučen respondentkou číslo 4.

Rozhovor byl veden osobně.

00:00:00	1	T	Na začátku akorát poprosím o souhlas, že rozhovor budu nahrávat. Jestli nejsi proti, ale jen za účelem použití v diplomové práci.
00:00:08	2	R7	Jo, dobře.
00:00:11	3	T	Zeptám se tě na jméno a příjmení.
00:00:12	4	R7	<i>Albert</i>
00:00:15	5	T	Rok narození nebo věk?
00:00:17	6	R7	Jsem ročník 91. VĚKOVÝ ROZDÍL/ PLUS/MÍNUS JEDEN-DVA ROKY: (R76)
00:00:20	7	T	Zaměstnání?
00:00:21	8	R7	Jsem online marketáček.
00:00:22	9	T	Odkud pocházíš? Kde bydlíš?
00:00:24	10	R7	Pocházím z Brna, ale bydlím teďka v Praze. VZDÁLENOST S PARTNEREM / 5000-11000 KM (R710)
00:00:28	11	T	Ty jsi zareagoval na to, že hledám respondenty, kteří by měli zkušenost se vztahem na internetu. Měl jsi někdy takový vztah nebo máš?
00:00:35	12	R7	Ano, mám teďka vztah na internetu.
00:00:39	13	T	Takže momentálně jsi ve vztahu na internetu?
00:00:40	14	R7	Ano, ano. Jsem.
00:00:41	15	T	A jak dlouho už ten vztah trvá?
00:00:43	16	R7	Jsme spolu skoro rok, 9 měsíců bych řekl. Skoro rok. DĚLKA VZTAHU / VÍCE NEŽ PŮL ROKU (R716)
00:00:48	17	T	A je to žena, nebo muž? Je stejného věku, starší, mladší?
00:00:50	18	R7	Je to žena (směje se). Je asi o rok mladší.
00:00:53	19	T	A kde jste se seznámili?
00:00:53	20	R7	Na Facebooku. MÍSTO SEZNÁMENÍ (R720) /FACEBOOK

00:00:58	21	T	Kdo komu první napsal?
00:00:59	22	R7	Já jsem jí napsal první.
00:01:02	23	T	A co tě ponouklo, že jsi napsal? Co tě zaujalo?
00:01:06	24	R7	No zaujalo mě, že u jedné fotky něco okomentovala a mně jako připadalo, že je zajímavá a měla docela zajímavou profilovku, tak jsem si ji přidal. MÍSTO SEZNÁMENÍ (R724), DŮVOD PRO NAVAZOVÁNÍ KONTAKTU / LÍBILA SE FOTOGRAFIE (R724).
00:01:19	25	T	A okomentovala tvoji fotku?
00:01:25	26	R7	Ne, ne. Okomentovala kamarádovu fotku. MÍSTO SEZNÁMENÍ /NA ZÁKLADĚ SPOLEČNÝCH KAMARÁDŮ (R726)
00:01:29	27	T	A jak jsi jí psal, ona měla nějaké vlastní foto na profilu?
00:01:35	28	R7	Normálně jsem jí napsal do zprávy.
00:01:36	29	T	Ale v ten okamžik, ona měla profilovou fotku?
00:01:40	30	R7	Jo, jo. Měla zajímavou fotku na profilovce, tak jsem si ji přidal kvůli tomu. DŮVOD SEZNÁMENÍ /LÍBILA SE FOTOGRAFIE (R730)
00:01:44	31	T	Aha, takže ta fotka nějak ovlivnila tvoji volbu: psát jí, nebo ne?
00:01:50	32	R7	Ano, určitě.
00:01:51	33	T	Pokud by neměla fotku, psal bys jí?
00:01:54	34	R7	Hm. Nevím, možná, ale spíš asi ne.
00:01:58	35	T	A jak jsi pochopil, že jste ve vztahu? Od začátku to byla nějaká romantická komunikace?
00:02:03	36	R7	Ne, vůbec. Na začátku to bylo takové, spíš, že jsme se pošťuchovali, dělali si ze sebe srandu, a ptala se mě na nějaké

			zájmové věci, jako co v Česku a tak, a pak jako postupem času to teprve vzniklo.
00:02:15	37	T	Nepamatuješ si, kdy se ta komunikace proměnila ve vztah? A jak jsi pochopil, že jste ve vztahu?
00:02:21	38	R7	To bylo spíš po měsíci, že jsme si chatovali, po dvou možná. Tak asi tak. Sice se změnil ten chat, že jsme si řekli mezi sebou.
00:02:30	39	T	Takže jste si řekli, že teď jsi moje přítelkyně?
00:02:36	40	R7	Jo, jo. Přesně tak, že bychom měli spolu chodit třeba vzdáleně a jednoho dne se pak potkat v budoucnu. UVĚDOMĚNÍ VZTAHU / JSME PAR (R740)
00:02:41	41	T	A nikdy jste se neviděli zatím?
00:02:42	42	R7	Ještě ne.
00:02:45	43	T	A odkud je ta slečna?
00:02:46	44	R7	Ona je ve Vietnamu teďka aktuálně, studuje tam vysokou. VZDÁLENOST S PARTNEREM (R744)
00:02:53	45	T	Říkali jste si někdy „Miluju tě“?
00:02:57	46	R7	Ne, to je ještě brzo, myslím, podle mě, že pokud se nepotkáme, tak ještě asi nemá cenu si tyhle věci říkat mezi sebou.
00:03:05	47	T	Jak chápeš romantiku na internetu?
00:03:11	48	R7	Romantiku...Hm...No jako na internetu si těžko jako vyjadřovat tyhle věci, je to docela těžké, takže maximálně takový to slovně, nebo, že si zavoláme a tak. Takže asi takhle. ROMANTIKA / LASKAVÁ SLOVA (R748)
00:03:25	49	T	A jak často komunikujete?

00:03:30	50	R7	No skoro každý den. ČETNOST KOMUNIKACE /SKORO KAŽDÝ DEN (R750)
00:03:32	51	T	A jaké kanály komunikace používáte?
00:03:34	52	R7	Nejčastěji používáme Facebook, pak Messenger, ale když máme čas, oba dva, jako víme, že jsme doma, tak si ještě Facetimujem přes Iphone. PŘOSTŘEDKY KOMUNIKACE / INTERNET (R752)
00:03:46	53	T	Máte nějaké společné známé?
00:03:48	54	R7	Jo, jo. Máme spoustu společných známých, že třeba moji kamarádi ve Vietnamu a tak, že ji znají a takhle. SPOLEČNÉ KAMARÁDY / ANO (R754)
00:03:54	55	T	A s těmi kamarády jste se viděli?
00:03:56	56	R7	Ano, to jsme se viděli, když jsem byl malý.
00:03:59	57	T	Takže oni vědí, že je to skutečná slečna?
00:04:01	58	R7	Ano, přesně tak.
00:04:03	59	T	A ví o tom vztahu příbuzní, kamarádi?
00:04:08	60	R7	Ví to moji kamarádi, ale příbuzní, jako rodiče a tak, asi ještě ne. Není potřeba asi říkat to ještě rodičům. VĚDĚNÍ KAMARÁDŮ (R760)
00:04:15	61	T	A jak na to reagují kamarádi?
00:04:15	62	R7	No jako že bych si měl najít holku v Česku a tak, ale neřeším to zatím.
00:04:23	63	T	A co je pro tebe takovým ekvivalentem feromonů, nebo vůní, nebo dotyků, víš, které máme ve skutečném životě?

00:04:33	64	R7	To se těžko řekne, asi žádný ekvivalent tam nebude. Jako maximálně, že ti napíše tak jako cítíš, že někdo se o tebe stará, ale tak asi žádný feromon tam není. ROMANTIKA NA INTERNETU / STAROST (R764)
00:04:44	65	T	Ted' ti položím otázku, ptám se na to všech, nemusíš odpovídat, je to taková spíš soukromější otázka. Existuje mezi vámi nějaká sexuální touha? Pokud ano, tak jak ji uspokojujete?
00:04:56	66	R7	Hm...Ty jo. Myslím, že mezi námi ještě žádná jako sexuální touha není. SEXUÁLNÍ TOUHA / NE (R766)
00:05:05	67	T	Takže to je spíš o komunikaci, o psaní?
00:05:06	68	R7	No, přesně tak. Nejspíš o tom poznávání spíš než kvůli té sexuální touze nebo tak. To ani podle mě nejde takhle přes internet. SEXUÁLNÍ TOUHA / NE (R768)
00:05:15	69	T	Ale považujete to za vztah?
00:05:17	70	R7	Ano.
00:05:20	71	T	Neměl jsi, nemáš nějaké další vztahy v reálném životě, nebo na internetu?
00:05:24	72	R7	Mimo to tak jako setkávám se s různými lidmi, ale že, neberu to, jakože podvod nebo něco, protože setkávám se s různými holkami v sále.
00:05:34	73	T	A nevíš, jestli ona se setkává s někým taky?
00:05:37	74	R7	Myslím si, že určitě se taky setkává s někým.
00:05:40	75	T	Nežárlíš?
00:05:41	76	R7	Občas, ale není to takový přehnaný.
00:05:45	77	T	Měl jsi předtím zkušenost se vztahy na internetu?
00:05:47	78	R7	Ne, ne, ne. Tahle je první. PŘEDCHOZÍ ZKUŠENOSTI NA INTERENTU / NE (R778)

00:05:48	79	T	A měl jsi zkušenost se vztahem v reálném životě?
00:05:51	80	R7	Už jsem měl. PŘEDCHOZÍ ZKUŠENOSTÍ V REALNÍM ŽIVOTĚ / ANO (R780)
00:05:52	81	T	A jaký je největší rozdíl? Mimo to, že jste se nikdy neviděli?
00:05:56	82	R7	No, když se setkáváš se člověkem jako v reálném životě, tak je to, je to rychlejší, že toho člověka poznáš rychleji, že všechno o něm víš, že se můžeš dotýkat a tak, ale na internetu to je spíš pomalé. Anebo že to je, že se tak navzájem můžete opřít o sebe.
00:06:18	83	T	Ale teď preferuješ ten vztah na internetu.
00:06:23	84	R7	Jo, abych vyzkoušel, jaké to taky bude. DŮVOD PREFEROVÁNÍ VZTAHU NA INTERNETU / ZVĚDAVOST (R784)
00:06:24	85	T	A proč bys řekl, že preferuješ momentálně ten vztah na internetu? Co způsobuje to, že je pro tebe teď zajímavější? Sám ten člověk, nebo ten formát vztahu?
00:06:34	86	R7	Spíš ten člověk je zajímavý. To není tím internetováním.
00:06:41	87	T	A paralelní vztah na internetu a v realitě nemáš žádný?
00:06:42	88	R7	Ne, ne, ne. PARALELNÍ VZTAH / NE (R788)
00:06:44	89	T	A máte naplánované nějaké osobní setkání?
00:06:48	90	R7	Jo, jo, teďka v létě pojedu do Vietnamu, takže plánujeme, že se potkáme. OSOBNÍ SETKÁNÍ / MÁME NAPLÁNOVANÉ SETKÁNÍ (R790)
00:06:52	91	T	A pokud bys věděl, že to osobní setkání není možné, pokračoval bys v tom vztahu?
00:06:58	92	R7	(Přemýšlí). Myslím, že asi už ne. OSOBNÍ SETKÁNÍ NENÍ MOŽNÉ / ROZEJDEME SE (R792)
00:07:07	93	T	Ode mě je to asi všechno. Máš na mě nějaké otázky? Bylo všechno srozumitelné?
00:07:12	94	R7	Jo, všechno, určitě.
00:07:17	95	T	Děkuji ti moc.